

D.

EJUSQUE MATRI I

SERAPHICOQUE DOCT

HAS THESES MENTI

Conſtantinopla, fundado baxo la fee de los teſtigos que lo dicen, eſtoi tan aſſegurado, que hai una Ciudad de Conſtantinopla, como lo eſtoi de que hai una Ciudad de Roma. Lib. 13. de Civ. Dei cap. 3. No obſtante, hai reglas de las que no es neceſſario apartarſe, ſi no ſe quieren exponer al peligro de adoptar el error, en lugar de la verdad. No ſeria obrar como hombre, creer ſin examen, lo que ſe nos dice haver paſſado en los ſiglos anteriores.

El difunto M. de Launoy, Doctor de Navarra, y tan celebre por tantas obras de critica como ha hecho ſobre muchos puntos de la Hiſtoria Ecleſiaſtica, nos ha dado quatro Reglas, que ſon como quatro Preſcripciones mui ciertas, para diſ-

discernir la verdad de el engaño èn los hechos de que hablan los Historiadores.

QUATRO REGLAS,

QUE ES NECESSARIO OBSERvar para assegurarse en un hecho, que parece dudoso en la Historia anciana.

I. REGLA.

,, EN las cosas que pertenecen ,, à la Historia, y à la tra- ,, dicion, es preciso creer sobre to- ,, do, à aquellos que han escrito en ,, el tiempo que las cosas han suce- ,, dido: si por otra parte no las ,, contradice algun Autor contem- ,, poraneo,

AESOPI,

ET ALIORVM

FABVLAE LATINIVS QVAM ANTE HAC; EXPRESSÆ.

Anno 1667

SVPERIORVM PERMISSV.

Impresso en Sevilla, por Niculas Rodriguez.

IACOBI GIRONII HVMANIORVM LITERARVM quondam apud Hispalenses Doctoris Carmen ad Pueros.

QVÆ Puere assens terreret visa fugaret,
creditur Æsopi forma fuisse Phrygis.
Prisca fides fuit, hunc facie, labroq; tumenti
deformem & sima nare fuisse canit.
Queq; breues oculi, pes longus, venter obesus
turparint tardo blesaque verbo sono.
Est animo integro Pueri, vanumq; timorem
pellite iam vestri causa timoris abest.
Phrixolim informis Romana en, versus In ora
pulchrior exsurgit & rediuibus adest.
In noua, nec mirū est mutari corpora formas
accipit ecce nouam fabula prisca fidem.
Frōte redit, cultu q̄ nitēs, linguaque dissertus
frons lingua, & cultus cuit preregrinus erat.
Virtutis vestræ custos, placidusque lateles,
sic erit & latiæ duxque comesque viæ.
Intrait hic mentē, linguā hic sermone figuras
sceno que aures torquet ab eloquio.
Excipite hunc igitur plaudentes, cuius ab ore
efflaet in vestros diù Suada animos.

FABVLÆ

AESOPICAE

AQVILA, ET VVLPES.

NIIT quodam tempore societatem Aquila cum Vulpe: quæ vt vsu familiaritatis con firmaretur, etiam nidos illis vicinos habere visum. Et Aquila quidem suum in arbore fixit procera: at Vulpes propinqua arbusculas occupauit. Accidit forte, vt parvulis suis relictis domi Vulpes ad querendam pastum exiter; Aquila autem quia eo die non fuisset præda oblata, esuriens vna cum pullis suis, arreptos Catulos necessariæ Vulpis in suum nidum deportat, & illis se se ac suos exsaturat Reuersa paulo post Vulpes vbi rem gestā cognouit incredibili dolore affecta fuit cumque suorum interitum ferret iniquissime, tū hoc illā excruciabat, & ita despectā se ab Aquila, & vindicandæ tantæ iniuriæ nulla sibi viam apartam esse: Facile enim intelligebat celeritate illam, atque victous longe prædare. Fecit igitur quòd concedebatur, vt obsequeretur animo suo; & prope arborem assistens, maledictis, & convicijs, non magis iam neces-

fariam suam sed hostem capitalem in sectatã, Deus ad tã indigni facinoris vlcionem aduocauit. Aquila de super hæc ridere & illam cõtemnere. Non diù autem post hæc, cum forte eo in loco feriæ essent rusticanæ, & exta ma ctati pecoris adolerentur, ad volavit Aquila, vt consueuerat ad exta, quæ dum rapit, adhæsit de favilla & carbonibus aliquid, quo in nidum vna cũ illis delato, & forte vento exorto, materia, qua nidus congestus fuerat flamma concepta exarsit: cumque illa incendio dissiparetur, delapsi sunt, & Pulli Aquilæ in terram semiusti, quos tuum Vulpes inspectante Aquila in sua dumeta auferẽs, in magna lætitia vindictæ deuorauit.

Fabula hæc docet, Perfidos, & sceleratos, quamvis iniurias, & vim potentia sua aliquãtisper defendant, Numinis tamen animaduersionem, & vltimem euadere non solere.

SCARABÆVS, ET AQVILA.

LEpus, quem Aquila insequeretur, ad Scarabæi lamulã confugit, & illius auxilium implorauit. Scarabæus petit ab Aquila, vt parcat supplici, perq; summũ Iouem obtestatur ne despiciat tenuitatẽ suã. At illa profligato Scarabæo, raptum Leporem deuorat. Quam auolantẽ assectatur Scarabæus, vt cognosceret, quo illa loco nidificaret: ac mox occasionem

nem nactus, de nido Aquilæ omnia oua, quæ inerant, deuoluit per abruptum præcipitia. Aquila re cōperta, authori doloris sui valdè irata, nidum extruit in multo magis arduis rupibus, & in illo parit oua, sed simili euentu. Tū inops cōsilij ad Iouem aduolat cuius propria auis esse perhibetur, & tertiam fœtura in illius gremio deponit orans, atque obsecrans vt tutā præstaret. At Scarabæus globulū stercorinij eodem deijcit. Quem excussurus Iupiter, laxata veste, oua Aquilæ effundit quæ illisa pauimēto secundū Homerū æreo facile comminuuntur. Cum autē de Scarabæo intellexisset, quod ab Aquila factam iniuriam sibi hac voluisset ratione vindicare, quodq́; noceret, nō solū Scarabæum, sed etiam suum Numen ab Aquila læsum atq; violatū esse, reuersam illā grauiter obiurgauit & indicauit ei authorem malorum, quæ passa esset. Cum tamen genus Aquilarum fūditùs interire nollet, Scarabæū ad gratiam cum Aquila recōciliandam adducere tentat; quo vehemēter refragante, Aquilæ tū partum transtulit ex eo tēpore in aliud, quo Scarabæi nō apparent.

Monemur hac fabula: Ne quē facilè contemnamus, vtq́ cogitemus neminem esse tam abiectum & humilem, qui non suæ iniuriæ vindicandæ aliquam occasionem inuenire possit.

LVSCINIA, ET ACCIPITER.

CAntantem vt cõsueuerat ab arbore procera Lusciniam rapuit esuriens accipiter. Quæ cum intelligeret sibi mortem impendere, ad preces conuersa, orat accipitem, ne se perdat sine causa. Non enim suam exiguitatem auidissimum ventrem illius posse explere; itaque suadere, vt grandiores alias volucres venetur. Cui Accipiter, insanirem, inquit, si partam prædam amitterem, & sequi vellem, quæ nusquam apparent.

Intelligendum, similiter, & homines incogitãtes quosdam reperiri, qui spe maiorum præsentem copiam despiciant atque negligent.

VVLPES, ET HIRCVS.

SIti correpti Hircus & Vulpes in profundũ puteũ descenderũt; cũq; illã sedauissent, Hircus cœpit circumspicere & quærere, qua de aquis euadere in terrã posset. Cui Vulpes, Bonum inquit, animum habe; nam mihi consilium subijt, quo vsi seruari possimus ambo. Si enim te in posteriores pedes erigens, priores parieti illi applicueris, & caput alte, cornua, vt obliq; reclinentur, extuleris: tunc ego de tergo tuo in hæc ascendere, atque deinde exilire de puteo, & te mea etiam attrahere facile potero. Ad hæc cum se Hircus paratum esse dicere, & obsequentẽ præbuisset, euasit de pu-

teo Vulpes, atque ibi læta circum fauces exultare, & deridere Hircũ cœpit. Ille verò hunc grauiter accusare, & perfidiæ insimulare. Cui Vulpes irridens: At tu, inquit, o vir Hirce si tam cordatus esses, quã barbatũ esse scimus, nũquam in illum te locum, non explorato reditu, immisisses.

Significatur hac fabula Viros prudẽtes prius quam quidquã aggrediantur, et quæ incipiant, prævidere, & considerare quo nam illud euasurum, & quem finem habiturum esse videatur.

VVLPES ET LEO.

Quæ nunquam Leonem Vulpes viderat, cùm ei huic forte occurrisset, ita fertur exterrita, vt pene moreretur formidine. Tũ idem conspicata iterum, extimuit quidem, sed nequaquam vt dudum. Tertio illi obuiam facta, tam firmo animo fuit, vt accedere propius, & compellare illum auderet.

Ostendit fabula: Etiam grauissima, & difficillima negotia vsu, & consuetudine tractabilia reddi. Itemque hoc: Inopinata omnia vehementius animos perturbare consueuisse.

VVLPECVLÆ.

Elapsa Vulpes de laqueo, sed mutila, nam caudam amiserat, non viuendum in tãta deformitate sibi esse existimans, ex[illegible] suadere omnibus, vt & ipsæ præcidan-

das sibi puterentur: cupiebat enim in turba, & societate turpitudinis suum vitium quasi occultare. Quid enim, inquit has, & indecoras, & superua tantum onus gestamus, vel potius attrahētes defatigamur? Aut cuinam, ob secreto, rei vtiles sunt nisi forte verrendum solum conduximus? Parantem dicere plura, vna de multitudine iuuencula fertur interpellasse his verbis: Heus tu mea matercla, num fueras hoc suasura, etiam si non tibi emolumento futurum esse sperares?

Significat fabula: Neque aliorū cōmoda delibe rationibus malorū proposita esse: neque libēter hominis ea consilia admittere quæ non eorum quibus datur, cōmoda spetare, atque procurare videātur.

VVLPES, ET SENTES.

INsilierat forte in spinosos veptes Vulpecula cumque laberetur, Sentes apprehēdit, in quibus inniteretur, ab his sauciata, cū cruentis pedibus, & magno dolore. Siccine, inquit, scelerati Sentes, accipitis supplicem vestram? Qui Sentes responderunt Valde eam decepta fuisse quæ vellet sese apprehendere, cū ipsa apprehēdere, & retinere alia omnia consueuissent.

Ostendit fabula stulte facere eos qui opē, & auxilium ab illis sperant, quibus insita sit malefaciendi, & iniuriarum voluntas.

CRO-

CROCODILVS, ET VVLPES.

CRocodilus Ægypciacum est animal, tæ-rram aspectu atque monstruosum, specie Lacertæ, cute rugis & squamis horrida, vastum atque infirme. Inter hunc, & Vulpẽ quodam tempore certamen de generis nobilitate extitisse narrant.

Cum autem Crocodilus, & maiorum suorũ multa præclara facinora, & a se forriter res gestas prædicatione sua extolleret respondit Vulpes. Nihil opus esse verbis, nam de pelle apparere omnia.

Hec fabula innuit: mendaces ipsa resolere coarгui, & refutari.

GALLINÆ, ET PERDIX.

QVi delectabatur alendis Gallinis allatam si bi forte Perdicem addidit ad cohortem illarum. Quæ cũ in miserã moribus impeteret & ab esca repellerent, singulari illa dolore animi afficiebatur, quod sibi hoc, quæ aliena esse, eoq; illis nomine inuisa, accidere putaret Paulo post videt ipsas quoque illas se mutuo concindere. tũ se cõsolata: Si inter se inquit iuæ inimicicias gerunt, neque parcunt sibi ferenda scilicet & mihi æquo animo fortuna mea.

Hoc fabula sibi vult: Prudentibus magno esse solatio considerationem communis sortis, & conditi-

ditionis quam animadvertunt, neminem esse, cui non mala, & adversa plurima obyciantur.

VVLPES, ET STATVA.

IN Statuarij officinā irrepserat Vulpecula, ac contemplando diuersi generis & variæ formæ effigies magnam voluptatem capiebat. Inter omnes tamen vna muliebris corporis Statua in primis illam delectabat; ad quam, & accedere, & sermonem instituere, & blandissime alludere. Sed Statua im nobili persistente, Vulpes indignata? Quam formosa, inquit, inquit facies, cerebro caret!

Notantur hac fabula splendide, & conspicui, cũ corpore tum fortunis, sed stolidi, & vecordes.

CARBONARIVS, ET FVLLO.

COnduxerat pergrã spaciosas ædes Carbonarius; itaque inuitat Fullonem habitatem angustias, ad se vti commigret. Negauit Fullo sibi hoc faciendum, neque fieri omnino oportere.

Quid enim nobis cõmercij, Inquit, inter nos esse posset, cum quæ ego forte elvando nitida reddidissẽ ea tu fulgine, & maculis repleres?

Docet fabula: Dissimile non rectè coniungi. Itaq; dicitur, & prouerbio veteri. Pares cum paribus facile congregari.

PISCATORES.

DVM extrahunt nassam de aquis Piscatores grauissimum pondus esse illius sentiunt. Quare lætitia exultare, & fœlici euentu immodicè gaudere, quod operæ præclare posita videretur. Sed nassa subducta in terram, conspicantur ingens saxum quod illa de prессa fuerat. Ergo mutatis animis, contristari, atque moereri neque minus doloris capere ob falsitatem opinionis, & ludibrium Fortunæ quam incommodum suam. Tum vnus inter eos senior obiurgare eos, & dicere: Non nimis indignè ferendum casum illum quod consanguineam habere gaudium videretur tristitiam Itaque vix aliter potuisses fieri, quã vt illius tanto complexu etiam hanc assumerêt.

Vtrumque fabula monet: Non prius lætandũ, quam explorata fortuna, neque tamen tristiores exitus non etiam moderate ferendo esse.

GLORIATOR.

REuersus in patriam quidã suam, vnde aliquot annos ab fuerat, in omnibus cœtibus gloriabatur, & iactabat sermone præclara facinora sua, atque se in insula Rhodo saltãdo signũ fixisse, quod nemo omnium, qui adessent assequi potuisset. Huius se habere testes vniuersos Rhodienses, aiebat. Tum vnus de circulo: Heus tu, inquit, si vera prædicas,

hoc

hoc esse loco Rhodum puta, & hic saltum istum edito.

Fabula hoc subijcit: Vanam esse orationem omnem, quæ rebus destituatur.

PAVPER VOVENS.

ÆGrotabat Pauper, & in morbi grauissimo periculo cum à Medicis desperaretur, ad opem Deorum confugit, quibus se, si conualuisset centū Tauros immolaturū esset promisit. Hæc Vxor illius, vt propè adstabat, cum audisset. Vnde, mi vir, tantum, inquit, numerum Taurorum parare possis, si voti cōpos factus sis? At Ille; Quid tu, cētes ne inquit, stulta, cœlo descensurum, qui illud sacrificium fieri postulet, si ego sanitatem recuperavero?

Narratur fabula, & hum admodum

CVm multi vna in naui veherētur orta tēpestate horribili vnus cæteris formidolosior, qua si desperato omni auxilio humano, Deus invocare, & illis vota pro salute sua nūcupare interque alia promittere, se consecraturū de cera lampadē tantam, & tam pōderosam, vt maior nauis apparetur. Eo forte, qui juxta illum assidebat audito, cū sciret, mediocres esse, vel etiam infra mediocritatem facultates hominis, admonere voti magnitudinis, quod non videretur exsolvere ille possit. Qui hic responderit; Si nauis modo seruata & in

in portum delata esset, se facilè Dijs satis factorum quos cōfideret, postea vno nummulo empto cereo, contentos futuros

Significatur: Esse multos in pollicendo faciles qui etiam promittere ea soleant, quæ non velint, neq; cogitant facere.

APOLLINIS TENTATOR.

TEntaturus Apollinem Deorū quidam cōtēptor & callidus per Sacerdotem fatidicam illius, in templum venit Dei: vbi omnia pro ritu superstitionis illius apparata essent; occultatum manu sua passerculum continens, cumque ante cortinam, quem Græci vocarant tripoda, astitisset, sciscitatus est: Viueret ne, an mortuum esset quidquid, in manu teneret, ratus se facile in vtrāque partem datū responsum refutaturum esse. Tū Vates de Numinis instinctū hæc fertur cecinisse.

Quicquid, adest tectū tua quod nōc dextera celat
Vel viuit, vel iam moritur, nostrique videbuno
Alterutrum in prolatu oculi sed te panes huius.
Arbitriū facti est & ad hoc mens nostra recurrit.

Discēdū hoc est: In rebus diuinis maximè sed & erga sapientes non fere quidquam valere fraudes, & astutias improborum.

PISCATORES

CVm Piscatores diu multumq; defatigati, nihil capere potuissent, tædio tandē
affecti

affecti, perdita opera, tristes domũ redire parant. Tum de improuiso Thynnus à reliquis piscibus agitatus, saltu in nauigium illorum sedit, quo potiti cum præda & lætitia abiere

Indicat fabula: Sæpe numero fortē fortuna obvenire ea, quæ nulla arte ac ratione parari potuerint

FRAVDVLENTVS.

PEriculosè ægrotans Pauper, vouit centũ se Bobus rem diuinam Dijs facturum esse, si convaluisset. Dij illum fide habita, sanitati pristinæ restituerunt. At ipse confirmatus panceos Boues centum finxit, & dijs immolauit. Quam rem cum indignè tulissent Dij, exacturi pœnas perfidiæ: immisere illi somniũ, quo iuberetur in certo loco litoris terrã effodere, quod ipse inventurus esset mille Attricas minas. Quo cum expergefactus cupide perrexisset, & aurum quæreret, captus à Piratis fuit. At ille similiter, vt Deos antes, & hos fallere tentans pollicetur pro suo corpore talenta mille immanem pecuniæ summam: Sed cum illi huic minimè crederent, abductus, & mille denarijs venundatus fuit.

Fabula docet: Mendacia, mendacesque homines Dijs esse invisos.

RANÆ.

INcolebant Ranũ culi duo paludem, qua sideris calore, vt æstate fieri solet, exsiccata

ta; relictis sedibus illis pergebãt quæsitũ alias. Cũque venissent ad profundũ puteũ. Hic inquit, vnus commodè manebimus, neq; facile aliũ locũ meliorem invenire poterimus. Cui respondet alter: Placere & sibi locum; sed arbitrari se: priùs quam illo desilirent, considerandum, si quo casu, & illæ aquæ recessissent, qua ratione de puteo redituri essent.

Docemur hac fabula; Nihil esse omniũ rerũ imprudenter aggrediendum: sed, vt aiunt solet, in principiy capite; quasi pedes finis cõtẽplari vnũ quemque debere.

SENEX, ET MORS.

CEciderat ligna in silva Senex quorũ fascẽ sublato domũ redire cœpit. Progressus autem multũ sanè viæ cum defatigatus esset, & onere, & itinere, deposito lignatu, acquiescens considerare ipse secum ætatis, inopiæ solitudinis miserias, & clara voce invocare Mortem, cuius auxilio facile liberari se ab omnibus malis posse diceret. Tum Mors exauditis precibus illius coram assistens, quid velit, percontatur. At Senex territus, & quẽ iam Mortis pigeret: Nihil enim, inquit, sed requiro aliquem, qui onus paululum alleuet, dum ego rursus subeo.

Docet fabula: Ad præsentiam Mortis omnes refugere, neque qui æquam esse tanti doloris, aut

cra-

cruciatus, quod vitæ dulcedinem diluere possit.

ANVS ET MEDICVS.

LAborans Anus ex oculis, recepit Medicũ, mercedẽque pactum, vt sanitate recepta demum persolveret, convenit. Medicus orsus curationẽ, quotidie collyrio oculos pelluebat & Anicalam in lectulo cum inunxisset in tenebris iacentem relinquebat, asportans ipse secum quidquid forte repetisset suppellectilis siue vasculũ seu vestimentum mulieris. Quæ cum animad verteret se spoliari, & iam recuperato visu cerneret vacuam relictam domũ sibi postquam accessit Medicus mercedẽ postulans promissam (nam & esse illã sanam, & se iudicium velle rũ quibus notus fuisset moribus ipsius, defugere aiebat) Non est ita, inquit Medice Nam prius, quam tuæ artis fortunam subirẽ, conspicabar passim copiosam domi meæ suppellectilẽ; Nũc verò sana, vt ais, nihil prorsus video.

Significatur hac fabula Improbos, & veteratores ipsos nonnunquam suis dolis implicari, & lædi

RVSTICVS, ET FILII.

RVsticus vicinus morti cum relinquere filijs suis diuitias nõ posset voluit excitare animos illorum ad studium diligentis culturæ, & in opere faciendo assiduitatem. Accersit igitur illos ad se, atque ita loquitur: Mei filij; quo

in loco res meæ sint videtis. Vobis autẽ quid quid potui in mea vita comparsi, idq; totum in vinea nostra quærere poteritis. Hæc cũ dixisset paulo post moritur senex. At Filij, quod crederent in vinea illum thesaurũ alicubi absconditum esse arreptis ligonibus solum vniuersum effodiunt, ac thesaurum quidem invenere nullum terra tamen fodiendo perculta vites vberrimum fructum tulere.

Docet fabula, Labores, & operas summas diuitias esse.

HIRCVS, ET CANES

IN prædio sub vrbe quidam tempestate inclusus, primum Ouibus mactatis vitam sustentauit, mox durante illa, ne a Bobus quidẽ aratoribus abstinuit. Quæ cùm Canes fieri viderent, consilium inter se aufugiendi, illinc inierunt, quod non sperare posse viderentur ibi locorum securos se futuros, vbi Bobus aratoribus non parceretur.

Monet fabula: Illos fugiendos in primis, apud quos ne domestici quidem, & necessarij in tuto esse videantur.

MVLIER, ET GALLINA.

MVlier vidua Gallinam habebat, quæ singulis diebus ouum vnu pariebat, quæ si curaret diligentiùs, & saginaret Gallinam, sperandum esse existimat, vt bina, aut terna

illa quotidie ouo pareret. Cũ aute cibo supersluo optima Gallina & pinguis facta esset, planè tum parere oua desierit.

Ostendit fabula: Cupiditatem, & auaritiam sæpe detrimentosam esse.

VVLNERATVS A CANE.

QVem Canis momorderat, circumiens Medicum quærebat. Cui notus quidam obuiam factus cognita re, suasit vt in panem recentem exprimeret cruorem, & saniem vulneris, atque comedendum hũc abijceret Cani, à quo læsus esset: Id enim salutare ipsi futurum esse. Tum saucius cum illo: Hoc remedio inquit, ego scilicet in me omnium, qui in vrbe sunt, Canum morsus irritauero.

Docet fabula: Nullo beneficio prauos ab iniurijs deduci, atque plerumque reddi benignitate aliorum deteriores.

ADOLESCENTES, ET COCVS.

CVm fortè propter Cocum Adolescentes duo versuti, atque furaces assedissent, occupato Coco rebus suis, vnus horum rapuit frustum carnis, & alteri tradit, qui demisit in sinum. Cocus postquã ad carnes respexit, & abesse aliquid sensit, qui sciret astuisse, præter duos illos, neminem, repetere ab illis amissum frustum cœpit. At is, qui de altero acceperat, dictitare se non abstulisse; qui vero ipse sustulerat

lerat, penes se non esse: Coeus iste figere improbos esse, & veteratores? Et mihi quidem inquit, quid factum sit ignero, verba dare potestis Deum autem profectò non falletis.

Deterret fabula à fallacia, & fraude sermonis & periario: nihil enim horum non manifestum Deo est quāvis forte hominum animadversionē effugiat

FELIS, ET MVRES.

IN domo quadam magna copia Muriū divertabatur. Hoc Felis cum comperisset, eodem se contulit, & ventione atque captura Musculorū bene aliquā diu per victitauit Cū autem Mures animadverterent suum numerum quotidie fieri minorem, & quod à Fele consumerentur, statuerunt se intra suas cauernulas & ijs in locis continere, in quæ pervenire illa non posset, Felis cum Mures non magis vt soliti fuerint, procurrere videret, statuit fraude elicere, seque quasi mortua esset, de clauo quodam suspendit Quam conspicatus forte desuper Musculos Heus tu, inquit: si te in sacculum conuersam esse sciam nunquam tamen commissurus sim, vt ad te proprius accedam.

Docet fabula, Prudentes nōn pati sese iterum improborum dolis falli, vbi illorum fraudes semel fuerint experti

THVNNVS ET DELPHINVS.

THunnus Delphinum persequentem fugiens cum incitatissimo ferretur impetu fluctibus ad insulam appulsus in illam vna cũ Delphino eijcitur. Ibi Thunnus conversus, & Delphinum conspicatus vita defici, non sibi iam magis suam mortem tristem futuram esse aiebat, qui cerneret anthorem illius secum interitutum.

Hoc fabula demonstrat, Aequiore animo suas miserias ferre homines solere, si illarum anthores ijdem irretiri intelligant.

MEDICVS, ET ÆGROTVS.

DVcebatur funus hoc Medicus, cuius opera in morbo vsus fuerat mortuus, comitabatur Atq; ibi cum alijs, qui funus prosequebantur, multa verba facere, & si vino abstinuisset iste, inquit ac celeriter alvus fuisset humidior facta, vt purgaretur, poterat convalescere. Tũc de amicis vnus hæc inquit: qua lingua nunc dicis, cum occasione amissa frustra memorantur? Quo tempore vero rectè, ac vtiliter fuissent dicta, eo reticuisti.

Monet fabula: Necessarie tempore sucurrendum laborantibus.

AVCES, ET ANGVIS.

EXijt aucupium cũ visco quidam, & arũdinibus, ac Turdum forte in alta arbure sedentem conspicatus intendere, atque construere

truere calamos & eifcum alinire cœpit, defixis in Turdo oculis, atque ipsa. Inter hæc miser Anguem latentē in herba calcat à quo irritate ictus, & lætali accepto vulnere, iam moriens: Me miserum, inquit, qui dum alteri insidias struo, ego circumventus & captus pereo.

Docet fabula: Eos qui alijs malè consulere studiant, sibi interdum primis malum accersere

CANIS, ET COCVS

CAnis in culinam introgressus occupato Coco, neque animadvertente, corculū pecudis rapuit, & aufugit. Quem his verbis Cocus fertur esse prosecutus: Age, nunc hoc abstuleris impune. Sic tamen habeto, te post hæc, vbicunq; conspectus sis, cautius a me obseruatum iri. Nō enim cor abstulisti a me, sed cor mihi attribuisti.

Id fabula docet: Rebus adversis intelligentiā extari.

CANIS, ET LVPVS.

IAcebat forte ad stabulū dormiens Canis, quē oppressum dilaniaturus Lupus, mitigatur commoditate orationis & blanditijs promissorum. Videns enim inquit Canis. Quam hoc tempore extab[illegible]erit macie corpus [illegible]. Nam non diu est, cum grauissimo morbo liberari cœpi. Et prope est tempus dictum nuptijs

 tijs

tijs herilis filij: tum ego sagina nitorem pristinum facile recuperaueris vt postea laute de me epulaturus esse videare. His verbis Lupo persuasit, vt in præsentia se amitteret. Post dies aliquot reuersus ad idem stabulũ Lupus, videt Canem sub tecto domus iacentem placidè acquiescere, quem ad se descendere iubet, & facere promissa. At Canis illũ deridẽs: Ego tibi inquit, Lupe consilium dare volo: Ne si post hec vnquã me ante stabulũ sopitũ deprehenderis, vllas magis nuptias expectes.

Indicat fabula: Homines sapientes si qua forte in re offenderint, aut periculũ adierint, non committere, vt se eidem iterum discrimini committant.

CANIS, ET GALLVS.

CAnis & Gallus, societate inita, vna iter faciebant. Noctu in agro deprehensi, cũ tenebræ viam obscurarent, sibi acquiescendũ statuere, vt Gallus in arboris ramis insideret: Inferius autem in cauum truncum irreperet Canis. Cantante autem suo more Gallo, excitata Vulpecula accurrit; atque illum hortatur, vt descendat: cupere enim se se complecti auem tam gratam, & suaui voce præditam. Cui respondit Gallus. Ianitorem, qui fores pãdat, prius suscitandum esse, quam ipse descendere posset. Stulta Vulpecula non prouisa ista fraude, ad arborem accedit propius, lanita-

tem

tem quanto potest altissimo gannitu scilet ergo Canis experrectus: subito in Vulpeculam insilit & correptam dilaniat.

Docet fabula Vim, & iniurias inimicorum quibus ipsi pares esse non valemus, ad alios potentiores calliditate consilij auertendas esse.

LEO, ET RANA.

LEO auditis Ranæ clamoribus quo illa toto rictu edebat quàm maximos primū percelli animo valdè cœpit, quod crederet ingentem animantem esse authorem tanti clamoris. Animo tamen confirmato, circumspicere & contra illum clamatorem quisquis esset sese parare & ad pugnam accingere. Cum videt prorepentem Ranam de propinqua lacu, ibi Leo simul indignatione, simul etiam pudore affectus, pede illā conculcatā atterit.

Docet fabula: Nō esse adquē libet strepitū ex pauescendū, neq; nos inexplorata re terreri opōtere.

LEO, ASINVS, VVLPES.

AMicitiam quodam tempore iunxere inter se Leo, Asinus, Vulpes; atque ita cōmuniter venatum exiere. Copiosa autē præda parta, iubet Asinum Leo illam diuidere: Qui simpliciter in tres æquales partes distribuens forte putabat tantum oportere quantum quisque deberet sumere Ob hæc: Leo ira commotus, in Asinum irruit; & dilacerat, atque

deuorat

deuorat miſerum. Tum Vulpem diuidere iubet. At illa in vnum aceruum cōgeſtis vniuerſis, ſibi exemit paruulam portiunculam, atq; hanc iuſtam diuiſionem eſſe dixit, vt Leoni cuius non ſolum auſpicijs, ſed etiam laboribus omnia eſſent quæſita plurima extra quidē ſortem cederent. Cui Leo: Quis te, inquit optima Vulpecula, tam ſcitè partiri docuit Aſini Reſpondit Vulpes, mi Leo fortiſſime, Aſini o[illegible] noſtri caſus.

Docet fabula: ſolere aliorum calamitate, & malis prudentiores reddi homines.

LEO, ET VRSVS.

CVm in Hinnuleum fortè fortuna vnum eodē tēpore Leo & Vrſus incidiſſent, vtiq; illo potiri volens, acerrimè ſecum conflictari cœperunt atq; ita vnus fligit alterum vt oborta vertigine, ambo in terra proſtrati iacecerent Vulpecula autē quæ evētum pugnæ expectaſſet cum videret illos eſſe viribus defectos, Hinnuleum relictum in medio, ipſa mediis ſemia pertis oculis intuentibus abſtraxit. Quod cùm illi prohibere non poſſent. Infœlicēs nos igitur, intercedentibus verbis, inquiunt, Vulpeculæ cauſa dimicando perimus.

Sæpe de aliorum laboribus fructū alij percipiūt.

DIVINATVR.

Di-

DIuinator in foro respondebat consulentibus, cùm subito nuncius illi aduenit, patere fores domus ipsius, neque intus quicquam reliquam, sed omnem supellectilem esse direptam. Quo perculsus animo ille exilij, & curriculo ad ædes suas contendit. Hunc conspicatus festinantem quidam, Heus tu, inquit cum alienarum rerũ prædictiones profitere, cur tuas negligebas?

Notantur hac fabula ij, qui cùm ipsi perperam viuant aliena omnia curare, & corrigere oratione sua non dubitant.

FORMICA, ET COLVMBA.

FOrmica sitiẽs, in fonticulũ se demiserat, sed vndis ablata, veniebat iam in periculũ ne suffocaretur, cum non esset vbi consisteret. Hoc Columba cernens de arbore iuxta fonte enata defractum ramũ in aquas abiecit, cui adhærescens Formica mortem euasit. Paulo post adfuit Auceps & arundinibus dispositis visæ Columbæ insidiari cœpit. Cui in [illegible] Formica, ad Aucupem inter opus arre[illegible] ita vehementer illum pupugit vt arundines prædolore abijceret, atq; harum strepitu territa Columba auolauit ac periculum vitauit.

Docet fabula. Erga benemeritos esse nos gratos debere.

VESPERTILIO, RVBVS. & Hirundo.

VEspertilio, Rubus, & Hirundo consocia- tis rebus suis, mercaturam facere decreuerant. Tum Vespertilio alicũde pecuniã mutuò sumptam pro sua portione ad negotia communia contulit, Rubus autem vestẽ: at Hirundo æs. Atque ita omnibus compositis, nauem conscenderunt. Prouectis verò in altum tempestate frangitur nauis & vix aua corpora & vitam, rebus omnibus amissis, seruare potuerunt Sed ex eo tempore Hirundo littora frequẽtatis sperans fore, vt expulsum æs fluctibus recuperet. At Vespertilio, metu creditorum interdiu latitat, & nectu volitat Verò Rubus non cesset prætereuntium ves- tes arripere, si forte recipere suam possit.

Ostendit fabula: Earum rerum, quibus operam dederimus, cura nos semper tenere.

LIGNATOR, ET MERCVRIVS.

CAedebat quidã ligna iuxta fluuium, cui cum inter opus excidisses forte securris, in flumẽ delata, & demersa fuic. Tũ ille inops cõsilij, in ripa assidens, deflere fortunas suas, & lamẽtari miserè Mercurius verò, qui forte præteriẽs querelas illius cognouisset misertus hominis aquas subijt, attulit securim, non tã quidẽ quæ amissa fuerat, sed aureã, & an hæc esset quã perdidisset interrogauit. Qui cũ suã illam esse negaret, extulit alteram argenteam:

ſed ne eam quidē agnoſcente Lignatore, poſtremo ferream attolit; quã ſuam eſſe dixit. Hac probitate delectatus Deus, vniuerſas illi ſecures donat. Ita vt acciderat, cum poſtea narraret plurimis, vnus in ſimilis euentus ſpem vocatus & ipſe in præterfluentē ſecurim ſuã abijcit & propter cũ mox aſsidens plorare atque lamentari. Huic ita vt dudũ alteri, Mercurius ſe obtulit, & cauſa lacrimarũ audita, aureã protulis ſecurim, interrogans ea ne eſſet, quam delapſam in aquas quæreretur. Quam cũ magno gaudio ſtatim agnoſcere ſe, & eam eſſe dixit. At Mercurius mendacem, impudentem hominem auerſatus, & ſe a conſpectu illius, aureã ſecurim vna ſecum abſtulit neque profectam inſtauium retulit.

Fabula docet: Non minus malis Deos, aduerſari, quam prodeſſe bonis ſolere.

ÆGROTVS, ET MEDICVS

ÆGrotus quidã à Medico ſuo interrogatus, quo pacto præteritã noctē perte-giſſet, reſpondit ſe admodu ſudaſſe. Hoc inquit Medicus, bonũ eſt. Poſtridie reuerſus, & ſimiliter percontatus ægrotũ audiuit, horrore fuiſſe ipſũ vehementi concuſſum. Hoc Medicus, bonũ, inquit & ipſum eſt. Tertio [illegible] tatus, quo modo haberet cog[illegible] aquam inter cutē effuſam affligere hominem. Sed & [illegible]

boc

hoc bonũ esse dixit Digressō Medico accessit ex amicis vnus ad ægrorũ, & quid sit inquit, & quo in loco sunt res tuæ? Optimè inquit ægrotus, Nã multitudine bonorũ extinguor.

Fabula indicat: Nõ alijs homines magis fat cẽsere, q: amicis, quos in vam gratiã mẽtiri, & à quibus assentationibus se falli animaduertunt.

ASINVS, ET OLITOR.

SEruiens apud Olitorem Asinus cum perpetuis laboribus fesso, pabulũ exiguũ præberetur, precibus suis Iouem exorauit, vt illo domino liberatus, ad alterum perueniret. Ita venundatus, nactus est herum Figulum. Quo in seruitio, cum & luti & vasorũ oneribus grauaretur, minus sibi viuendũ putabat & multo, quàm prius, maioribus precibus, vt liberaretur Ioue flagitabat Ioue igitur volẽte, tertio venit, addictusq; fuit Cerdoni Apud quẽ cũ quæ gereretur, videret: Heu mihi, cum gemitu, inquit, quãto priores seruitutes leuiores erant! Nam ac hec intelligo etiam pelli meæ periculum imminere.

Fabula significat: Tũ maximè homines veterem fortunam, requirere, cum nouã experiri cœperit.

AVCEPS, ET CASSITA.

AVceps laqueos disponebat, & struebat insidias auibus: cuius opera contẽplans Cassita, quid rei gereretur admirans, accessit

pro-

proprius: sciscitatur de homine, quid struat; Responcit ille, se vrbem cōdere. Atq; ōnibus perfectis, occultat se intra ramos arborū. Cassita ad nouam vrbē aspiciendam celeriter advolat & laqueo, implicita capitur. Cumq; accurrisset Auceps, tristis hæc illa. Si tales vrbes cōdis, inquit nō facilè multos incolas reperies.

Fabula monet: Male coli atque habitari cū oppida, tum domus credulitate, & rapinis principū.

VIATOR.

ITinere quidā longo fatigatus, votū fecit dimidium eius quod reperisset, se Mercurio consecraturum: cùm autē incidisset in sacculum refertum palmis & amigdalis, illo sublato fructos quidem comedit, nucleos, autē palmarum & amygdalorum testas in arā imposuit, quod se solvere votum diceret, atque inuenta cum Mercurio partiri, de quibus extima & intima illi efferret.

Castigantur hac fabula auari, qui etiā Deorum ipsorum respectum postponunt cupiditatibus suis.

PVER, ET MATER.

ITabat in ludum litterariū Poer parvulus, atque illic condiscipulis suas tabellas negligentius asservantibus, suffurari eas & afferre Matri solebat. Ea pueri furtis delectabatur: tā tum aberat vt ob delicta filium suum castigaret. Itaq; ille, quod in pueritia facere assueverat

ret in paruis grandior in magnis etiam excercere cœpit. Deprehensus autem quodam tempore in manifesto furto, & capite damnatus, ad supplicium cũ duceretur, valdè obsecrauit carnificem, vt sibi Matris, quam sequi cum lachrymis & vlulatu animaduerterat, compellendæ potestatem faceret: Quare facilè impetrata, os ille tanquam arcanum quandã orationem habiturus cum Matre, ad aurẽ ipsius applicat, & mordicus hanc arripit. Quod factum non solum Matre, sed toto etiam multitudine indignè ferente, neque solùm vt furi facientе conuitia, sed etiam, vt impio, docuit ille Matrem se vltum, vtpotè causam sibi exitij & ignominiosæ mortis. Si enim cum quõdam inquit, ad eam pueriles afferebã tabellas me castigasset, non processissem eo vsq; audaciæ, qua nunc ad crucem adigor.

Fabula monet: Neglecta delictorũ supplicia, in causa esse solere, vt illa maiora fiat, & cumulatiora.

PASTOR, ET MARE.

PAstorem, qui gregem suum forte appulisset ad Mare, cum cerneret illud stare placidum & quietum, cupiditas incessit nauigãdi, & mercaturas faciendi. Venditis igitur ouibus suis mercatur palmas, & in nauem imponit, atque ita in altum prouehitur. Orta autem tempestate, cùm periculum esset ne na-

nis fluctibus de primeretur, mercibus. ciactis in vndas, ægre vacua nauis fuit cõservata. Post dies pauculos, cùm ad Marte Pastos tristis se deret, prætereuntre quodam & secum tranqui litatem. Maris nuna tempestas abierat, admirante. Ego inqait Pastor scio, quid sibi velit hæc Maris tranquillitas; alias palmas profecto quærit, quas deuoret.

Docet fabula: Malis acceptis homines cautiores in posterum redas solere.

MALVS, ET PIRVS.

CErtamine de formæ præstãtis inter Pirũ & Malũ orto, cũm illæ multis inter se verbis disceptarent, Rubus de propinqua sepe, Finẽ tãdem exclamat, obsecro rixarum faciamus.

Fabula ostendit: In dissentionibus potentum etiam infimos principatum quærere.

TALPA.

TAlpa animal est oculis captũ: Hoc ad Matrẽ aliquando suã, morũ video, dixit, Atque iterum, ruis odor compleuit nares meas. Tertio, sonitus æris attigit aures, inquit, meas Cui Mater respondit, se intelligere de dictis, non modo ipsum lumine, sed odorato etiam atque auditu priuatum esse.

Fabula notat gloriosos, & Trasones istos, qui dũ se mirificè ostendunt, & iactitant, in minimis sæpe deprehensi redarguantur.

PA-

PAVO, ET MONEDVLA.

CVm haberent comitia Volucres regi creãdo petus regnum Pauo, quod se ob formã eximiã illo dignum præcunctis esse diceret. Qui cum õnium suffragia laturus videretur. Hic tamen Rex inquit Monedula, si fortè fit factus & Aquilam hostem habuerimus, quidnam opis auxilijve poterit afferre?

Monet fabula: In principibus legendis non speciē modo sed etiam virtutem, & sapientiam spectari oportere.

APER, ET VVLPES.

VIdeas Vulpecula ad trũcũ roboris acuẽtem dentet Aprũ interrogat illum, quo cõsilio faciat, cũ nulla vrgeat necessitas, neq; bellũ instet Cui Aper respondit: sibi periculũ si fortè adeundum sit, non otium tum futurũ ad acuendos dentes; ergo se rectè, cũ cõcedatur tempus, ad euentum pugnæ præparare.

Monet fabula: Ad pericula vt nos præparemus.

CASSITA.

DVm escam appetit, irretita laqueo Cassita. deplorans fortunam suam: Me miseram & infœlicem, inquit, volucrem, non ego alijs aurum subduxi, non argentum rapui, nihil invasi rei vllius preciosæ sed parvulũ tritici granum mortem mihi affert.

Illis fabula narratur: Qui parvi lucelli gra-

tia maxima sæpe discrimina non dubitant adire.

HINNVLEVS

Hinnuleum cũ Cervo sic locutũ aliquando ferunt. Mi pater, cũ multo sis maior canibus. & pedũ his celeritate præstes: præterea cũ tibi sint ardua cornua quibus ate vino propulsare facilè possis qui sit, vt canes tantopere metuas? Ibi Ceruus ridens: Mi nate, vera inquit memoras. Mihi tamẽ nescio quo pacto semper accidit, vt audita Canum voce, in fugam statim conuertar.

Fabula docet eos, qui natura formidolosi sunt nulla cohortatione confirmari posse.

LEPORES, ET RANÆ.

Lepores quodã in conventu de miseria, & fortunas infœlici vitæ suæ cõquesti quod & à bestijs illa & ab hominibus impugnarentur, nam & canibus & Aquilis, & õnibus propè modũ feris carniuoris se direpti vai, & prædæ esse, tam sibi mortem vitro conciscere velle decreuerant. Statuebant enim, multo ciũe satiùs semel interire, quàm sẽpiterna formidine agitati. Ita que re probata vniuersis, ad proximam paludẽ cuncti impetu maximo ferebantur, vt in aquis de mersi suffocarẽtur. Ranæ autem quæ fortè in herbis iuxta paludẽ cubantes incubabant, invasione Leporum territæ, subito omnes in paludem se fugientes de-

miserę. Tum vnus inter Lepores reliquis sapientior. State inquit, socij, neque in vos ipsos graue quidquam consulite. Nam res quoque, vt videtis, etiam has animantes metuunt, quas scilicet esse miseriores nobis oportet.

Fabula ostendit: Afflictis aliorum miserias solatio esse.

ASINVS, ET EQVVS.

VIdebatur Asino beatus esse Equus, qui tam accuratè & copiosè pasceretur, cùm vbi ne paleæ quidem post maximam defatigationem abundè præberentur. Fortè autem bello exorto, cùm in prælium ab armato Equus ageretur & circumventus ab hostibus, post multiplices labores pugnæ tandem saucius collaberetur: Hæc igitur omnia conspicatus Asinus, quem paulo ante fortunatum esse Equum censuerat, tam miserum & infœlicem eum esse iudicabat.

Docet fabula: Nō esse principatus & opes propter splendorem expetendas, sed in consideratione inuidiæ & discriminum, in quibus principes & opulenti versantur, boni consulendam tenuem fortunam: & mediocritatem vitæ.

AVARVS.

AVarus, & pecuniæ impensus amator quidam agris omnibus, & suppellectili ac vestimentis venditis, aurum; quod ad precio il-

lorum coegerat, hæque factum in vnam massá refundit atque redigit, hac obruit terra. Quo autem loco aurum eodem & animum, ac cor suum sepelisset. Itaq; illo quotidie venire, & contemplari diuitias suas, & magnam capere intuitu voluptatem. Hūc animaduerso quidã, qui prope operis nescio quid facere consue-rat, ratus, id quod erat aurum defodisse illic hominem, cum Auarus satiatus aspectu terræ qua tegeretur aurum discessisset, accurrit, & eruta terra aurū reperit, atque aufert. Mox Auarus, vt solebat, reuertitur, cumq; vidisset, quod interea factum fuerat, lamentare cœpit miserabilem in modum, & tenuem vellere capillum & Deos, atque homines incusare. Quē prætereuns quidam eam cerneret in mœrore esse maxime, quid acciderit interrogat, & re audita: Heus tu, inquit, ne plora, neue tantopere affige animum tuum. Nihil enim, vt videtur, damnifecisti, qui tam etiam, cùm haberes aurum caruisti auro. Quare nunc repone istū in locū saxū quodpiam, tibiq; persuade ibi conditum esse aurum: Nā nihil prorsus interfuerit, neq; alterū altero maiori tibi vsui esse poterit. Neque enim cum adhuc aurum defossum illic esset, à te vsurpabatur.

Significat fabula: Frustra possideri ea, quibus nō vtaris. Neq; esse fructū diuitiarū, nisi in earū vsu.

ANSERES, ET GRVES.

IN vno quodã prato pascebantur Anseres, & Grues. Adueniente Aucupe, Grues leui tate sua adiuti facilè auolant: at Anseres impe diti grauitate, dum moliũtur fugam, ab Aucupe prehenduntur.

Ostendit fabula: Vrbe capta cum pauperes plerũque vim hostilem effugiant diuites in potestatem hostium venire; & in seruitatem abduci.

TESTVDO, ET AQVILA.

MAgno percontabat Aquilam Testudo, volare sese vt doceret: Aquila ostendebat Testudini rem illam petere cõtrariam naturæ ipsius Sed nihilo illa minus instare, & obsecrare Aquilam, vt se volucrem facere vellet Itaque vngulis arreptam Aquila sustulit in sublime, & laxatis illis Testudinem demisit, vt per aeren ferretur: quæ delata in rupes comminuta interijt.

Fabula docet: Multos cupiditatibus suis obcæcatos, consilio prudentiorum respuere, & in exitium ruere stultitia sua.

CERVVS.

CErvus altero oculo captus iuxta mare pasci cõsueuerat, ita vt integrum oculum in terram haberet versum: illinc enim periculu videba tur à mari nihil fore. Cùm autẽ forte nauis, prætervehieretur, qui in illa erant, directa in

Cervum sagitta, in castrum configere. At ille ictus, me miserum, inquit, quantopere fallus fui, qui à terra metui, fretus undis, è quibus mihi mors immittitur.

Sæpe ait fabula: quæ nocitura homines putaverint ea lædere non solere: contra quæ profutura sperarint ab ijs maximis interdum damnis affici.

CERVVS ET LEO

CErvus fugiens venatorē subijt antrū, quod forte in fuga cōspexerat. Ibi incidit in Leonē à quo cùm dilaniaretur? Heu mihi, inquit; cur non potui in hominum, quàm ferocissimæ bestiæ potestatem venire?

Significat fabula: Homines interdum parva pericula declinantes in maxima se conijcere.

CERVA, ET LEO.

CVm fugeret Cerva insequentes venatores, occubuit se sub vite. Venatoribus autem paululum prætergressis, quod putaret se Cerva iam esse in tuto secura, animi carpere pampinos & mādare cœpit. Quorum motus atq; strepitus venatoris convertit, atque illi, quod res erat, arbitrati sub vite bestiam aliquam latere accurrunt, & visam Cervam iaculis configunt. Quæ moriēs, Meritò inquit, hoc mihi evenit, quæ violare non dubitarim servatricem meam.

Significat fabula. Ultionem numinis non eff[illegible]

eos, qui pro beneficiis malefacta rependant.

ASINVS, ET LEO.

VErsabantur in eodē loco Asinus, & Gallus gallinaceus. Irruēte autē Leone exclamat Gallus, ac Leo (dicitur enim vocē Galli non ferre) aufugit. Asinus se metui putans, cursu fugientem Leonē persequitur. Progressus autem longius, cùm non magis iam exaudiretur Galli vox, Leo substitit, & Asinum arreptum deuorauit. Qui cùm interficeretur: Me infanum & dementē, inquit, qui nequaquam bellatore patre procreatus, ad pugnam me incitaueram.

Fabula significat: Sæpe imbecilles per occasionem aggressi territos inimicos, sed eosdem gerētes se improuide & elatè, à confirmatis facile, & celeriter opprimi.

HOLITOR, ET CANIS.

DElapsum in puteū Canem, Holitor seruare, & extrahere cupiens demisit, & eodem seipse, Canis veritus ne descēdisset sui nocendi gratia, & vt suffocaret demersum dentibus illum [illegible] & morsu lacerare. Tum saucius Holitor cum dolore. Iure mihi inquit, hoc accidit [illegible]. Cur enim authorem ipsum sibi interitus ego seruare volui?

Hac narratur fabula contra stultitiam, & insipientiam narratur, & talis fabula.

AGitasse quendam asellum iuxta præcipitium quoddam, & asellum semitam angustam atq; lubricam, quantumcunq; ille qui agebat, conaretur retrahere, voluisse ingredi. [illegible] hunc tandem detrusisse Asinum in rupes, cùm diceret, vt Horatius dixit.

Quis enim invitum servare laboret?

ANGVIS, ET CANCER.

AMicitiam iunxerunt Anguis, & Cancer, & vnà viuere in domestico quodā familiaritatis vsu statuerant: Sed Cācer, animal simplex, & probum, cùm socij, & necessarij sui fraudulentis, & calliditate admodum offenderetur, sæpe hortatus fuit Anguē, vt mores illos suos veteratorios exueret. Anguis non modo non obtemperare rectè monēti socio, sed fieri etiā indies deterior atque versatior. Quodam igitur tempore Cancer sopitum inuadit, & forcipe sua captum strāgulat. Qui cùm mortuus iaceret directus: Ita te, inquit Cancer, viuentem rectum & simplicē esse oportebat, si le-ni tuam consuetudinem a nobis postulabas.

Indicat fabula. Eos, qui in amicitia fraudulenter versentur, solos se se vehementissime lædere.

PASTOR, ET LVPVS.

REpertū Catulum Lupi paruulū sustulit Pastor, & ablatū secū inter Canes eduxit. Qui corroboratus si forte Lupus ouem

rapuisset, insequebatũr cũ Canibus, & ipse. Cùm autem Canes interdum essequi Lupum non valerent ac se reciperent, hic persequens dum ad illum perueniret non magnis sẽ fugiẽtem sui generis animatem, particeps esse prædæ solæbat Postea à sagina reuertebatur, & ipse. Quod si forte Lupus externus oues rapere cessaret ipse clanculum ingulabat, & deuorabat cum Canibus, donec his compertis Pastor cum suspensum de arbore necauit.

Fabula dicit: Naturæ prauitatem bonos mores non producere.

LEO, ET LVPVS.

DEcumbabat in antro suo senio cõfectus Leo, & insuper morbo correptus. Ad quem visendum omnes animantes convenerant præter Vulpem Hac occasione captata, Lupus Vulpem grauissimè accusare quæ tam superbè despiceret regem suum neque illum ægrotantem viseret Hæc illo declamitante advenit Vulpes, & de clausula orationis, quã vehementer accusata esset intelligens, & eerneos Leonem fræmere ita, consilium cepit callidum, & se defendendi & vlciscendi inimici; ac de cendi copia impetrata: Quæ nam igitur de cunctis animantibus inquit tanta cura, sollicitudineque afficitur de salute & vita regis, quanta ego? Quæ õnia loca peragro vestigãs

medi-

medicinam, quam sanari posse videaris, ac nuper tandem inveni qui remedium demonstraret, præsens quidem atque efficacissimum vt videtur. Quodnam? Lætus nuncio inquit Leo. Lupi, inquit Vulpes, pellem modo detractam, & adhuc calentem oportebit te circumdare ventri & costis. Hoc audito, ita Leone imperante Lupo misero pellis deripitur, & Leoni applicatur. Cui iacenti, insultans verbis Vulpecula: Non irritare, inquit, te principis animum, sed mollire potius & flectare oportebat.

Fabula docet: Qui alteri struat malum, cũ sibi laqueos, quibus capiatur, nectere

MVLIER, ET MARITVS, ebriosus.

VIxerat aliquot anni Mulier cũ Viro ebrioso, & illius molestias atque tractationẽ malam pertulerat. Tandem verò statuit experiri an vlla ratione tanto malo vir suus liberari posset. Ergo eum tumulentum, & abrutum vi..t accuratè consopit, ac mox oppressũ profundissimo somno, neque magis sentientem quam mortui solent, huit eris suis sublatum, deportant in sepulcrum vetus & in illo deponit, atq; abit Paulo post de præteriti temporis noratione cum conijceret, crapulam & ebrietatem edormisse hominẽ reuertitur, & communicato pullato, si quis intus sit, progredi

eum

cum iubit. Vir, qui adhuc sanè esset somni cu-losus quid velit interrogat. At illa cibum ait, se mortuis circũferre. Tum ebriosus vir: Ne tu mihi quisquis es, cibum, sed potum afferto. Est enim hoc mihi contrarium te cibi, ac non tiam affecta, & manibus pectus plangeas suũ. Nulla, inquit, arte meliorem te fieri posse vir intelligo, ita consuetudine cõfirmatum, & in naturam abijsse morbum video.

Fabula monet. Non esse assuescendum vitiosis actionibus, quod ea, quæ sæpe multumque fiant, etiam nolentes prosequantur.

OLOR.

PEcuniosus quidam, qui Anseres haberet domi emit & Olorem, & inter illos aluit. Audierat enim suauissimum esse cantum olorinum. Cùm autem vellet ad epulas iugulare nocte quadam Anserem, ideo enim alebantur, forte cepit Olorem quod tenebræ discrimen inter hunc & illos fieri nullum sinerent. At Olor carmen dulcissimũ, quod aiunt illos facere solere vbi instare mortem sentiant, accinit, atque ita eonitus servatur.

Commendat fabula doctrinam, & in primis musica studia quibus etiam mors ipsa sæpe auertatur.

MVLIER, ET ANCILLÆ.

MVlier Vidua, quæ texendo vitã sustẽtabat solebat ad opus excitare de nocte Ancillas

suas, cum quidam gallorum cantus auditi essent. At illæ diu tamen iam e defatigatæ statuerunt gallum domesticũ interficere quod huius cantu de somno domin⁹ a ... ... diceret. Quo facto, deteriore conditione, quam prius, esse cœperunt. Nam de hora, & tẽpore incerta domina, & dubitans, prima sæpe nocte famulas postea excitabat.

Indicat fabula: Sæpenumero bonæ spei consilia habere exitum infœlicem.

SAGA.

SAGA quædam, & mulier diuinatrix, auertere se Deorum iras, & placare infesta numina posse, profitebatur. Quam rem quidam fecere postulantes impietatis, causaque iudicious probata, cum ad supplicium illa damnata adduceretur, de turba quidã irridens: Heus tu inquit, quæ pollicebare alijs diuinæ iræ procurationem, non potuisti humanam sententiam mitigare?

Fabula narratur in magnarum rerum confessores qui minimarum sint imperiti.

FELIS.

Irrepserat in officinã Excusoris Felis ibique repertã limã lingere cœpit, cumq; tandem de lingua cruor manaret, gaudens ita eam ... quod crederet ferrũ à se lacerari, non ... gendi finem, donec tota lingua ablata ...

Fabula dicitur contra eos, qui cupiditatibus, & pertinatia sua seipsos damnis afficiunt.

AGRICOLA

QVI terrã colebat cùm agrũ foderet, aurũ forte reperit. Memor igitur beneficijs, vt à terra in se collati & gratus, hãc quotidie sertis redimere solebat. Ergo Fortuna aliquãdo accedens ad illum Cur acceptũ refers inquit Terræ quod tibi ego tribuit cum statuissem te diuitus augere? Nã forte, si ita cadat, mutata, & auro delato ad alios, satis scio te non Terram, sed Fortunam accusaturam esse.

Fabula monet: Authores beneficiorũ angoscẽdos & illis memoriã atq; gratiam persolvendam esse.

VIATORES.

DVo vnà iter faciebant. Horũ vnus repertã bipennẽ sustulit. Tũ alter hortari, ne sic loqueretur, vt diceret; Ego bipennẽ inueni Sed sic. Nos inuenimus Hoc ei, qui sustulerat bipennem, non persuadebatur. Mox visis quibusdam, qui se insequerentur cum clamore, & concitato cursu esse eos, qui amisissent bipennem conijciens, perimus, inquit. At Alter: Peri, inquit, dices, nũc quoq; nõ perimus, quippe cũ inuenimus nolueris dicere, sed inueni.

Indicat fabula: Eos qui non fiant participes commodorum, neq; in malis fideles esse socios.

RANÆ.

RAnæ duæ vicina loca incolebant, altera paludem profundam altera lacunniam iuxta via, in qua medicum aquæ subsiiterat. Tum illa paludis inhabitatrix hortari alterã, ad se vt commigraret vt multo tutiorum vitã degere liceret. Hæc vero negare se posse auelli a consueto domicilio atque eo. Paulo post, nihil metuentem plaustri rotæ, quod illa ducebatur, contriuerunt.

Significat fabula: Homines in vsu rerum subtilium prius fere subverti, quà ad meliora, vel aspirare velint, vel pervenire possint.

MELLARIVS.

CVm ferte abesset Apium dominus, ingressus Apicrium Fur; execuit faues, & alverti cõpilauit reuersus Mellarius. & aluearis inambus repertis ad illa constitit, & dolens danno suo & quærẽs secum quid ageret. Interea redeunt. Apiculæ de pastu & in illum infestæ inuolant nũ gente, q̃; oculeis suis pessimè accipiunt hominem. Qui iratus: Sceleratæ inquit, animantes. Furem dimisistis intactum, me verò curatorem vestrum affligitis.

Indicat fabula: Quod quidã per ignorãtiã aut etiam vecordiã inimicus nõ caveant, amicos verò aversentur, aut repellant, tã quã adversarios suos.

ALCEDO.

ALcedo auis est amans solitudinis, & in alto degit: ac ferunt insidias hominum vitantẽ in rupibus marinis nidificare, & excludere pullos. Hæc quodam tempore ouo paritura, nidum affixit scopulo, & fœtum in eo reliquit, aceruolauit ad pastum. Interea vento commotum mare & procellis elatum, fluctibus nidũ obruit, atq; oua dissipauit. Reuersa mater, & cognito damno suo. Infœlicem me, inquit, quæ terram, vt insidiosam fugiens, cõtulimẽ in mare multo infestius mihi atq; nocentius.

Hac fabula docet: Quod nõnulli mortales inimicos tuẽtes ab inimicis, non vitent sæpe concursũ amicorũ opinione sua, à quibus maioribus detrimentis afficiuntur, quàm quæ dari ab inimicis potuissent.

PISCATOR.

IN fluuio quidam retibus expositis captabat Pisces. Tum ad fustam lapide alligato aquas feriẽs & limum turbans, quod pellucidũ erat, illis adimebat, vt temerè fugientes Pisces retibus implicarentur. Hoc alius, qui propè eum fluuium habitabat, fieri & puras aquas inquinari molestè ferebat. Tunc Piscator: Nisi, inquit, aquæ commotæ turbidæ reddantur, mihi fame pereundum sit.

Fabula ostendit: Principes sæpe ciuitatum, suis cõmodis studentes, excitare seditiones consueuisse. Et turbulentos homines, cum in pace nihil boni

spei

spei inveniat: ad commouendos status, & tranquillitatem publicam incumbere.

SIMIVS, ET DELPHINVS.

SOlebant quondam mercatores in longinquis nauigationibus assumere se catellas Melitæas; aut Simiolos quorum lusibus tædium nauigandi leuaretur. Quodam igitur Atticã cum Simiolo præteruecto, non longè à Simio promontorio regionis illius, vehementissima oritur tempestas; & inhorrescit mare: atque fluctus tanta vi concitantur, vt nauis euerteretur. Deceptis igitur atque fluctuantibus, & rebus, & hominibus natat in vndis & Simius: Hunc conspicatus Delphinus misertus illius, quod esse hominem arbitraretur (singularis autem amor est erga genus humanum Delphinorum) adnatat ad Simium, & susceptum euehere ad terram incipit, iamque in conspectu erat Piræus ibidèque nauale Atheniensiũ, cùm interrogat Delphinus Simium; An esset, & ciuis Atheniensis: Qui cùm respondisset se, & esse ciuem Atheniensem, & in ea vrbe nobilibus parentibus procreatũ; amplius ille, an noscitare posset Piræum, rogat: Tum Simius: Optimum ne illum amicum, & summam ac in primis familiarẽ, inquit, meũ ratus de homine Delphinum loqui. Quo tam impudenti se mendacio offensus Delphinus, in mare se

demerfit, & vanum Simiolum in aquis suffocandum reliquit.

Cōtra vanitatē & mēdacia hæc fabula narratur quæ sæpenumero gloriosulis non solùm detrimento, atq; probo, sed etiam exitio fuisse compertum est.

MVSCÆ.

AD mel profusum in cella quadam aduolantes Muscæ illius dulcissimo succo iucundissime pascebantur. Sed iam saturat, cùm auolare vellēt, pedibus in tenace liquore hærentibus; alientes etiam alas implicuerunt quasi visco quodam mellis. Itaque morituræ: O miseræ inquiūt, quātillus nobis cibus interitum attulit?

Fabula reprehendit voluptarios, & liguritores, qui lenocinio dulcedinis in magna sæpe mala incurrere, sæpe etiam interire soleant.

MERCVRIVS, ET STATVARIVS.

AVebat cognoscere Mercurius, quantopere ab hominibus coleretur. Venit igitur in officinam statuarij, specie emptoris & primum Iouis simulacro conspecto, quāti indicaret interrogat. Cum audisset æstimari denario subideas: At Iunonis hoc quantis inquit. Aliquantulo pluris, inquit Statuarius hoc vendo. Quam magno igitur? inquit Mercurius, facias enim precium. Nummis sestertijs, inquit ille habeto nonem. Contemplans verò reliqua-

qua vidit, & Mercurialem signũ, quod, & ipsum licitatur. Sperabat autem carius multo æstimatum illud iri, quippe Mercurij quod esset nuntij interpretis Deorum, cuius numen in spe lucri omnes mortales inuocarent. Tũ Statuarius: Si tibi inquit, emptis signis opus est, dabuntur illa duo, de quorũ precio percontatus es, sesquidenario & hoc in cumulum accedet.

Contra gloriæ cupidos fabula dicitur, qui tamẽ ab alijs non magnifieri consueuerunt.

MERCVRIVS, ET TIRESIAS.

MErcurius periculũ facturus diuinationis Tiresiæ, formã hominis sibi accommodat, & ab actis bobus illius, qui in agro pascerẽtur suo vrbe, ad Tiresiam venit, quasi sua aliqua de re illũ consulturus. Interea, & de amissis bobus huic nuncius affertur. Quo damno motus, Tiresias assumpto Mercurio in locum editum & patentem proficiscitur, de auium indicio furem, vt cognosceret. Iubet igitur dicere Mercurium nunc auem aliquam cernat. Ille, Aquilam se videre ait, quæ volatu à læua ad dextera ferretur. Nihil hæc ad nos, inquit Tiresias: obseruemus igitur aliam. Paulo post Mercurius cornicẽ cõspicatus in proximæ arboris ramo insidentẽ, quæ nunc rostrũ in cœlum attolleret nũc terrã versus demitteret, id ipsum significat vati. Qui gestũ cornicis intel-

lecto: Hæc inquit cœlū & terram cornix testatur, recepturū me bobes meos, si quidem tu volveris.

Hac fabula aduersus fures vti possumus.

CANES.

CVI rant Canes duo, is horum alterum ad venationes assuefecit, alterum ad custodiā domus, Si quid autem prædæ partū labore vt narici aliatum forte esset, particeps fiebat illius, & domesticus. Ferebat id molliter venaticus & convicia ignauiæ, & desidiæ faciebat domestico, querebaturque de suis illum defatigationibus, & sudore bene victare. Cui domesticus respōdit, non se accusādum esse, sed dominum à quo non labores, sed aliorum labore quæsita adsumere, edoctus esset.

Indicat fabula: Imperita adolescentia substinere parentes culpam, qui non curarunt recte illos educandos.

PATER, ET MATER familias.

ERat nupta cum quodam mulier iracūda, & morositate intolarabilis toti familiæ. Hic cognoscendi cupidus vtrum suaue tantū modo, an etiam paterna domus ferre illam nequiret, bona cum gratia quasi magna res agatur ad patrem eam remittit. Post dies non multos reuocatā interrogat, quàm recte sibi

cum familia patern . co: ueuissent? Bubulci, inquit illa, & pastores mihi visi sunt offendi mea præsentia. Ibi vir Mulier exclamans inquit si grauis & inuisa ijs fuisti, qui prima luce domo egrediuntur, & eadem postrema reuertuntur quid de alijs suspicãdum cum quibus totos dies versata esse.

Intelligendum. Sæpenumero magna de parvis resciscit, & incerta de certis explorari solere.

HOEDVS, ET LVPVS.

HOedus à grege aberrauerat: hunc Lupus visum insequi cœpit. Qui cũ intelligeret se viribus sui malũ effugere non posse, callidũ consilium init, & ad Lupum conuersus: Mi Lupe, inquit, video me futurum esse cibum tuum: Tu tamen ne grauere patua in re benignè mihi facere, & quo iucundius finiam vitam, priùs carmen aliquod accinito ad quod saltando exhilaret. Ita etiam caruncula mea suauior erit. Statuit morẽ gerere Lupus Hœdo & alta voce edit vlulatum, quo audito Canes incurrent: tum relicto Lupus Hædo fugam facere. Sed enim iure, inquit, hoc mihi euenit: Me enim, qui coeus esse debueram, cantorem agere non oportuit.

Fabula docet: Numquam fœliciter naturã propria exui, & indui alienam.

CANCER, ET VVLPES.

EGressus quondam de aquis Cãcer in ripa pascebatur: hunc famelica Vulpes corripuit cumque illum deuorare vellet. Cur igitur, inquit ego qui fluuiatilis essem, terrestris fieri voluit.

Indicat fabula: Sua studia deserentes, & incũbẽtes in aliena, meritò fortunam experiri aduersam.

FIDICEM.

SOlebat quidam fidibus canendo exercere se sub testudine cui inductum paulo ante tectorium fuerat, vbi cùm vox resonaret valde huic illa canora videri: itaq; elatus animo decreuit, & in certamen publicũ theatri procedere. Vbi cùm deterrimè cantaret, sibilis exactus, & plagis insuper affectus, pœnas dedit stolidæ audaciæ.

Fabula hoc indicat: Quosdã in scholis & apud suos, quãtinis pretij sibi videri, & opinione præclara efferri, ut ad rempublicam etiam accedere audeat, in qua gerenda sæpe turpissime se dare consueuerunt.

FVRES.

FVres, qui se per ruinosum pariete ĩn ædes quasdam insinuassent cùm quod auferre possent, nihil reperirent. Gallum forte strepentem, & cantantem comprehendunt, & secum asportant. Quẽ iugulatori orantur ab eo sibi, vt parcant: suum enim cantum vtilem hominibus

nibus esse quos exciteret de somno ab opera, & laborē. Tū Fures: Eo libentius inquiunt, te occiderimus, qui eos suscites, quorum vigilantia obstet conatibus nostris

Fabula significat: Malis ea maximè aduersari: quæ bonis prosint. Monet, & hoc: imprudentes ea sæpe defensione vti, quæ magis adversariū adiuuetur causa, quàm sua.

CORNIX, ET CANIS.

CVm rem diuinā faceret Cornix pecudē Mineruæ mactata, ad cœnam inuitat canem: Quid traxerò Deā, Canis inquit frustra solicitas, & sine causa sumptus facis? Ita enim illa te vehementer odit, vt ex omnibus tui generis animantibus vni tibi fidem augurij, detraxerit Ideò placata in gratiam redeat.

Docet fabula: Esse multos, qui lucri spe inimicos colere, & munerari non dubitent.

CORVVS, ET SERPENS.

CVM fame Coruus periret neque escā aliquā inuenīret, forte conspectum Anguē conuolutum, & apricantem rapit: quo repli-cato, & sauciant, Coruū ictus ille: ò me miserum inquit, cui eiusmodi obietum fuerit cōmodū à quo mihi interitus iam nitreretur!

Castigat fabula auaros, quibus lucri cupiditas sæpe exitiosa esse comperiatur.

MONEDVLA, ET COLVMBÆ

MOnedula animaduertens virtutem abũdantem Colũbarum, cerussa albuinit nigrore suũ & adiungit se columbis. Hæ secum illam cibum capere donec tacuit facilè passæ, postquam crocitatem audiuere, irruunt in eam & abigunt de Columbari. Tum reuertitur ad Monedulas, quæ albatã hanc vt alienã auem, & ipsæ excludunt. Ita, quæ non contenta sua sorte meliorem secuta fuerat, vtriusque vitæ commoda amisit.

Monet nos fabula: vt fortunã quisq; suã amplectatur, vtq; cogitemus cupiditates præterquã quod nihil vtilitatis afferent sæpe etiã damnosas esse.

MONEDVLA.

CAptã quidã Monedulã alligatã filo deuincto ad pedẽ illius, donat filiolo suo, cum qua luderet. Illa impatiens humanæ cõsuetudinis occasionẽ nacta in silluas auolat: implicito autem filo arboris ramis cum iam fame sibi moriendum intelligeret: Me miserã, inquit & stolidam auem quæ hominum seruitutem fugiens in morte & exilium me coniecerim.

Fabula indicat. Quod homines declinantes mediocria mala, in maxima interdum incurrant.

OPIFICES.

IVpiter Mercurium iussi Opificibus omnibus dare potionem medicatam vanitate. Ille oblitus vnius generis, nescio cuius, miscuit

cuit æqualiter mendatium vniuersis: cũ autẽ recordaretur postea horum, quidquid relictũ fuerat, id totum ebibendum priùs præteritis præbuit. Ideoq; cum omnes Opifices multum mẽtiãtur, aliqui tamẽ putãtur esse vanissimi.

Narratur fabula mendacibus Opificibus.

IVPITER.

FVerat Iupiter creatis hominibus oblitus verecundiam quoque atribuere, cùm reliquos omnes affectus attribuisset. Ergo dubius animi non inueniens viam, qua, & hanc illis insereret, iubet vt ipsa in turbam & multitudinem sese inferat. Quod cùm facere admodum grauaretur, Iupiter, tutem, vt faceret, valde instaret, consensisse tandem hac cõditione dicitur, ne Libido eodem quo ipsa accederet. Huius enim coniunctionem, vel potius conspectum se tolerare non posse. Ex eo fit, vt omnes impuri, & libidinosi etiam sint inuerecundi.

Narratur fabula contra impudicos, & servientes turpidini cupiditatum.

IVPITER.

CVm Iupiter duxisset Iunonem, inuitasse ad nuptiale conviuiũ vniversas animantes traditur. Quæ cùm tẽpestiuè aduenissent, sola cessauit Testudo, de qua cùm causam moræ sciscitaretur, respondit illa suam cuiq;

do,

domumgratissimam esse. Itaq; iratus Iupiter hac eam poena affecit, vt affixam perpetuò sibi domum suam gestare cogeretur: vnde, & hoc est in obscura & veteri illa descriptione, huius animantis. Terrigena, tardigrada, domiporta, sanguine cassa.

Fabula de ijs narratur, qui suarũ rerum tenuitatem præferunt aliorũ splendori, & copiæ. Monet etiã inferiores, primum vt caueãt ne ad iram prouocent potentiores cunctatione sua. Deinde offensos clementer respondendo placare potius, quam verborum insolentia contra se irritari velint.

LVPVS, ET OVIS.

QVI enscerat Canes sancius Lupus cùm iaceret in terra sine viribus, à prætereunte Oue petijt de præterfluente sibi potum vt afferet: num ego facile, inquit tum cibu inuenero. Ouis fraude intellecta: si ego potum attulero inquit me scilicet pro cibo vsurus sis.

Fabula dicitur in vteratores, & fraudulentus insidiatores.

LEPORES.

LEpores suscepto bello aduersus Aquilas, auxilium Vulpium implorarut. Quæ respõderunt, non se fuisse illis defuturas nisi scirent, & qui ipsi essent & quibus cùm bellum gererent.

Docet fabula: Eos negligere salutem suam, qui cũ potẽtioribus inimicitias exerceat. FOR-

FORMICA.

QVam Animantē Formicam nominamus, eam fuisse quondam mortalem humani generis accepimus. Exercuisse autē agricul turam in cuius assiduo studio, & summa cupiditate, vicinis & res & frumēta subtrahere clanculum soleret. Qui cùm, vt fit, furi multa quo ticie mala imprecarentur, motus tandem Iupiter communi exsecratione, in animantem, quæ, vt diximus Formica nominatur, conver tit furacem Agricolam. Nō tamen vna cum specie mores quoque mutati fuere: nā formica nunc quoque rura frequentat & alienos labores ipsa percipit, atque recondit.

Fabula ostendit: Naturas prauas immutatas manere in omni formæ varietate.

VESPERTILIO, ET FELIS.

VEspertilio delapsa in solum, cōprehensa fuit a Fele. Quæ cùm hanc dilaniatura esse videretur petijt illa suppliciter, vitam sibi vt concederet. At enim Felis hoc facere posse negabat, quæ esset capitalis hostis ōniū auiū. Tum Vespertilio se non auem, sed murē esse dixit. Itaq; dimissa fuit. Paulo post capta ab alia Fele, similiter petijt sibi mite è vitā relinqui. Ibi Felis sibi hoc facti perdifficile esse ait, quæ cum omnibus muribus bellum gereret. Vespertilio verò, se murem nequaquam esse affir-

affirmare, sed vol•crem. Quare ire cum pecu lum euasit, & nomine mutato bis seruata fuit

Instituit homines fabula ad prudentiam, vt pro tempore, & loco mutare consilia discant.

ASINVS SILVESTRIS.

Silvestris Asinus prostratum in sole mansuetum Asinum cernens, beatum illum iudicabat animo suo qui & cute nitida & bene habito corpore esset. Mox videns eundem, & onera ferre, & ab agitatore fustibus cædi: Non ego te, inquit, magis beatum esse duco, intelligo enim cùm quanta calamitate tua bona confusa sint.

Fabula docet: Commoditates coniunctas cum miseria, non esse appetendas.

ASINVS, ET VVLPES.

Asinus indutus Leonis pelle, superbè obãbulabat, & reliquas: bestias territabat. Huic obuiam facta Vulpecula quæ forte illius vocem audierat; etiam te ego, inquit, metuerem nisi te rudere solere scirem.

Fabula docet: Quosdã inductos alienis sæpe esse admirabiles prius quã ipsi stultitia verbis induẽt

ASINVS, ET VVLPES

INijt amicitiam cum Asino Vulpes, atque ita communiter exiere venatum, Cũ autẽ Leonẽ conspexisset Vulpecula, verita vt euadere cursu posset calliditate periculum vitare tentat,

tẽtat, & ad Leonem accedens paciſcitur vitam ſuam pro Aſini proditione. Leo tum quidem Vulpi vitam promittit, illa verò in laqueum inducit Aſinum, in quo captus cùm hæreret neque aufugere poſſet, capit prius Vulpẽ Leo atq; ita ad deuorandũ ocioſe Aſinum accedit.

Fabula indicat: Quod ſociorum ſuorum proditores ſibi etiam ipſi plerumque exitium accerſunt.

CAMELVS.

CVm homines primum Camelũ aſpexiſſent territi granditate beſtiæ refugere ab hac perculſis animis. Mox intelecta manſuetudine illius arceſſere proprius, intuitiq; fuere confidentius. Tandem cùm cõperiſſent felle carere, eo vſque deſpexerunt, vt & fræ os inij cerent illi, & pueris agitandam traderent.

Fabula docet: Terribiles caſus cõſuetudine ita mitigari, vt ſæpe etiam contemnantur.

COLVMBA.

SIti enecta Columba cũ vidiſſet in tabula pictum cratera ratã a qua ineſſ: concitato que impetu ac illum lata, inflictã alam in aëres fregit itaque delapſa in terram à pueris capta fuit.

Fabula monet: Vt caueamus ne imprudenter aggrediamur vllas res, obſequẽtes cupiditatibus noſtris, quod hamultos in maxima damna impulerint

DIVES

CVm essent Diuiti cuidam filiæ duæ, deq; his altera mortem obijsset conduxit ille mulieres, quæ in funeris pompa deflerent mortua, quas Latini præficas dixere. Quarum miserabiles planctus conspicata superstes soror Quanta est hæc, inquit infœlicitas, id facere posse alienas, vt tam vehementer plorent atq; eiulent cum id nos quarum luctus est proprius nequamus? Cui Mater Desine, inquit, mirari filia mea tantopere istas mœrere. Hoc enim pecunia accepta faciunt.

Fabula ostēdit: Inuenire quosdam tā auaros qui non vereantur quæstui habere alienas calamitates.

PASTOR.

EGerat Pastor oues in quercetum: ibi strato sub arbore vestimento suo conscendit illum & decutere cœpit glandes, ad quas accurrentes quas dum illas mandunt, etiam vestē Pastoris dilacerat Qui cum de arbore postea descendisset, & cognouisset damnum, quod interea fecerat: Improuidsimæ, inquit, animātes, vos alijs ad vestitum lanam suppeditatis, mihi vero, qui vos pasco, meā vestē diripitis

Ostendit fabula: Multos mortalos alienis insipientes bene, & suis malefacere.

PISCATOR, ET SMARIS.

SMaridē aiunt esse pisciculum paruū in cibo gratum. Huius generis captā vnā perpusillā

oraſſet piſcatorem, qui cæperat, ferũt; vt illo ſe tēpore amitteret, ac fineret grandeſcere; tū enim illum ſe maiore cum commodo ſuo facile eſſe recepturũ. At ego, inquit, Piſcator, deſipiam, ſi ſpe futuri boni, vel maximi, præſens è manibus dimittam quamvis medicum

Docet fabula: Incogitantes eſſe qui malint magna ſperare bona potius quàm mediocribus frui.

EQVVS, ET ASINVS.

AGitabat quidam Equũ, & Aſinu onuſtos ſarcinis. Deficiente autem in itinere Aſino, & petente ab Equo, vt aliqua parte oneris ſe leuaret, ſi ſe viuum aſpicere vellet, repudiauit. Equus preces illius Paulo igitur poſt fatigatione & labore conſumptus Aſinus in via corruit, & ſufflauit anima. Tum agitator omnes ſarcinas, quas Aſinus portauerat, atq; inſuper etiam detractã pellem Aſino, in Equu impoſuit. Ibi ille deplorans fortunam ſuam cũ ſero iam faſtidij pœniteret: Me miſerũ inquit qui parvulum onus in me ſuſcipere grauatus fuerim cùm nũc cogar tãtum ferre accedente etiam pelle comitis mei, cuius preces tam ſuperbè contempſeram.

Docet fabula: Si ſuperiores cũ inferioribus operas ſuas cõmunicẽt, hoc ſolere vtriſq; ſalutare eſſe:

DE FAVNO, ET VIATORE.

SAtyros & Silero vocant Græci turis, & silvarum numina qui Latinis sunt Fauni & Silvani Ex his vnus quondam Viatorem hiemis frigore afflictũ, deduxisse perhibetur in specũ suum misertus hominis. Cumque videret crebro eum manus ori admonere, & illis inhalare, rogat, quid sibi ea res velit: respondit Viatore calefieri, ita spiritu manus contractas gelu. Tum Satyrus, ne quia humanitatis erga hospitem prætermitteret, affert in phiala vinum calidum & adhuc fervens, illoque suum fouere gutturis & stomachũ iubet. In hoc, & ipsum inspirare Viator, quod diceret admirãti, & causam requirenti Satyro, refrigerati potum anhelitu. Ibi Satyrus eum auersatus: At tu inquit, cito te auferta me & egridere de specu, nihil enim cum tua perversit te cõmercij habere volo, qui eodem exore efflas calidum, & frigidum.

Fabula significat: Fugiẽdas amicitias dubias, & mutabiles hominum inconstantium, & lenium.

VVLPES, ET LIGNATOR.

AGitata Vulpecula à Canibus longo spacio fuga confecto, deuenit tandem ad casulã, ante quã Lignator scindebat stipitem querũ: ad eum supplex confugit orãs, vt sibi latebras aliquas demonstraret, In quibus, dum Venatores prætereant, occultaretur. Ille misericor-

dia

dia motus suam casulam iubet subire, ibi sperare se illam in toto futuram Postea declarde ti s animantem illâ esse nocentem, & tamem manifestè prodere sut plicam non ausus, inscutis Venatoribus, & num Vulpem vidisset, percantantibus, vidisse quidem inse verbis negabat, & manu, oculisque casulam suam indicabat, vbi colebat intelli latere Vulpeculâ. Sed Venatores, non animaduerso indicio, & attendentes orationi sceleriter discedunt. Vulpes quæ & audierat, & viderat omnia, progressa mox de casula, abire insalutato Lignatore. Quod cùm ille ægre ferret, & tamquam cū ingrata, expostularet. Etenim salutem tu mihi debes, inquit tuam, & meo beneficio vitam retines. Tum Vulpes: Agerem, inquit, gratias ego tibi, si cum oratione tua manus, & oculi consentirent. Quod si dicendū aliquid est, ego quidem linguæ benè precor, sed manus præcisas, & oculos tuos effosos velim.

Fabula contra eos narratur, qui verbis bene polliceantur, rere autem malefaciant.

HOMO, ET STATVA.

QVidam domi suæ consecrata Diui nescio cuius lignea Statua, colere hanc, & sertis ornare assidue solebat & petere ab hac diuitias, & opes. Sed hoc cum frustra longo tempore fecisset (non modo enim non augebatur

tur res ipsius, sed etiam diminuebatur) iratus tandem apprehensum pedibus simulacrum terræ infligit, Illiso autem forte in saxum capite, effractoque magna vis auri effunditur, quod in eo fuerat inclusum. Hoc colligẽs ille; Magna est inquit, peruersitas tua, Diue, quia venerantem te, negligeris, & affligentem ditoueris.

Significat fabula: Prauos non cultu sed vi, & aduersando placari.

CANIS, ET COCVS.

IN Domo quadam ingens conuiuium apparabatur Inuitat igitur Canis domesticus externum secum vt epularetur. Deductus externus in culinã, videt omnium rerum ad victum necessariarum summam ad esse copiã magnas etiã vbiq; gaudio plenus Papæ, quã opipare inquit hic hac conuiuabor? tanto scilicet me cibo ingurgitare potero, vt saturitas postridie etiã duratura esse videatur. Hæc ille secum lætus murmurans, caudã quasi adulans Coco quassat, ille vt ab externo mutuens, arreptum de fenestra eam proijcit in viam Qui cũ clamore maximo aufugiens habuit obuium sibi notum alterum canem. His igitur, qui fuisset eum inuitatũ foras ferret quomodo acceptus esset interrogat Cui alter: inquit, multum potaui, vt certius vnde exierim ignorem.]

Fabula docet: Videndũ nõ habendã ijs, qui de aliorũ facultatibus beneficos se futuros esse pollicentur.

PISCATOR.

Piscator artis non admodum peritus, venit cum tibijs ad aquas, & carmen accinere cœpit sperans futurum, vt ad vocis suauitatẽ Pisces exsilirẽt. Sed falsus spe sua, arripuit rete & proijcit in aquas, magnamque copiã pisciũ extrahit. Quibus in ripa expositis, & lascimentibus: Nunc saltatis improbi, inquit dudum autem me tibiã inflante quiescebatis?

Fabula dicitur de ijs, quæ temerè, vel non suo loco atque tempore fiunt.

BVBVLCVS.

Bubulcus amiserat Vitulum de armento, quod custodire debebat. Tum ille siluas, & solitudines omnes obire, & requirere Vitulum. Sed multa opera, & labore magno nequidquã absumpto, votum louifecit, se hædũ illi cæsurum, si esset sibi fur ostensus, qui vitulum rapuisset. Ibi forte delatus in saltu, videt Leonem, à quo mandabatur Vitulus. At cuius conspectũ ingenti formidine percitus Bubulcus: Magne inquit Iupiter, reperto Vitulo fure hædum me tibi ex voto debere cõfiteor, sed nunc opimũ bouem à me accipe, & ex illius vi atque vnguibus me eripe.

Fabula monet: Esse quosdam leuis animi homi-

nes optantes temerè quæ forte concupiuerint, eaq; consecuti cùm sint, tum animis angi, & quærere quo modo amittere possint.

CORVVS.

CORvus graui morbo laborās. Mater inquit Deos interpella pro salute mea & à lacrymis tempera. Cui respondit Mater. Vereor vt meas preces vllum numen exauditurum sit: Nullis enim tu victimis vnquam pepercisti.

Fabula docet: Quibus secūdis rebus plurimi fuerint inimici, eos nō facilè amicos in aduersis reperire.

CICADA, ET FORMICA.

FOrmicæ humectatas in hieme siccabant fruges: ad has adit Cicada esuriēs & orat paululum cibi vt sibi impertiant. Cui illæ æstate, inquiunt quærere te oportuit. Nō vacabat inquit Cicada: Quid faciebas igitur: inquiunt illæ. Cantationibus operam dabā, inquit. Tū illæ: Si cecinisti æstate, inquiunt, hieme saltato.

Monet fabula: Ne vlla in necessaria re cessemus ne postea egentes frustrà prætoritum tempus requiramus, aut aliorum opem imploremus.

GALLINA AVRIPARA.

HAbebat Gallinam quidā quæ ouū quotidie pariebat aureum. Hic sperans auri massam intra illā esse absconditam, occidit Gallinā, & in ea simili nihil aliud reperit, quā quod

quod in reliquis esse Gallinis consueuit. Itaq; ingentibus ille diuitijs inhians, etiam mediocres perdidit.

Monet fabula: Ut immodicas cupiditates, & auidos diuitiarum animos compescamus, & ut sua quisque fortuna contentus viuat.

LEO, ET VVLPES.

LEO senio confectus, cùm non vires suppeterent ad victum parandum callidum cœpit cōsiliū sustentandi vitam. Itaque in antro, quasi periculoso morbo correptus, decūbens, quod ad ipsum visendum passim animātes reliquæ ad venirent, prehensas illas deuorabat. Atque ita magna bestiarū multitudine à Leone absumpta, accedit tandem & Vulpecula ad antrum, & ante illud subsistit; nictans, atq; circūspectans. Tum Leo, quid cesset, cur non adeat ad se rogat. At illa, id quod Horatius versibus retulit, respondisse fertur: Quia me vestigia terrent Omnia te aduersum spectantia, nulla retrorsum.

Fabula docet: Prudentes ante pericula cauere sibi, & ea signa, quibus mala portendantur, notare, & hac effugere.

LVPVS, ET MVLIER.

ESuriens Lupus omnia loca circumiens cibum quærebat, tandē audit intra casam rusticam, plorantē Puerum, & interminantē

Matrem, & designat, Lupis eu se velle proijcere Lupus eo eiecto in spem vocatus, habiturum se cibum, totam diem assitit operiens, dum Puerũ Mater proijciat; sed vesperi hæc reconciliata Puero eidem abblandiens, & assentans: Mi pupule, inquit, bono animo esto: Lupum si venerit, obtruncabimus. Dum Lupus tristis & deceptus abiret; In ista inquit, domo aliter loquuntur aliter sentiunt.

Fabula dicitur in eos, quorum dictis non respõdent facta.

HOEDVS, ET LVPVS.

SVpra tectum domus stans Hœdulus Lupũ prætereuntẽ inclamabat, & illi maledicebat Cui Lupus: Non tu, inquit, sed tectum mihi male dicit.

Sæpe locus, & tẽpus fortes facit homines timidos vt insultare etiam præstantissimis non vereantur.

MVLVS.

OPimus pastu hordei factus Mulus incitare se ad cursum, & gloriari de materna origine, quã celeritate referret Matrẽ inquit, equam habeo, præstanti celeritate, qua ego non sum inferior. Mox quodam tempore currendi necessitate illi imposita defatigatus, cœpit paterni generis, & se esse Asino procreatum, recordari.

Fabula monet Nõ superbiendũ si quem fortuna exta

extulerit altiũs; neque prioris conditionis obliuiscendum, nam instabilem esse vitam hominum.

ANGVIS, ET AGRICOLA.

IN vestibulo Agricolæ cauerna erat, quã inhabitabat Anguis: hic puerum illius paruulum, a quo non prouisus calcatus esset, ictũ veneno sustulit; atq; conscientia facinoris in cauernã statim serpendo se recepit. Pater dolore maximo ob mortem filij affectus bipennem arripit & ante fauces cauernæ assistit obtruncaturus pro serpentem Anguem. Hic verò cui immemoriæ hæreret perpetratum facinus, egredi, caute & prius circumspicere omnia. Sed Agricola vindictæ cupiditate festinans, plagam, in Anguem vix dum apparente capite summa vi infert. At hic celeriter illud reducit & mortem subterfugit & bipẽnis in saxum impacta signum inpresum iræ, & indignationis Agricolæ Paulo post hortante vxore illius Angue. vt reconcilietur, apponit ante cauernam panem & salem & euocat Anguẽ ad componendam pacem Cum Anguis: Nulla, inquit, firma pax fieri poterit donec, & bustum filij tui, & illud signum tam violentæ plagæ in saxo apparuerit.

Significat fabula: Non obliuisci hominis neq; deponere odia ac cupiditatem vindictæ, quandiu vestigia extent malorum, quibus affecti fuerint.

TVBICEN.

TVbicen cantu suo concitatis aciebus, & prælio commisso captus: Ne me, ne, inquit, vos interficite: nemo enim vestrū à me est occisus, qui inermis nihil, nisi turbam hāc, vt videtis, habeā. At hostes: Ideo te, inquiūt, cupidius interimemus, quod pugnandi imperitus, alios ad pugnas, & dimicationes incitare soleas.

Fabula docet: Nocentiores esse eos, qui potētes instigent, & irritent ad malefaciendum alios, quā priuatos illos, qui ipsi malefici sint.

ARVNDO, ET OLEA.

DIsceptabant de fortitudine, robore & cō stantia Olea, seu Quercus, nihil enim refert, & Arundo. Cùm autem Olea, siue Quercus, Arundini exprobraret mollitatē & quod ad quamuis illa exiguam auram tremeret, tacuit Arundo. Non ita diu post, ingruentibus ventis, & resistente flatibus ipsorum, vel Olea vel Quercus ab horum illa vi eruta, & dissipata fuit. Arundo autem submissione sua integritatem conseruauit.

Fabula ostendit, Laudandos eos magis esse, qui tēpori seruire sciant, & se non opponant valentioribus, quàm eos qui cum præstantioribus se, & potentioribus rixentur, atque contendant.

LVPVS, ET GRVS.

IN-

INhæserat os in faucibus Lupi; mercede igitur conducit Gruem, qui inserto rostro in rictum suum, os de suis faucibus extrahat. Hoc longitudine colli facilè Grus effecit. Cũ autem mercedem postularet, subridens Lupus, & dentibus infrendens: An tibi, inquit, merces parva videtur, quod caput incolumen retuleris de Lupi faucibus?

Fabula in eos dicitur, qui servati de malis, erga salutis suæ authores ingrati reperiuntur.

CVLEX, ET LEO.

AGressus Culex ad Leonem: Non ego, inquit, te tantam bestiam formido, neq; tu præstantior es. Vel dic ipse, qua maxima laude excellas? Num quia vnguibus laceras & dentibus discerpis miseras bestiolas? At idem facit fœmina, si quando cum viro pugnat. Me verò te etiam robustiorem esse vt intelligas, age committamus prælium. Atque ita se Martio illo canore, fractos tonitus imitante turbatum, in Leonē incitans intra nares illius inhæsit. Leo verò insaniens ira, suum ipse os propriis vnguibus dilanians, sese miserè afflixit. Tum Culex cum exultatione avolans & cantu tamquam victor, araneæ tela irretitur: à qua dum comprehenderetur, tum misere [illegible] se [illegible] Vires [illegible]

Ia-

Fabula narratur contra eos, qui in eximia præstantia, leui aliquo casu euertuntur.

VVLPES, ET SIMIVS.

IN magna quondã brutarũ animantiũ corona cùm saltaret Simius, cõsentientibus omniũ iudicijs laudatus, & ab ipsis quadupedum Rex creatus est. Vulpes verò tantam ei dignitatem inuidens, occasionem quærebat illum de regali fastigio deturbandi. Forte accidit, vt iuxta casses, qui bestijs eran prætensi, Vulpes subiectas carnes conspicata, Simium illuc secum honoris prætextu duceret, quod tantùm à se inuentum thesaurum diceret noluisse supprimere, quippe quem iure Regi deberi fateretur. Itaque Simium hortata, vt præda principi debita potiretur, non ægre illi persuasit. Simius autẽ incautè progressus in prædam fraudem vitare non potuit, cassibusq; irretitus Vulpẽ læ æ maiestatis accusare cœpit. Quæ ad illum cõuersa, ò Rex, inquit, cùm tãta sit præditus incogitantia, quo ore tenere, e imperium in animalia posse arbitrare?

Fabula eos notat. Qui imperium in alios temerè capescentes temeritatis suæ, oblato aliquo discrimine dant pœnas.

HACTENVS DE IIS FABVLIS. *quæ Græca lingua editæ omnium manibus sub AEsopi nomine teruntur. Hinc iam illa sequentur*

quæ partim versu, partim soluta oratione ab alijs conscriptæ, è varijs variarum linguarum gētibus nuper in Romanam ciuitatem adscriptæ sunt.

DE HOMINE, ET LEONE lapideo.

ORta inter hominem, & Leonē contentione de robore, cū se huic ille an referret, & oībus modis vellet probare esse validiorē deduxit Leonem ad effigiē Hominis de saxo expressam à qua Leo item saxeus pedibus cal cabatur. Tum Leo: Si nostrum, inquit genus fingere etiam didicisset, ego quoque tibi, vt opinor, saxeos homines, qui è Leonibus premerentur, possem ostendere.

Coercet fabula ostentationem virtutis propria.

LEO, APER, VVLTVRES.

GAudebant Vultures cū cernerent Leonem pugnantem cum Apro, & se victū, atque occisum depasturos esse sperabant. Cū autem vidissent illos omisso certamine, pacē, & fœdus facere falsi spe deplorabant vanam expectationem suam.

Fabula monet. Non esse latā sū ob mala aliena

DE CAPREA, ET FVRIOSO Leone.

COnspecto Leone furente: O miseram, & infœlicem conditionem bestiarū, inquit, Caprea! Siquidem etiam furiosos h...

turæ sumus Leones, quorum mentis, & rationis compotum sævitiam intollerabilem esse experimur.

Fabula deterret eos, qui in principatu sint, & rerum potiuntur, ne in iram facilè delabantur, neve è potestate exeant.

DE ASINO GESTANTE simulacrum.

GEstabat impositum sibi Asinus, nescio cuius Dei simulacrum: hoc cùm adoraretur à prætereuntibus, ille animo elatus quod se adorari putaret, quærere de astantibus, Quisnam esset? neque enim se Asinum esse arbitrari. Tum unus de illis Tu quidem, inquit, Asinus idem es, qui semper fuisti sed nunc Dei simulacrum geris.

Instituit principes, & potentes fabula ad moderationem, & ut se similiter ac reliquos, homines esse mortales meminerint

DE PVERO QVI VISCERA comederat.

INgurgitarat se Puer visceribus festo die quodam. Quæ cùm nô posset côcoquere alvus, instrata hora ille evomebat. Tum, O mea Mater, territus exclamat. Viscera evomo: Cui illa: Recte inquit, mi fili, nô enim tua, sed aliena in bubus vomis.

Non oportere, ait fabula gravari nos, si aliena reddenda sint.

DE CVLICE, ET TAVRO.

CVlex in cornu Tauri residens illũ interrogabat, nunquid auolare te vellet? Cui respondit Taurus Nihil interesse sua, vtrũ manêret, an auolaret. Vt enim nõ senti accessionẽ, inquit, tuam, ita ne decessionẽ quidẽ censero.

Contra eos fabula narratur, qui sibi videntur esse sapientes aut honoranti insi... ltitia sua, & aliorum ae resione.

DE PVERO ET SCORPIO.

LOcustas Puer captans, in Scorpiũ incidit, Huic ille. Ne inquit, attigeris me Nã tu si à me abstinueris manũ, locustas etiam, quas venatus es cum dolore, & gemitu proijcies.

Fabula monet; vitãdos esse congressus improborũ

DE HIRCO, ET VITE.

ARrodentẽ pampinos Hircũ increpat Vitis. Cur enim tu mea inquit, folia carpis quum nihil præterea sit frondium? Cùm autẽ non faceret de pascendi illos finem Hircus: quãtum potes inquit, noceto mihi, ego tamẽ vini tantum tulero, quantum ... te mactato ad libandum Dijs satis fuerit.

Indicat fabula, sæpe profuisse alteri eum, qui ladere voluerit.

CAPREA.

ADsoticũ cõsuerat forte Caprea, quæ in aquis contemplantes i... geminam, ...

...

cilia,& exilia crura ſua vituperabat, cõmendabat autem cornua. Mox audita voce venatoris,& canũ aufugiens,& inter dometa cornibus adhæreſcens, cum celeritate pedum periculum euadere potuiſſet. O me deſipientẽ, dudum, inquit, cui placeret ſaluti contraria cornua, crura verò diſpiicerent, quorum beneficio re tineri illa poſſet.

Docet fabula: Sæpe peruerſo iudicio homines nocentibus delectati, & vtilia ſpernere

DE VVLPE, ET VVA.

VVlpes ſublimẽ vuam dependentẽ de vite conſpicata, ad illam ſubiiijt iterum atq́ iterùm omnes vires corporis ad hibens ſi fortê attingere poſſet Tandem defatigata inani labore diſcedens ipſa ſe ſe quaſi co[illegible]tolans; At enim acerbæ nunc etiam, inquit, vuæ ſunt, & ita in primis aũſtera, neque ſi in via reperiantur, videtur tollenda eſſe.

De ijs fabula dicitur, qui neceſſitati obſequuntur, & libēter abſtinent ab ijs. quæ obtinere nō poſsint

DE CORVO. ET VVLPE

SVſtulerat Coruus alicunde caſeum, & cũ in ſublimem altam arborem ſubuolaret Vulpecula, quæ caſeum concupiſſet ita illum ad or[illegible] [illegible] ſtatur, tum primum formam, & ni[illegible] [illegible] pennarum, & laudes augurij celi [illegible] dial [illegible], inquit, te ſummis [illegible] dicam,

dicam, si audiuero etiam vocem, & cantum dignū reliquis virtutibus tuis. Corvus laudibus Vulpis inflatus, clamore edere quam maximū posset Ita de aperto rostro delapso caseo potita Vulpes irridens illum; Nihil, inquit tibi de est Corue præter Cor.

Fabula docet. Assentationis & deridendos, & comedēdos alijs, reponere eos, qui illis delectātur.

DE ASTROLOGO, ET VIATORE.

CONtēplans quidā nocte coelum & stellas in fossam, quā ante pedes traductā nō viderat, incidit. Tū alius eadem iter faciens, cū de gemitu illius, ac rationem, quod acciderat cognouisset; Optime, inquit, tu, qui os in coelum erigebas, terrā potiùs intueri debueras.

Fabula ostendit. Reperiri quosdam, qui futura prædicare non dubitent, cum quæ ante pedes sunt, non videant.

DE EQVO, ET CERVO.

TEnuerat Equus partū aliquantisper solus postea cùm in illud & Cervus ventitaret & pabulum consumeret, cupidus ille vindicta quæ ījtab homise. Vtrum ope ipsius adiutus, iniuras Cerui vlcisci possit. Cui respondit: Posse frænum si recipiat Equus, & se conscendī patiatur ab armato. Annuente autem Equo, tantum abfuit, vt de Cervo speratas poenas sumere liceret, vt etiam ipse in seruitute de inceps viuere cogeretur.

Fabula monet: Ne cum ullo nam graues inimicitias exerceamus, ut lædendi illius cupiditate malum, etiam nobis non dubitemus accersere.

DE AQVILA. ET MONEDVLA.

AQuila sapientē agnum conspicata Monedula, idem de ariete facere conatur, sed in villi, pecudis cùm vnguIæ implicitæ essent, capta à pastore, & dono data filio fuit; qui illa ludendo pro monedula postea, quæ sui oppinione Aquilæ par fuerat vsus est.

Deterret fabula, ab affectandis ijs rebus, quæ res maiores sint, quàm vt nos assequi posse videamur.

DE CORNICE SVPERBIENTE aliarum auium pennis.

COrnicula collectas pennas de reliquis auibus sibi accōmodauerat, & superba varietate illa reliquas omnes præ se auiculas cōtēnebat, cùm forte Hirundo iactata sua penna, adduores illam aufert. Quo facto, & reliquæ post ea aues quæque suā ademere Cornici, ita illa risum mouit omnibus, furtiuis nudata coloribus, vt ait Horat. 1 ep 3

Significat fabula: Commendicatam speciem neque durare, & per leui momento dissolui.

STRVTHO CAMELVS.

STrutho camelus, quem Latini Passerem marinum dixere, auis in Africa est, pœne bellua, bipes quidem illa, sed vngulis similibus

ce tuorum. Eadem alas habet, sed suprà terrã non eleuatur. Quodam igitur tẽpore, cũ bellũ grauissimũ esset inter volucres & bestias: capta hæc à bestijs, vt auis pro hoste habebatur. At illa pedes ostendens, num auis illis videretur, interrogabat. Itaque deceptis bestijs, tanquam ciuis, tuta apud illas fuit. Paulo post in prælio capta ab auibus, aucem se esse alijs & rostro probabit; ita, & his imposuit.

Fabula notat eos, qui diuersis inseruiunt quasi dominis & tam hos quàm illos frustrantur.

DE HIRVNDINE.

IN foro, vbi iudicia fieri solebant, affixerat nidulũ suum Hirũdo: huius pullos Anguis læsit. Tum illa; O conditionem miseram, inquit, cum eo loco, vbi alij ius suum obtineāt, mihi potissimum vis, & iniuria allata fuit.

Fabula de ijs dicitur, quibus specie bonitatis, & honestatis nocetur.

BOVES, ET LEO.

PAscebantur vna tres Boues opimi in maxima concordia: itaque facilè ab omni incursione ferarum tuti erant, ac ne Leones quidem aggredi illos audebant. Tandem dissidio inter illos nato, & soluta amicitia, singuli valîdioribus bestijs direptioni, & prædæ fuere.

Fabula docet; Tantum in esse mali in dissensione, quantum boni in cordia reperiatur.

DE

DE AGRICOLA ET CICONIA.

INter Grus cœpit Agricola, & Ciconiam. Hæc deprecata ab illo vita, non solùm innocentē sed etiam piam se, & hominibus pro desse commemorat Nam, & nostrum genus, inquit, venenatas bestias venatur ac deuorat, & effœtos senecta parentes gestat atque suble nat. Huic respōdit Agricola, Credere se vera esse omnia, quæ recēsuerit, sed inter nocentes captam, eandem oportere pœnam sufferre, quàm illos.

Fabula significat Similē queq; haberi ijs, cū quibus consociatus, & inter quos deprehensas fuerit.

DE CANE, ET FRVSTO CORNIS.

FErebat Canis secundùm flumē decurrēs raptū alicunde carnis frustum, cuius imago eū in aquis appareret, Canis auidus, illam, quasi alteram um frustrum vadis innatans, appecit: sed dum pandit rictum, vt assumat, id, quod tenuerat, amittit.

Fabula docet: Auaritiam, & infinitas cupiditates detrimentosas esse.

ASINVS SALE ONVSTVS.

ASinus cū sale in vrbē agitari solitus, cùm fluuius in via trāseundus esset, in illū forte quodam tempore decidit, & cùm surgeret sensit se non nihil onere leuatū, quod in aqua sales deliquissent. Itaque postea semper in illo

loco collabi donec, agitator, fraude intellecta, spõgias Asino imposuit, quibus ma defactis cũ sentiret esse pondus grauius, multo de inde quã antea vnquam celerius fluuium transijt, diligenter cauens, ne onus hum ectaretur.

Fabula docet: Sæpè speratum commodum in detrimentum verti. Docet, & hoc; Fraudulẽtos fraude circumveniendos.

LVPVS, ET AGNVS.

STabat supra Agnũ in ripa fluminis Lupus qui cùm vellet, si deuorasset illum, hoc iurefecisse videri. Cur tu inquit, toruo vultu, & minacibus verbis scelesle, puras vndas inquinas, vt ad me defluant turoidæ? Ego ne in quit timens, & trepidens Agnus, qui infra te asstiti, & a quo ad me illæ deferuntur? At enim maledicis inquit Lupus, neque recordare, quã pœnam ob petulantiã linguæ pater tuus persoluit ante menses septẽ. Nõ ego tum, inquit Agnus, procreatus fuit. Scinus verò Lupus in quit, quã vastum reliqueris nuper cãpum omnibus herbis nudatum? Nũquam hoc, inquit Agnus, factum reperies, neque ego omnino, cum dentibus caream facere potui. Tandem Lupus. Tu quidem inquit, satis dicaculus es, & disertus; ego tamen laute cœnare decreui, atque ita correptum Agnum deuorauit.

Fabula narratur de impudentia facinorosorum

VENATOR, ET PASTOR.

TImidus Venator dicit Pastori, cupere se vestigiũ reperire Leonis, & petit si quod animaduerterit demonstret sibi. Huic Pastor: En tibi, inquit, hic propè adest. Rectè, inquit, tertius Venator, nihil quæro amplius.

Aduersus homines dicitur fabula, verbis audacet, re ipsa formidolosos.

DE RVSTICO, ET EQVITE.

POstulabat à Rustico Eques leporem, quẽ portantem illum videbat, & quanti venderet rogabat. Cùm autem accepisset quasi, inspiciendum adhibitis calcaribus Equo, vna cum lepore aufugiebatur. Tum Rusticus: Quid festinatione opus est inquit, nam ego hunc portabam dono tibi.

Docet fabula: Aliorum improbitati multa sæpe necessario condonari.

LVPVS, ET ASINVS.

COnspectum in Pascuis Asinum deuoraturus Lupus, exoratur ab illo, vt priùs spinam extrahat defixam in calce pedis posterioris. Sed dum Lupus post Asinum abit, percussus, & vertigine oborto humi stratus, facultatem dedit aufugiendi. Postea reuersus ad se Coquus, inquit, qui esse m cur medicinam faciebam?

Fabula ostendit: Lex sine damno fieri, ut omissa

arte, quamquisque nouerit atque didicit, ad aliam facili tandem aggreditur

TAVRVS, ET HIRCVS.

CVm Vrgeret Taurum insequens Leo, cōfugit ille ad Hirci caulam, sed Hircus in foribus resistere, neque Taurum intrò admittere. Tum Taurus: Nisi vtroq; nostrō robustior premeret, me facilè posterā tibi ostendere, quāto præstent Tauri vires viribus hircinis

Docet fabula interdum iniurias, & contumeliā debiliorū ferri necesse esse propter metū validiorū

AGRICOLA, ET ANGVIS.

REpertū Anguē frigore penè mortū Agricola misericordia motus fouere; sinu, & subter alas recondere, Anguis recreatus calore vires recepit, ac confirmatus Ahricolæ pro merito ipsios summo læthale vulnus inflixit.

Fabula demonstrat: Vnam mercedem, quam rependere pro beneficijs mali consueuere

HIRVNDO, ET LVSCINIA.

HIrūdo quodā tēpore in silvas longè euolauit. vbi reperit in solis locis suauissimè cātantē Lusciniam; in senpiterno mærore atq; lucta ob ityn filium sui, qui asset tam crudeliter pueriliI in ætate occisus. Hanc compellens Hirundo: Mea carissima inquit, ta lahe: quā ego hodie primum post Traciam consuetudinem intueor oculis meis, Sed age confert ad

homines, & nemora, atque siluas desere. Ibi enim mecum multo commodiùs habitare poteris, vbi non feræ bestiæ, sed homines auscultent carmina tua. Respondit huic Luscinia. Sine, mea soror, me hic in solitudine vitā degere. Nam ædificio, & hominum visus memoriam veterum calamitatum mihi renouarēt.

Fabula docet: Præstare foris, & in solitudine viuere quietè, quàm in vrbibus, & frequentia hominum cum molestia.

REX, ET SVBDITVS.

INnocenti subiecto potestati suæ infestus Rex, vt cum causa illū posset plectere, imperat Asinum, vt literas doceat. Hic se obedientem iussis futurum ait & ōnem diligentiā operam adhibiturum, sed esse tempore longo opus ad eam remperficiendam. Peteret, quantum vellet concedente Rege, ille decennium postulat. Quo impetrato, amici hominem admonuere, fieri non posse, vt asinum litteris erudiret. At vos, inquit, bono animo estote nam intra tam multos annos aut morietur animal, aut ego. Quodcūque autem horum acciderit, ego onere suscepto, liberatus ero.

Docet fabula: Difficilibus in negotijs, & periculosis sæpe esse salutarem procrastinationem.

REX, ET SVBDITVS.

SVbiectum quandã ditioni sui opulentù, & pecuniosum cupiens expilare Rex; ne vim fecisse videretur, adduci hominem imperat, & à subornatis corã se postulari crimine perduellionis, quod receptaret hostes suos, & cum illius consilia nefaria contra patriam iniret. Homini quieto, & cui nihil esset pace neque vtilius, neq; optatius, mira videri accusatio & res illa. Tũ vnus de accusatoribus: Etiã nunc, inquit, domi istius hostes regios occuli existimo. Ibi intelligens reus, qui essent hostes, quos abducere à se Rex cuperet. Ita, inquit, est: cogor enim fateri verũm. Sed mitte mecum, ò Rex quibus illi statim tradantur. Rex satellites cum illo misit, quibus omnem suam pecuniã & nummos cùm daret deferendos ad Regem. Hi quidem sunt hostes inquit etiam mei. Penè enim me perdiderant.

Docet fabula: Prudentes parva libenter amittere, vt maiora retinere possint.

IVVENIS SOMNICVLOSVS.

DOrmientũ quendam in medius semper dies obiurgabant sui: & quidnam faceret in lecto tandiù, quærebant. Quiduã igitur censetis, ille inquit? Dicere i-ssus. Quotis, inquit, mane euigilo, adsunt ad lectulum meum Puellæ duæ quarum altera adsurgendum, & operis aliquid faciendum me hortatur, & ci-

tendit, quam turpè sit iuueni optimum dici-tempus lectulo conterere; atq; ilterdum Græcum versiculum accirit semisomni, cuius, vt opinior sententia est. Auroram tertiam partē operis perficere. Ibi tum altera, nugari hanc, ait, & turbatricem esse quietis, qua nihil sit neque meliùs neque præstantius, & qua vita hominum carere nequeat. Satis celeriter fieri ea, quæ diligenter fiant. Bonum si adipiscendum sit, quouis tempore rectè surgi. Malum si impendeat, nimis citò surrexeris inquit, quā nis serò reliquerit lectum. Hæc ego, inquit Adolescens, inter conuitia mutua, & altercationes grauissimur disceptantes has audiens, cū dubitem, vtri assentiar diutius soleo in lectulo commorari.

Proponit hac fabula: Imaginem nobis industria atque socardia, inter quas id est certamen, quod me morauit adolescens.

CRINES ALIENI.

Calvus quidā alienos sibi crines sumpserat Orto autem vehementi nimis vento detur barī illi in viam calvicium reliquere manifestum quod irridentes, qui præteribant, ille intuitus Quid ridetis inquit, à me ablatum esse, quod meum non erat.

Fabula docet: Homines prudētes æquo animo ferre iacturā earū rerū quas in se fortuna contulerit.

ASI-

ASINVS VVLGI.

SEnex Pater comitatus Filio adolescentulo Asinum agebat ad mercatum, venditurus illum si possent. Hoc conspicati in agro mercenarij: O homines stulti, inquiunt, qui vacuum Asinum præ se agant potius, quam vt alter ipsorum vehatur, cùm hic ætate senecta, hic puerili sit imbecillior. Senex verum illos dicere sentiens Filium suum in Asinum imponit neq; multum viæ progressi, habent obvios notos sibi homines qui beneuolentia, vt videbatur, erga senem moti, reprehēdere, quod ipse potiùs decursa ætate, & annis grauis defatigaretur, quàm ad laborem adolescentulum filiū assuefaceret. Quos, & ipsos rectè monere arbitratus, mutato consilio, ipse Asinum conscendit & adolescentulum filiū suum præire iubet. Non multum itineris confecerant, cùm audit & hoc culpantes quosdam, quod tenellos pedes pueri exerceret itinerie, ipse suis callosis parceret. Ergo assidere post se filium, iubet. Cùm autem incidissent in quosdam viatores, salutato illi sene & de quibusdam alijs locuti, mox ipsum ne essent Asinus an vteretur conducto interrogant. Hic enim verò suum esse diceret, & se agere ad mercatū. Bene fecit, licet, Inquiunt: illi venditurus es exanimatum tanto pondere vtriusque vestrum. [illegible] & illos

hos aliquid existimans, pedibus alligatis Asini suspensum de pertica ipse & filius portare. Ibi verò hoc videntium maxima reprehensio, & vituperatio extitit: alijs vt delirium ridētibus senem, alijs, vt captum mente miserantibus. Tū ille tandē perturbatus simul animo, simul indignatione percitus, vt propè fluuium fortè astiterat, Asinum in aquas præcipitē dedit. Ita dum sermonibus hominum mouetur, Asinum miser perdidit.

Docet fabula: Non oportere sapientes hoc agere, suas actiones, vt vulgò probent, sed in consilio rum honestate illius belluæ multorum capitum notationes contemnere.

DE GLORIOSO IN IGNAVIA bellatore.

CVm ad vrbem quamdam exercitus esset hostiũ præmissis paucis cohortibus legiones, & equitatus ciuium aduersus illos proficiscebantur. Inter equites vnus præ cæteris festinabat, & reliquorum segniciem incusabat atq; ante aciem quasi qui mox confligere cuperet, procurrebat: cùm ob viam habuit saucios quosdam, qui de leui prælio commisso referebantur in vrbem. Tum ille multo quàm antè lentiere gradu vti. Mox audito etiam fremitu, & tumultu pugnantium, prorsus subsistere De quo cùm quidam quid accidisset, vbi illa

gloria vetus esset quærerer. Quid tu, inquit, me solū hostium vim sustinere posse credebas

Insectatur fabula illos, quibus nihil est verbis fortius, neq; audatius, dum periculum abest re autem ipsa & in discriminibus nihil ignauius, neq; meticulosius.

RVSTICVS.

CVM in arborem ascenderat Rusticus, de illa delapsus grauiter femur dextrum læsit, Huic alius forte præteriens se consilium daturum dixit quo vsus nusquam de arbore caderet. Vtinā, inquit ille, ante casum meum de disses, sed profuerit tamen etiam in posterum dic igitur. Tum ille alter; Caue, inquit, ne velociùs terram repetas, vnde ascendisti, quàm in arborem ipsam euaseris.

Fabula docet: Spè cunctationem, & moram esse laudabilem, maximeiis in rebus, in quibus festinatiò damnaso esse posse.

GALLVS REPERTOR VNIONES.

GAllus gallinaceus in sterquilionio, dum cibum quærerē erat, vnionem reperit. Quo conspecto Quid mihi, inquit, tā pretiosa te inuēta opus est? Mertritici granum oblatū magis iuuaret. Nulli enim vsui mihi esse potes. Neque itē ego te tollere, & honorem ac ornamentū tibi conciliare scio. Ita in neutro alter vtilitatem aliquam reperit,

Fabula dicitur ijs, quibus indignis sæpè fortuna splendorem, & bona effert, quæ & ipsi sustinore nequeant, & sæpe etiam infamare soleant.

CANIS, ET OVIS.

POstulabat in iudicio, Canis Ouem debiti, quod reperceret muruum modiorum triũ frumenti: testimonium dicebant Lupus, Miluius, Accipiter. Victa Ouis & condemnata, sola enim erat & planum fecerat testibus deberi sibi frumentum Canis quamvis nõ deberet, coacta iudicatum soluere, ante tẽpus tõsuræ vendidisse lanas dicitur, quorum pretio frumentum mercaretur, & cani satisfaceret.

Fabula docet: A malitia potentiarum nullius innocentiam turam esse.

LEO IVVENCA, CAPRA.

SOcietatẽ iunxerant Leo Iuvenca, Capra, Ouis Parte autẽ præda in portiones æquales quatuor diuisa, Leo, prima, ait, mea erit. Debetur enim hæc præstantiæ meæ Tollam & secũdam quam meretur robur. Tertiã vindicat sibi eximius labor, & defatigatio mea Quartam qui suam esse voluerit, ieme sciat se habiturum inimicum. Quid facerent imbelles bestiæ aut quis refragari Leoni, vel illum infestum habere sibi vellet? Vniuersam igitur ipse prædam solus tenuit.

Hac fabula docemur, iis, qui potentũ consuetu-

dini

dini implicentur, & insolentiam horũ ferendã esse.

FOETA CANIS.

CAnis grauida, cùm partus instare tempus sentiret, impetrauit ab altera Cane sibi vt pauliſper, eum onere Catulorum liberaretur concederet tugariolo suo. Postea cùm Catuli iam valentes facti essent, repetere habitationem illam suam, quod eius via satis longo tempore se caruisse diceret, & nisi bona gratia suum obtineret, omnia esse expertura se aiebat, vt re superaret domicilium suum. Cui hæc. Quid mineris, inquit? potius hanc nos eijcis? Vt potiatur tuguriolo qui viribus præstiterit.

Fabula significat: Sæpè circumueneri blanditijs homines vt contra se ament, & rugaant inimicos suos. Atque hoc etiam monet; ferè esse in causa meliore eum, cuius potestas plus possit.

OBiam factus Apro Asinus, crebros cachinnos erudens etiam familiariter illũ cõpellere nõ dubitauit. Salue mi fratercule, inquit salue. Quandiù est quòd te his in locis nõ aspicimus? Vbi terrã gentiũ moratus? & percontari desiude, num quit afferret noui? Qui narraret? Postremo etiam suam operã illi deferre, & rogare nũquit vellet? Aper cum irritaretur ineptijs stolidi Aselli iratus caput quassans; Non tamen

tamen ego, inquit fatui istius sanguine contaminabo fauces meas, & prætcrijt, relinquens ignauum, & vecors animal.

Fabula duo monet: Alterũ, vt potentiores veniã interdum dare stultitiæ discant: alterum, vt cõtra præstantes se stolidæ humiliores inferant.

SIMIÆ.

Referebatur quodam in conuentu Simiarum de condenda vrbe, quam Simiarum genus teneret atque incoleret, placebatq; etiã hæc in parte hominum imitari industria. Sed hoc ætate alijs prouector. Simia magnoperè dissuadebat, contraque innumera commoda, quæ audierat à multitudine commemorari, vnum aiebat malum in esse in re quod opponi posset, quia intra mœnis, quasi cauea inclusæ, omnibus validioribus bestijs præda futuræ essent.

Monet fabula: Nũ solùm vidẽdũ quid in aliqua re boni sed etiã quid mali insit, Item hoc Perpẽrã consulta, & deliberata finem habere infœlicissimũ.

DVOMVRES,

Olim Mus ruri genitus, & educatus, vrbis alterum Murẽ incolam & habitatorem ad se inuitauit, cumq; deductum in atque adeo splendidum cauum suum, quam vis esset ætate & cura ad rem attentior; accipit tamen liberater, neque in sua paupertate quæritis parcit,

cit, ſed omnia promit benigne & libenter Ap ponit hoſpiti igitur cicer, quod pridem ad feſtos dies celebrandos, & lautiores epulas, ſe poſuerat, Subſternit illia auenam, vuarũque pleroſque, ſed & alias quoſdam acinos aridos profert. Tum etiam fruſtula inccidit. Cupiebat enim omni ratione, opinatam cœnam dare hoſpiti & varietate vincere ſingulorum faſtidiũ Atq; ille ſuperbè, & contentim arrodere dapes, cum pater familias ipſe in recẽti palea accubent, farre, lolio, paſceretur, & cibus vnctiores magiſque delicatos relinqueret hoſpiti Qui tamen neque voluntatem illius boni conſulent: Quæ inquit, ſtulte dementia eſt, vt hæc ſola ſiluarum atque mõtium incolere in omnium rerõ penuria libat? At non venit in mẽtem tibi mortalem vitam omnibus animantibus natura eſſe largitam? In qua, dum durat, ſit tibi bene facias, tamen eſſe hoc haud longi cum Si verò occaſionem iſtam amiſeris, nunquam in morte poſtea eandem oblatum iri. Quod ſi te fortè miſeriæ, & famis, atque huiuſce cultus & victus aſperi pœnitet, agein vrbẽ te mecum, & ad hominos confer, vbi in ſumma copia degere, & maximis voluptatibus perfrui poſſit, Monere iſta animum ruſtici Muris & mox: Imus igitur, inquit. Profecti igitur, cùm ſtrenuè reptaſſent, venere tandem ad vrbem.

Iam-

Iamque ferè mediam cæli nox humida metam.
Contigerat, fessique vrbis per mœnia cuncti.
Conticuere sopor fessos complectitur artus.

Cùm domum subeunt hominis diuitis, & omnium rerū copia abundantis, in qua manabat vrbanus Musculus. Atq; ibi inductus rusticus in triciniū collocatur super auratos, eburatosque lectulos qui purpuratis, & cōchiliatis vestibus essent instrati. Ipse de reliquis, quæ erāt variæ, & multiplices, agitari pridie illius dici conuiuij, afferre sedulo bellissima quæque, & ministrare studiosè hospiti, vtq; hilare vescatūr ijs quæ maximè placeant, hortatur. Rusticus inter hæc beatū se putare, & in summa lætitia lautissimis cibis se se replet eamque vitam experendam, suam miserā prædicat; cùm subitò fortes strepunt & carnes sonāt hominūq; & canū voces audiuntur. Ibi conuoluæ Musculi discurrere, & trepidare in primis autē rusticus cui vt extraneo omnia essent in sueta, & ignota. Tandem redditur silentio, & turba se data, tremens toto corpore, & subsilienta corde rusticus. Non mihi placet hæc vita & vale, inquit, amice. Ego intra silvas & montes ad tenuē victum & ervilias meas reuertor. Malo enim in securitate pauper; quam in opulentia maxima solicitus semper. anxius viuere.

Docet fabula, O primū esse, vt quisque sua sorte con

contentes viuat, neque splẽdore fortunæ ad curas, & anxietates occultas inuitari se patiatur.

AQVILA, ET CORNIX.

FErebat vnguilis Testudinem Aquila quã rostro sæpe frustra tundebat oper frangere enim non poterat. Huic occurrens Cornix: Consilio, inquit, opus est hera non enim vites omnia conficere possunt Puto enim, & te audisse; quod fertur.

Consiliũ est melius, quãuis, cum ligna secantur:
Consilium incolumen fenæ inter stamina nauem
Venturũ, motis pelagique gubernat in vndis.
Consilio ceteres superantur in equore currus.

Consilio igitur, & ratione tu quoq; potiere esca intra testam abdite, non vi. Quid igitur suades, vt faciam? inquit Aquila. In altissimas coeli plagas subuolabis, inquit Cornix, atq; inde demittes in hanc rupem Testudinem; ita afflicta ad saxum rumpetur testa, & caro nudabitur. Paruit Aquila, & ita, vt censuerat Cornix, fecit: ac Testudo quidem cominuta sed cibo Aquila fraudata fuit. Nam priùs quã illa deuolare posset, Conix deuorauerat omnia.

Docet fabula: Caliditate consiliorum muntissima quaque expugnari.

LEO SENEX.

LEo confectus senio, vix debilia mẽbra trahens, amissis viribus, ab animantibus reli-

quis non modo contemptus, sed vltio etiam appetitus fuit, vsque adeo, vt Asellos quoq; inertissima bestia, calce ferire miserum non reformidaret. Tum fortunam ille deplorare suam, & meminisse, quanto iam robustissimis quoq; belluis terrori fuisset, qui nunc ea contumelia, consumpto robore afficeretur.

Fabula potentes, & honores atque magistratus cõsequutos hortatur, vt ita se in illis gerendis teneant ne, cum vel fortuna mutata, vel depositi sue rum ulijs essi [illegible] sint.

ASINVS ET CATVLVS.

VIdebat Asinus amanter complecti patrefamilias Catulum, qui insi[l]uerat in gremium illius. Idem & ipse igitur sperans si pariter assultaret domino, euenturum sibi in illum se infert & vt rebatur, abolanditur hero. Sed hic ineptias & peruersum studium repulit & fustibus correxit ineptitiam illius.

Docet fabula: Ne affectemus ea, quæ natura negauit, neue obtrudamus inuitis officia nostra. Narrat eandem ita Galenus.

ASinus conspicatus vnum ex Melitæis catellis accumbentem lante epulanti Hero, & circum illum salientem, gestusq; edentẽ, & caudã quassantem, & somni quoque aliquid iucundi proferentem, ob quæ delectabuntur & eum exosculabantur conuiuæ, cũcti: Nihil ino-

moratus statim prosilit ad lectulum, rudensq; & quassatus caudam, in conuiuas irruit.

LEO, ET MVSCVLVS.

LAsciuæ discurrentes circum Leonẽ dormientem Musculi, vnum ita agitauere incursione sua, vt in dorsum bestiæ deferretur. Qui à Leone captus deprecari vitam suam, & excusare imprudentiam facti. Leo extit erat commotus ignouit tamẽ Musculo, & tam cõtemptũ animalculũ inuiolatũ dimisit. Paulo post incautiùs prædam vestigans Leo, in laqueos incidit, quibus astrictus, rugitum maximum edidit, ad quem procurrens Musculus, cernensque in vinculis eum, qui sibi dudum vitam concessisset, gratiam pro beneficio relaturus, accedit ad laqueos, & illis corrosis Leonem omni periculo liberat.

Docet fabula: Et nullius exiguitatẽ atq; impotẽtiã spernendã & gratiam beneficijs ferendam esse.

HIRVNDO. ET AVICVLÆ.

CVm linũ sereretur, monuit reliquas auiculas Hirundo, secũ vt eruerent semina, de quibus relictis exoritura esset herba nocentissima auium generi Sed hoc illis cùm no probaret, tursum enatam primum, & tenerã herbam, vt auellerent, hortatur, Cùm verò neq; hoc facere vellent, ipsa de siluis & solitudinibus ad hominum cõsuetudinem, & in, oppida

te contulit Paulo, post maturum linum carpitur, & retia nectuntur, & capiuntur Auiculæ serò deplorantes neglectionē salutaris cōsilij.

Fabula ostendit: Verū esse quod dici solet. Qui consiliū bonorū relauat, cū accersere pœnitēsē sibi.

DE RANIS, ET IOVE.

PEtisse quondam à Ioue Ranæ dicuntur, sibi vt Regem præficeret. Exoratus Iupiter Trabē ingentem in lacum deiecit. Quo sonitu turbatæ Ranæ; refugere primùm, mox tamen speculari, quid accidisset Cumq; Trabem aspicerent natantē in aquis subitò in illā inuasere, cum magno contemtu, & per risum salutant appellantes regio nomine Tum Iupiter immisit illis Anguem aquaticum; Hydrū vocant: A quo cùm capti manderentur, serò stulti voti dementes, Ranunculos pænituit.

Fabula monet: Ne, cui fortuna libertatis vsum concessit is in seruitutis iugum induat.

MILVIVS, ET COLVMBÆ.

MIlvij metu Accipitem adiciscunt Colūbæ à quo defenderentur Accipiter autem missus, quasi contumaces castigans, plus stragis vno die in Columbari edidit quam longo tempore euolantibus dare Milvius potuisset.

Indicat fabula: Malorum, & crudelium patrocinia esse cruenta.

FVR, ET CANIS.

FVr allatranti Cani offerebat panem. Cui Canis: At nunc ego, inquit saciatus cum tu domũ nostram compilaueris, me silente, vnde mihi mox cibũ petam, aut quomodo se dabitur fames mea?

Fabula docet, Cauendas fraudes fallacium, ne que facta illarum, sed consilia expectanda esse.

MONS PARTVRIENS.

MOns tumens & ingemiscens, quasi partus imitaret, maximos metus, & terrores incusserat humano generi, cũ n subitò Mus prodijt. Itaque anxietas hominum in risus euasit.

Indicat fabula: Expectationem singularem ad maximas sæpè nugas recipere.

LVPVS, ET HOEDVS.

EXiẽs in pascua Capra imperat Hœdo, ne cui caulæ fores ante vesperã pandat. Vix fuerat profecta, eum adveni Lupus, & in quã tam exilitatẽ poterat deducit vocẽ, vt Capræ similis videatur, & aperiri sibi postulat. Cui Hœdus, fraude intellecta; Imberbes, inquit, animantes admitti mater vetuit.

Fabula docet: Salutem conseruari iuuẽtutis obsequio, & obedientia parentũ, & magistrorum.

DE CERVO, ET OVE.

PEtebat ab Oue debitũ frumentũ Cervus id que teste Lupo Ouis territa, fatebatur,

se deberi illi frumentū, & præfiniri diem pas-
sa est, quâ persolueret. Ea cùm aduenisset inf-
tanti Cervo, vt frumentū curaret sibi afferē-
dum; Quære, inquit Ouis, mi Cerue, in grana-
rijs dimitu, nam mihi nullū est conditū domi
meæ. Promisisti ne, inquit Cervus, te hoc die
redditurū mihi frumentum, confessa deberi?
Ita factum, inquit Ouis, quia tum pelli metue-
bam meæ.

Fabula docet quod vi gestum, contractumque sit ratum haberi non oportere.

MVSCA ET CALVVS.

PVngebat sæpè Caluum Musca, nota est
enim huius improbitas: itaq; ille palmam
caluæ infligere, vt illam opprimeret, quæ su-
bitò e fuga elapsa deridere senem. Cui ille. Ri-
deas, inquit licet; me tamen ista pulsatio non
admodum lædit, tibi autem inflicta vna pla-
ga contritæ interitum afferet.

Contra leuitatem narratur, & petulantiam impotentium & humilium.

VVLPES, ET CICONIA.

VVlpes Ciconiam cùm inuitasset, appo-
suit illi iusculum in catillo: hanc ipsa ligu-
riens, hortatur per iocum Ciconiam, ipsa quo-
que vt vescatur, & boni consulat, quod appositum
est præsentique copia fruatur. Quid face-
ret Ciconia, quæ se fraudari cibo, derideriq;

cerneret? Nihil, igitur inquit, requiro, & cura- ti omnia sunt laute, & abunde. Sed vt gratia tibi referatur, venies ad me quoque cœnatum perendie. Quid opus est, inquit ludificans Vulpecula? Noli te mea causa sumptus facere. Cur inquit ista tam graueris? Promitte vero. Fiat, inquit Vulpes, te si alio vocata est opera. Abit Ciconia & vasculum sibi parat vitreum oblongum, collo angustiore, in quod optimas, & delicatissimas escas inijcit, & vulpi quæ ad cœnam tēpus affuerat, proponit. Tum ipsa glutire potitionis cibos incipit, iubetque Vulpem edere, & paratis libenter, vti. Vulpes se benignitate acceptam videas ea quæ nuditu tertius Ciconiā ipsa accepisset Nihil inquit discedēs quærel Nam qui alios fallere volunt, ipsos quoque falli interdum oportet.

Ostenditur fabula. Circumuentiones, & dolos plerumque reuerti ad authores illorum.

CRABRO, ET MVLA.

CRabro inuolans in caput clitellariæ Mulæ. Quid moues te inquit & gressus incl[illegible] nisi ego te lecata vietricē nisi pergis instabili Mulæ non ego te curo inquit sed fasces & ti malam illius qui me sequitur, Mulionē significatos a quo si mihi quietē esse liceat, facile te cum oruncul[illegible] impetus pertulero.

Contra vanitatem hominum narratur fabula,

qui cùm nocere non possint, ab interminationibus tamen nequeant abstinere.

MVSCA ET FORMICA.

PRæferens se Formicæ Musca, illam abijcere verbis, & se extollere. Vide enim, inquit quãta sit humilitas tua, magno cum labore tenuem victum quæris. At me alæ in sublime ferunt, & accipiunt mensæ regiæ, auro, & argento ego eadem bibo delicatissimis cibis vescor, purpuræ incubo. Fastidiosæ & inflatæ opinione fœlicitatis respondit. Formica. Etiã hoc adde improbitatem tuã invisam, & odiosam esse omnibus, cõtra te flabella, & venena parari. Itemq; hoc modica anni parte durare hanc beatã vitam tuam, dum sol fervet, hieme, & frigoribus statim occidere. At ego æstate mediocri labore exerceor, vt hime quietã, & securam vitam possim degere.

Fabula hoc ait. Qui quæ vult dicit, ea, quæ non vult audit. Et hoc: Non esse in paruis commodis, sed sine magnis incommodis vitam beatam.

LVPVS ET VVLPES

SVmpserat arbitrium de lite quandam Lupus & Vulpes Simium Coram quo, cùm grauissime alter alterum accusarẽt, & mutua sibi conuicia atque probra ingererent, nec criminandi facerent finem, tum iudex, silentio imperato. Te inquit ò Lupe, scio nullam

rapa-

rapaciorē & te, ò Vulpes, non aliam magis fraudulentam esse bestiam. Inter vos igitur de cætero amicitia & pax, sed reliquorum animantium, tam hominum quam belluini generis maximum erga vos odium esto. Hæc mea sententia est.

Docet fabula non mouere nos dissentione, & rixis improborum oportere, sed amus tempore illos, & arbitrari, artissimo vinculo prauitatis coniunctos esse, & aduersari, atque odisse.

RANA CREPANS.

COnspicata Bouem optimū Rana etiam se posse exæquare magnitudinem illam, si rugosam & rugosam pellem explicuisset, sperabat. Cū igitur se inflaret, rogat suos Ranūculos, quanto longe à bouis mole abesse videatur? Non, inquiunt illi nostra Matercula, permultum. Tum inflat se se illa vehementiùs, & quæ videatur? Rogat iterum. Ibi vnus de pullis. Non si te rumperis inquit, par eris.

Hac fabula reprehenditur eorum, qui aspirant ad non speranda excellentiam.

VESPERTILIO TRANSFVGA-

BEllum gerebant Bestiæ cum Volucribus atque videretur victoria ad hasce se inclinare, Vespertilio, quæ euentum expectat, neque alterutri parti adhuc se se applicauerat, cū Bestijs coniungitur. Mox fortuna mutata,

vt hæc est beluaria vincētibus virtute Aquilæ Volucribus, ad Aues illa reuolat. A quibus, vt transfuga, nudata pennis, ab auium conuictu exclusa, & ad nocturnos volatus damnata pœnas dedit perfidiæ.

Contra mendaces, & subdolos ac perfidos, hæc fabula composita est

ACCIPITER, ET LVSCINIA.

INuolarat in arborem Accipiter, auras vt captaret. Ibi forte reperto nido Lusciniæ, cum præhenderet iam pullos, superuenit mater, & vt suis parcat, illum obtestatur per ōnia diuina & humana, cū fletu miserabili. Quid fletu opus est, inquit Accipiter, aut precibus? precio me citiùs moueris Quodnam esse rogantem ipsa quod persoluere posset, carmen accinere iubet, vt delectetur. Hoc mæstissima Mater summo studio, de animo quidem tristissimo, sed ab intimis præcordijs promit. Cūque cessasset Non mihi placuit inquit Accipiter tantus tuus neque bellum carmē fuit; & arreptos pullos in conspectu matris deuorauit Mox ab Aucupe quam in illa insolentia, & superbia insidiantem sibi non animaduerterat captus, non mediocrè gaudium præbuit miseræ auiculæ quæ plane diuinitus vindicare iniuriam suam cerneret.

Fabula docet. Sæuitiam potentum inferiorū dolorē

lores ludibrio habere, neque cogitare, ulterem post caput esse tutum.

LVPVS, ET VVLPES.

COpiosam prædam Lupus in antrum congesserat. accurrit Vulpes, & blande illũ compellat, & gratulatur aduentu prospero illius. Diu enim, inquit à nobis affuisti & sollicitos habuisti mora reuersionis tuæ. Lupus Vulpeculam assentatione sua aliquid de præda sibi quærere intelligens. Benè, inquit habet tibi tamen partem afferre nõ potui. Falsa spe illa, & ad iram, & vindictæ cupiditatem conuersa, accedit ad Pastorem, & heus tu quid mihi dares, inquit si nunc tradidero in manũ tuã sempiternum hostem gregis tui? Omnia, quæ velles, promittẽte Pastore paucos calaolos parcilcitur & illũ ad specum Lupi armatum deducit qui facile hunc interemit. Postea Vulpem venientẽ petitum mercedem proditionis accessit is ad tempus destinatum Venatoribus obijcit. Itaque illa sibi interitum imminere videns. Hoc, inquit diuinum certè est iudicium, vt ego, quæ alterum fraude perdidi, fraude circumuenta inteream.

Fabula narratur contra inuidiam, & docet, malos male perire.

LEPORVM, ET OVIVM PAX.

Cum

CVm Lupis bellū gerebant Oues: atq; illis adiuto auxilio Canū semper pares: imò etiā superiores erant. Lupi, victoria desperata, ad Oues legatos mittunt qui pacē petant. Conditiones ferebantur, Canes Lupis, vt obsī des darentur ab Ouibus, ipsæ Catulos Luporū acciperent. Cùm de omnibus conuenisset, pax iuris iurādi religione firmatur. Paulò post securis Ouibus, cū forte vlularent Catuli Luporum, illi in miseras & destitutas omni ope, quasi violatrices pacis, quæ iniuria obsides acceptos affecissent, irruunt, & ita, vt priùs impune illas rapiunt, atque vorant.

Monet fabula: Ut eos, à quibus defendi nos sciamus, diligenter colere velimus.

SECVRIS, ET LIGNA.

FActæ securi petit è Silua manubriū Lignator. Silua ad eum vsum dedit stipitē Oleastri. Tum instructa ad cedendum Securi, Siluam Lignator populari & arbores truncare, ibi fertur, Fraxino dixisse. Quercus: Feramus æquo animo soror, malum, quod ipsæ nobis accersiuimus.

Fabula monet: Ne armemus contra nos hostes nostros.

CANIS, ET LVPVS.

ADmirans Lupus nitorem corpolenti Canis: Quanta inquit, frater, fœlicitas est vita

saturna? Licet igitur, inquit Canis, mecū in vrbē venias, & ea dem fruare fœlicitate. Dum vna pergunt, animaduertit Lupus in Canis collo attritos pilos: Tum, Iugumnè etiā sustinendo tibi est? Inquit, Ceruix enim hoc glabra indicat, vt videtur. Dies inquit Canis, alligor, vt noctu sim acrior, & vigilātior; atque hæc vestigia sūt collaris, quod circūdari solet ceruici. Hoc audito Lupus. Vale inquit amicè, iam nihil miror seruilem fœlicitatē tuam.

Docet Fabula, Nihil esse libertate melius, neque præstantius.

CERVVS, ET BOVES.

EXagitatus à Canibus ad Boues confugit Ceruus, orans vt se tegere velint, & apud se delitescere patiantur. Non repudiant preces illius Boues, sed monent, vt de tutioribus latebris sibi prospicere velit, aiuntque vereri se, ne in stabulo deprehendatur. Omni se periculum solutum affirmantem recipiunt, & fæno atq; stramine obruunt. At venit paulo post villicus & negligēter ad Boues respicit, atq; abit: lætus Ceruus se omne discrimen euitasse putat, sed cognoscit à Bobus, mox affuturum ipsum villæ & agrorū dominum cuius diligentiam & inspectionem, si euaserit tū sibi certò salutē posse polliceri. Venit igitur Pater familiæ, & ob male curatos Boues indignatur,

&

& quo quidq; conditum ac repositũ loco sit, cognoscit & aspicit, ad pleraq; etiam manus ipse admouet. Inter hanc curam, & attentionẽ, apparent cornua Cerui & ipse latens intra stramẽta, & gaudẽte Patrefamilias cæditur.

Fabula docet Qui ad alienos confugiant si seruentur singulari hoc fortunæ beneficio fieri, itaq; malum haud ferè euadere. Docet etiam, diligentẽ curam, & considerationem rerum suarum vnicuiq; esse fructuosum.

LEO, ET SIMIVS.

INgressus in regnum Leo, quo maiore esset in gratia apud bestias, statuit corporibus illarum parcere In hoc proposito cũ ... aliquantisper perseuerasset, mox illius pœnitere eum cœpit & tamen non apertè conuocare ad ... sus Bestias, sigillatim quasdam se ducens ... teret ne os suum ab illis quærit. Quenam ... simpliciter respondentes, sanè anelitum ... grauem, vt contumeliosas erga se ... olere affirmantes vt mẽdaces, & irridentes ... alias etiam prorsus tacẽtes, vt superbas, & contemptrices discerpere & vorare omnes. Tandem Simius interrogatus: Cinamomum & vnguentũm Nardium olere ait & thus, ac flores vernos, & longa oratione Leoni ita ... assentetur vt pudore tam prohiberetur quominus Simium dilaniaret, & tamẽ statuit

parcere huic nolle. Simulat igitur morbum, tū Medici accersiti venā tentant, & signa morbi vestigant sed cum nihil periculi viderētur, bono esse regē animo iubent: non enim esse morbum qui medicamēta requirat, sed languēte, qui facile victu exposito curari possit: Diceret igitur, quo cibo se potissimū delectatum iricō fid. r. t. Simiorum inquit Leo, carnes nunquā gustaui, & comedere vellem cū sint salubres sint. Attrahitur ergo statim missus Simiolus, & obijcitur famelico Leoni, à quo discerpitur & deboratur.

Fabula docet Contra prauitatem & cautelitatem potentiorum nullam interdum neque innocentiam, neque prudentiam valere.

PAVO.

COnquessū grauiter apud Iunonem auē illius propiā Pauonem accipimus, quod in tanta formositate & splendore pennarum, vocis suauitate deficeretur, cū Luscinia tam nibili volucris, illa abundaret Cui Iuno: Recte, inquit: nē enim omnia in vnum bona conferre oportuit

Fabula nos admonet scientia Homerica Non datur vt rebus praecellat in omnibus vnus.

PANTHERA.

IN fossā delapsa Panthera, à currentibus Rusticis supplicat, ne se innocētē, & quæ nulli ipsorū vnquam damnū dederit, affligant. Hoc alij

alij fieri oportere censent, alij insuper miseræ illã cibũ offerũt. Neq; defecere tamen qui fusti bus, & saxis malè illam mulctarent, & pro mortua semianimem relinquerent. Noctu Panthera cũ vires suas recollegisset, saltu è fossa euasit, & in sinuas se recepit. Postea in illius loci rusticos hostiliter grassabatur: ac metuentibus in eius impetum vniuersis; Ego scio, & noui inquit quibus meus casus dolori fuerit. qui mihi cibos proiecerint: sed neq; illi à me ignorãtur a quibus pulsata & icta vulnerataque sum.

Fabula docet. ut miseris, & in mala præcipitatis parcere velimus, ne fortuna instaurata accepta damna, & contumelias vlciscantur.

VERVECES, ET LANIVS.

VErueces, cũ Lanius accedere ad ipsos, facilè passi sunt etiã æquo animo tollere, vnu atque alterũ arripide numero suo, & mactari. Quisque enim alterius malũ negligebat, & se præteritum esse gaudebat. Tandem cæteris vniuersis relictus vnus cũ & ipse inuaderetur: O stultos nos inquit, & infælices, qui sigillatim perpeti vim, & cædem, quam communiter propulsare maluimus.

Fabula ostendit: neglectionem cõmunis salutis, etiam priuata, & singulorum salutem labefactare.

AVCEPS LIPPVS.

Duns

DVm arundines cõstruit, & spargit escam Auceps Lippientibus, & stillantibus oculis, Auiculæ ita illum erga se animum gerere clementem & mansuetum, ratæ aduolant propriùs; & aliquæ visco inhærentes capiũtur. Quas videntes reliquæ Aucupis morsu præfocari & in sportellam coniici auolantes: Heu quàm fallaces lacrimæ sunt istæ, inquiunt, quæ mortem attulere socijs nostris.

Fabula monet. Vt caueamus, ne cõposita specie, & ficta bonitate decipiamur.

SIMIORVM REGNVM.

VAnus, & Verax vna iter facietes in Simiorum regnũ venere. Capti statim adducũtur ad Regem: ille, vt in solio consederat, adstatibus vtrinq; purpuratis Simiolis Quis ego tibi conversus ad Vanum, inquit, videor? Cui ille. Rex videre mihi esse inquit. Qui verò hi, à quibus stipatur soliũ meum? Proceres, inquit ille regni tui. Delectatus Simius assentatione hominis, benè eũ accipit, & præmijs affici imperat. Tum, & alterum interrogat quẽ se, & quos eos, qui circumstẽt esse putet. Ille sperans ob veritatem maiora etiam præmia, quam mendacem esse consecutum videbat. Simius profectò, & tu, inquit, es, & illi tui populares sunt omnes? Offensus hac libertate ille regius Simius, vnguibus, & dentibus suarũ cõscinci hominem, & abigi iubet.

Ina

Imago proponitur peruersitatis aulicæ, & prauitatis malorum principium.

VVLTVR.

VVltur inuitatis Auiculis ad conuiuium, quod illis daturus esset die natali suo, postquã hæ affuere ad tempus; clausis foribus Domus, carpere, & occidere sigillatim omnes & de inuitatis epulas sibi instituere cœpit.

Fabula monet. Voluptatis sectatores non premissam in exitium incidere solere.

ASINA FEBRICITANS.

FEbri correptam & grauiter laborantẽ Asinam, cùm morbus sæuus esset, inuisit. Lupus & tangens æstuans corpus illius vbi doleret potissimũ interrogat; ibi inquit Asina vel tãtum, vel maxime dolet, vbi tu me cõtingis.

Refutat fabula simula simulata improborum officia, & odiosa interpellationes malebolorum.

HIRCI.

TRes Hirci vnum grandem, qui Leonem fugere procul conspiciati, cum irridere & formidinem exprobrare. Quibus illi: si quem fugio vos sciatis, & idem adeatis periculum, non reprehenderetis fugam meam.

Fabula narratur contra temerariam ostentationem audaciæ.

Vul

VVLPES, ET GALLVS.

Conspectu prope villam Galli gallinaceum adoritur callide Vulpecula: Et tuū inquit patrem noueram atque illius suauissima voce sæpe admodum sum delectata, neq;te inferiorem tuo esse video, nisi forte vox deterior sit. Gallus probaturus, & illam parem vel maiorem in te esse, clausis oculis altissimè exclamare cœpit. Irruit igitur in hunc subitò Vulpes & cōpressum asportat. Recognita Villicus cū suste insectatur Vulpem & familiā advocat clamans suum Gallum à Vulpe asportari. Tum Gallus, Audis ne tu hunc, inquit, quam loquitur de tua præda contumeliose! Quia igitur refellis superbū mendaciū illius? Vulpes inflata sermone Galli: Mentitur inquit, & addere volebat tuum esse Gallū, quem ego cœpi. At laxatis dentibus amissus Gallus, in arborē subuolat & irridet Vulpem, quam captus decepisset.

Docet fabula. Loquacitatem semper esse detrimentosam.

MVLVS, ET LVPVS.

Deuoraturus Mulū Lupus, qui vocaris tu? inquit. Ego ne? Inquit Mulus. Ita aio, inquit Lupus. At enim, inquit Mulus, nescio, nā oppido pusillus parentes amisi meos: audiui tamē quasi per nequiam memini de matre, insculptū nomē meū esse in posterioris pedis dex

ta vngula. Si videatur igitur leges & ad Lupū possiteneres pedes conuertat. Cui quum impec-turo scriptorā nominis, ista vehemente caput affligit. & effracto vngulam illisit ... cere bro. Hic num... mitterat Vulpes ... omnia fieri cognouerat arridet ... litterate, istic nunc ... inquit, & multorum nomina recog...
Narratur fabula contra arrogantiam ...
VERRES, ET LVPVS
VErres ægrè ferebat se ... suo genere ... deserere ... & concedere ad Oues V... cùm agnos ... terreri grunnitu & iactatione capitis sui ... erer, ibi se facilè honorem & dignitatem consecuturū sperans, remansit. Paulopost deprehēsus extra caulam, & comprehensus à Lupo. Monstrauit iterum in equis quanto... quam dignitatem quærere tutius fuisset.
Ostendit fabula æqualitatem vitæ respuendam non esse.
SERPENS VINCTVS
SErpentes in aquis degunt, qui Hydri vocātur, & alicubi traduntur maximi esse, viginti quinque cubitos æquare longitudine. Huius generis vnū quondā ... exundātes aquæ longe extra alueum fluuij in quo degebat, & ... sub siccitates reliquerāt in arenis, vbi
ic,

le, & æstu cùm torreretur, prætereuntem Agasonem cum equuleo orat, vt impositum se in iumentum reuehat ad cauernam suam, & pro illo officio summã gratiã repromittit. Agaso motus commoda serpentis oratione, alligat, spiris illius, & in equum suum vinctum imponit & reducit ad fluuium: ibi demptis vinculis cùm expectaret promissam gratiam & sperarct amplam mercedem, aggedi ad se infestis oculis, & hostilis vi Serpentem videt. Tum ille exclamans; Hæccine igitur gratia refertur maximo beneficio meo? Vulpes autem, quæ non longè aberat clamore audito accurrit & rem totam sciscitatam de Agasona cognoscit qui cõquereretur insuper apud Vulpẽ sceleratã iniuriam, quam sibi allaturum iter Serpens Hic tamen, ne opinionẽ tam iniusti facinoris sustineret. Iure se, ait, illam adhibere sæuitiã ad Agasonem, à quo vehemẽtissime constrictus fuisset. At fuisse hoc faciendum; Agaso dicebat siquidem auehere vellet de loco. Non laudo, inquit Vulpes, cupias periculo hominem liberare, quod hunc colligaiti: cognoscere tamen Velim, qua arte colligaueris. Licet inquit, Serpens: ac Agasonem sumi iter, vt dudum fecisset, vincula nectere iubet. Hic verò cùm fecisset, ita ne tandem vinciebat? interrogat Vulpes Imo multo, multo arctius, & durius: inquit

Serpens. Iubet igitur vires maiores ad hibere Agasonem Vulpes. Ille valens & robustus ita attrinxit funes, vt Serpens penè strangularetur atq; sic quidem Improbus iste, inquit, & tam vehementer colligauerat me priùs quoque Tū Vulpes Heus tu nunc, inquit ita colligatū reuehe eum in locum Serpentem, vnde sustulisti, & ibi depositem relinque. Paruit sententia Agaso, & periculum euasit.

Docet fabula: Ingratos, atque eos maximè qui mala pro bonis rependant, ipsos quoque tandem simile mercedem recipere.

ICTIS, ET VVLPES.

ICTIS est è Mustelarū genere siluestris quadrupes, cuius pelle obduci quondam galeas solitas tradunt. Quodam tempore cum Vulpe igitur Ictis Iter per patentem campum faciebat. Eam Vulpes interrogabat: Quid rerum aut artium didicisset; Illa nihil quicquam se tenere respondit, præter mediocrem saltandi rationem. At ego, inquit Vulpes, centum artibus instructa sum, quarū quæuis & ad necessaria victui parando, & ad vim, atque contraria omnia propulsanda satis esse possit. Ictis igitur venerari, & beatam prædicare Vulpem: se verò futilem, & vitam indignam animantè perhibere. Inter hos sermones exaudit Canum latratus, itaq; accelle Venatorem. Ictis conijciens. In fugam, inquit,

inquit, nos demus, audio enim hostium nostrorum vocem. Placidè, inquit Vulpes. Nondum enim tempus est accelerare fugam. Cùm autem clarior fieret latratus. Fugiamus igitur inquit Vulpes. Cui Felis: neque mihi conuenire verbis tuis, nimis festinandum videtur. Sed iam conspectis Canibus, fugiamus sanè, ait. Atque ipsa in proceram statim arborem saltu euasit. Vulpes verè in aperto campo facile à Canibus deprehensa fuit. Quam illa irridens, vt vnam promat hortatur de centū salutaribus artibus suis, nunc enim necesse esse. Ita misera Vulpecula & derisa & dilacerata fuit.

Fabula narratur contra gloriatores vanos, & ostentatores mendaces.

LVPVS, ET HIRCVS.

Hircus euaserat Lupum insequentem in rupē, in quam peruenire illi non posset. Verum aliquantisper Lupus, cùm obseruisset eū, tamen fame depulsus, siti cruciatum Huic ad fluuium vicinum descendendi facultatem dedit. In fluuio autem cornua procera, & crura leuia contemplatus Hircus placere sibi, & se incusare, qui Lupum fugeret. Lupus stultam imaginantem in fluuio, & aspectantem imaginem clanculum aduentu comprehendit, & iā frustra deplorantem suam vanitatem asportat atque deuorat.

Contra stultitiam superborum fabula narratur.

ASINVS, ET LVPVS.

Conspicatus Asinũ Lupus in eum irruit, ac Nunc tu famelicum inquit, ventrem saturabis meum. Cupio, inquit Asinus, nam sæpe mortẽ exoptaui, quippe qui sempiternis laboribus cõficiar, oneribus ferendis & plagis patiẽdis, ego enim de lacu musta, ex area frumentũ, ex siluis ligna, de montibus saxa, de granarijs triticum ad pistrinum deportare cogor. Sed si videtur, deduc me deductum in istã vallem, mactato, ac victum quiete. Assentitur Lupus: itaq; rectè connectũtur. Tum Asinus iter versus villã, vbi seruiebat facere, & Lupũ, admodum quidem renitentem, ad conspectũ hominum attrahere. Quibus ferramentis cum potentibus, cùm vnus incerto ictu restim, qua ille inter se alligati fuerant, discinderet, male mulctatus Lupus in siluam fuga euasit. Asinus autem gaudio & lætitia exultare & clarũ edere. Quo audito. Quantum ais, inquit Lupus clamoris ede: nunquam tamen efficies, vt ad te iterum adnectar.

Docet fabula cõsilijs inimicorũ, & maleuolorũ non esse parendũ: et sæpe stultus damno accepto.

CANIS IN PRÆSEPIO

Frendens Canis dentibus & allatrans non iã qua in præsepe expellebat, a quo Boues terrabat

suis

tur, neq; admittebantur ad pabula. Cui vna: Quanta ista, inquit, malitia est, non pati, vt eo cibo vescamur, quem tu capere, nec velis, nec possis?

Fabula de prouerbio composita est, quo notatur inuidentiæ malignitas.

DE MENDACE PVERO.

PVer custos Ouium crebro per lusum magnis clamoribus opẽ Rusticorũ implorabat contra incursiones Luporum. sæpe autem frustratus cum hi auxilium illi laturi aduenerant, tandẽ Lupo irruente cũ lachrimis clamare, & orare miserabili voce vt subueniretur sibi, & gregi. Qui audiebant, ludere illum pariter, ante arbitrati neglexerunt preces, & implorationẽ vani Pueri. Ita tum in Oues grassatus Lupus fuit.

Fabula docet Hoc consequi mendaces, vt verũ etiam dicentibus nemo credat.

APICVLA, ET IVPITER.

QVod suos labores ab hominibus compilari Apicula ægre ferret, elegantissime constructos fauos Ioui obtulit, & ab illo petijt largiretur vt aculeo suo vim adderet. Iupiter immanitate bestiolæ commotus: Imo potius efficiã vim [illegible], inquit, vt vna cum illo tibi vita relinquenda sit.

Fabula ad sententiam Herodoti est composita: [illegible], a dijs non probari.

CANCRI.

Mi nate, grandior Cãcer parvulo dicebat, quin rectâ via incedis, neq; obliquos intorques gressus? Faciam inquit ille, mi Papule, si te idem facientem prius videro.

Docet fabula. Adolescentiam domesticis malis exemplis maximè corrumpi.

CANIS MORDAX.

Cani mordaci vt omnes cauere illũ possēt Paterfamilias inseerat tintinabulũ appendi ex ære parvulũ. Hoc ille, quasi præmio virtutis suæ admodũ superbire, & alios Canes præ se contemnere. Cui vnus senior: Heus tu, inquit, an nescis indicari prauitatem morum tuorum, tintinabulo isto, non ornari corpus?

Coercet fabula stultitiam vulgi, quod sæpe placet sibi notis, & insignibus flagitiorum suorum.

VRSI PRÆCEPTVM

Magna erat inter duos familiaritatis, & necessitudinis [illegible] vt in summa coniũctione voluntatũ atque studiorum viuere viderentur [illegible] inter se mutuas, & alter alteri [illegible] iter, vt quodã tempore cõmune iter ambobus faciendũ esset, cumque transirent quasdam solitudines, in Vrsum ingentem inciderunt. Quo viso vnus celeriter in arborem euasit: alter ab Vrso oppressus cum audisset, illam ferã cadauera non attin-

geret

gere in terram se prostrauit & attractam animam, quam potuit vehementissimè cötinuit vt vestigiu nullum vitæ appareret. Vrsus omnibus partibus corporis pertentatis, & ore imo electo ad illius os, aureisque admote, cum pro mortuo reliquisset, abijt. Tum metu ambo liberati prosequuntur inceptum iter. Inter eundum autem interrogatis qui arborem consceserat alterum quidnam in aurem Vrsus incenti immurmurasset? Multa inquit ille nunc memorare nihil attinet sed in primis hoc præceptum dedit: Ne amicum esse quemquam mihi vnqua persuadeam cuius fidem aduerso tempore meo non fuerim expertus.

Dicet verum esse quod Cicero scripsit præclarè, vt omnia. Non facilem diiudicatur amor verus, & si tas in aliquod incidat eiusmodi tempus, vt quasi aurum igne sic beneuolētia fidelis periculo aliquo perspici possit, cætera sunt signa communia.

OLLA NATANS.

Lebetem ahenum & olla fictilē vndenis abstulerat. Tū Olla magnopere vitare eo curium aheni & formidare ac tremere. Cui Lebes Quid metuis? inquit non ego tibi nocebo. Respondit Olla in tali iactatione se nō posse securo esse animo, cui non suspecta ipsius voluntas erga te, sed fortuitus concursus timori esset.

Doce

Docet fabula. Periculosas omnibus modis esse coniunctiones potentum & impotentum.

SIMIA.

COnuocatis vniuersis animãtibus, cognoscere Iupiter volebat cuiusnam õniũ formosissima esset soboles. Tum simia Simiolũ paruulum præferẽs & Iouio ostendens Quid quæris Iupiter? inquit nullum hoc formosiorem inuenies Cui Iupiter; id eò nunas inquit, nares scilicet habet.

Docet fabula. De illius ore qui se ipsum aut suã prædicet laudes & sordidus, & rediculosus fieri.

GRVS, ET PAVO.

PAvo contra Gruẽ assistens, explicatis pennis suis Quãta est inquit formositas mea, & deformitas tua? At Grus subuclans quanta est inquit, leuitas mea & tua tarditas?

Monet fabula: non esse ob aliquod bonum naturale superbiendum, neque contemnandum alterum, cui fortasse multo maiora collata sint.

ABIES, ET DVMETA.

COntẽnebat propinquos Dumos Abies alta Cui illi Quãtò tu nobis es præstantior, tanto tua est conditio deterior, quod angis omnis generis iniurijs exposita sis, & tibi a Dijs & hominibus pericula impendeant.

Docet fabula. Non oportere excellentes vilorũ humilitatem despicere. Nam multos, ut illic ma fors

fortuna tollit in altum, ut lapsu graviore ruant.

INVIDVS.

VOlens explorare ieusus hominũ Iupiter, misit Apollinem in terras, qui voluntates humanas cognosceret. Hic primũ incidit in Auarum unum & alterum Inuidum. Quibus cum colloquuntur copiam illis facit petendi, quod vellent. Id enim, quod vterque petijsset, ratum se habiturum sed ea lege vt quod sibi alter petijsset, alteri præstaretur duplum. Nullo igitur pacto induci potuit Auarus quidquã sibi vt peteret: at Inuidus erat vnum oculum sibi petijt, vt Auarus ambos amitteret.

Describitur hac fabula auaritia, & inuidia pessimum, & teterrimum vitium.

PVER FALLAX.

PLorabat ad puteum residẽs, & queritabatur Puer, ad quem accedens Auarus interrogat; quid accideerit ei? Me miserum, inquit Puer, cũ multo largioribus lachrymis: ò miserum me. Cur miserum se prædicaret, interrogante Auaro, respondet Auream situlam sibi in puteũ modo delapsam. Ille cupiditate cæcus, neque vnde Puer auream situlam afferre potuisset, neq; haud verisimille hunc dicere cogitans, positis vestibus se in puteum dimittit, quibus Puer interea, dum ille reuertitur sublatis in siluas aufugit.

Qui

Qui aliena appetunt, eos sua etiam amittere sæpe solere, fabula docet.

CAPRA, ET LVPVS.

COnspicatus in alta rupe stantem Caprá Quin tu, inquit vel Leo, vel Lupus, huc in herbidos campos, & ad lætas frondes descēdis. & illa sterilia, & nuda loca relinquis? Cui respondit Capra, senserat enim fraudulentē loquutum: Non esse in animo sibi dulcia præponere salutaribus.

Fabula docet. Voluptatum studium interdum esse exitiale.

CORNIX.

SItiens Cornix reperit in vrna grandiuscula aquæ non multum Quam cum attingere arido rostro non posset, lapides quā plurimos in vrnam deijcit quibus fundum occupantibus, ad labrum vrnæ aqua subijt, & potanda se Cornici præbuit.

Docet fabula. Multas res arte obtineri quas nulla vires assequi potuissent.

SIMIA.

MAgnum esse amorē erga natos Simiarū accepimus, sed cum binos partu ediderint, alterū magnificè diligere maximè, & gestare manibus, & frequenti complexu sæpè numero necare. Quæ igitur fugiebat Canis cum gemino fœtu charum manibus comprehensum, alterum de

de ceruice pendentem gestabat. Cursu autem fatigatæ lassatis è manibus elapsus. Simiolus, cum vigente Canum vi tolli non posset, perijt: alter qui collū matris arctissime astrinxerat latebris suis conseruatur. Hunc postea illa solum ita vehementer vt prius alterum, amauit.

Fabula ostendit. Vnius sæpè dana alteri prodesse.

OLLA.

EXpositam sub Dolio Ollam fictilem vt lutum prius aresceret, quam in fornace torreretur interrogat Imber: quidnam rei sit? illa vero, sed Dolium esse superbe respondit. Dolium inquit Imber, In quo vinum condi solet quod nos Aquæ odimus? Perimus igitur, & illam diruit,

Contra superbiam, & fastum, & stultas elationes animorum, hac fabula narratur. Sæpè enim fit vt magnarū rerū professiones, & arrogantia dignitatis homines imperitiores euertat, atque perdat.

HOEDVS, ET LVPVS.

CVm Lupum euasisset Hœdus & cōfugisset in caulā Ouium. Quid tu stulte, inquit ille, hic te salutem futurū speras, vbi videas quotidie ad cædem capi pecudes & mactari Dijs? Non curo inquit Hœdus, nam si moriendum sit, quanto præclarius mihi fuerit, meo cruore respergi aras Deorum immortalium, quā irrigari siccas Lupi fauces.

Sig-

Significat fabula. Mortem communem, & paratam omnibus cum honestate, & laude coniungi oportere, si fieri ullo modo possit

SOMNIATORES.

FAciebant iter vna tres cōmuniter & cùm per loca inculta, & deserta aliquot dies pergendum esset, cibos mercari secum tulere. Hi in viā, quæ opinione illorū longior fuerat, defecere. Itaque duo contra tertiū, simpliciorem vt credebant, consilium ineunt, quo sua illū portione fraudent: & cibus, inquiunt, qui adhuc superest, non satis est futurus vniuersis, placet igitur nobis, cùm potiri hoc totū eum, qui maxime admirabile somnium viderit, si tibi idem videtur. Probata re vafuerris, ad somniū capiendum cōponunt corpora sua. Cùm dormirēt duo isti astuti, surgit tertius, & quidquid cibi reperit id esuriens absūmit totū: senserat enim eos dolū machinari. Cùm autem esset medium fere noctis experrecti illi narrare inter se somnia sua. Atque vnus: Quàm mirum, inquit, somnium vidi. Quodnā, alter obsecro, & edissere: inquit. Visus mihi sum videre, inquit arripi magna quadam vi, veluti procellæ & ante Iouis solium sisti. Cui alter. Nō minus admirabile referam, contrarium quidem tuo somnium: Nam ego vidi me similiter impetu quodam venti, & turbinis deferri ad hiatum in-

gētē

gentem terra & in Ditis regia constituit. Quia igitur, inquiūt, referemus socio hæc quæ oblata nobis per quietē fuere? Itaque excitaris illū qui magis et in profundissimo insomno iaceret & verbis inclamare. Qui cum audisset illas fabulas, Quis me vocat? inquit. Tum illi Nos scilicet socij inquiunt, tui. Quo modo, inquit obsecro reuertisti? quomodo inquiunt hi qui nusquā discesserimus? At ego, inquit iste mihi visus sū videre vnum vestrū ieptari in cælū, alterū ad inferos deferri. Nūquam igitur redituros vos esse ratus cibum comedi totum.

Hoc docet fabula, quod Lucretius.

Circumretit vis ac iniuria quemque.

Atque unde exorta est, ad eū plerūque reuertit.

AVICVLÆ PRÆCEPTA.

CApiam Auiculum aiunt polliciā Aucupi, si amisisset daturam illi præcepta tria, quibus si vti vellet beatam vitam viuere posset. Cum Auceps hac spe & conditione illā auolare passus fuisset de arbore hæc cecinisse Auiculā traditur.

Crede parū. Tua serua. Et quæ periere relinque.

POstea: Gratias ago tibi, magne (inquit) Iupiter, qui me ne istius manu liberastis. Nā in visceribus meis latet smaragdus vncialis, quem si ille obuitum intra me sciret, numquā viuam a mitteret. Hoc audito, mirificus dolor

Aucupem inuasit & pœnitere eum crudelitatis suæ, qui tam facilè Aniculam dimisisset. Ibi illa Nisi sequaris præcepta mea, inquit, nihil illa tibi profuerint. Nam cur tu nunc, obsecro mihi credis, quæ vnciarē gemmā mihi inesse dixi, cum vix semiūciæ pondus habeā? Quod si verum sit, cur non seruabas tuum? Sed cū & hoc negligeri restat scilicet, ne amissa, quæ recuperari nequeat frustra requiras aut desiderio illorum contumaris: atque his dictis relicto Aucupe auolauit.

Explicat fabula vtiles maximè sensus, ad vitā cum quiete degendam Et hoc etiam ostendit, præcepta bona multos audire paucos sequi.

VVLPES, ET GALLVS.

COnsederat cū suis Gallinis super arbore Gallus. Hanc Vulpecula esuriens ad se se allicere cupiens. Quid tu, inquit, illuc subuolasti? cum plana loca frequentas? nam nō est quod quicquam metuas, ita nuper in conuētu omnium animantū pax & concordia firmata est, edictū propositū, ne quisquam alterū lædere, aut damno afficere audeat, nec vi aut clam in corpus aut res alterius vllus inuadat. Gallus intellecta Vulpis sententia. Magnū, inquit, gaudium nuncias Atque inter hæc caput alte extollere, & ceruicem extendere, quasi aliquid à longinquo speculareter, Interrogatus igitur quid

quid cernere, aut quid rei esset? Ego ne? inquit Canes duos accurrentes aspicio patulo rictu festinantes cursu incitato. Valere igitur, inquit Vulpes, nam mihi, vt video diutiùs hic morari nequaquam expedierit. Quid ita vero inquit Gallus Nō tu pacē facta inter animantes dixerat? ita est, inquit Vulpes; sed quid si illis res adhuc ignota sit, neq; ad eos rumor cuius pacis peruenerit? Mea, scilicet pellis præclare distraharur

Hoc dicit fabula, quod prouerbium. Clauum clauo pelli oportere.

CORVVS, ET VVLPES.

ESuriens Vulpes, vt aliquam simplicem auē fallere posset abiecit se in viam, quasi mortua esset, ne verentur illæ aduolare ad se Coruus autē intuitus illā diligentiùs, spirare Vulpē animaduertit, itaque circum volitans; Non meus inquit, oculus iniuus est subdolus, quàm cortuum.

Fabula prouerbij sententiā innuit, quo dicitur, furem esse furi manifestum & Lupum Lupo.

VVLPES, ET FORMICA.

QVærens materiam Vulpe ad domum struēdam, vbi habitaret induce, & auerto cere, redarguitur à Formica, quæ quidē perquā esse iucundū aspectu lucis fateretur sed Vulpi tamen cogitandum quid ageret, quæ esse in tāto odio Rusticorum propter rapinas, callus pui-

le; magnopere ad vestitus hiemales expeteretur.

Fabula dicet. Nullam rem inconsultè aggrediendam esse.

ASINVS ET LEO.

CVm quodam tempore coniūcti fœdere, & amicitia vna iter facerent Leo, & Asinus conspecta hic Luporū caterua, procurrit audacius, & clamorem quam maximū ciacit. Tum Lupi, qui Leonem etiam animaduertissent adesse, Asinum quidem illi deriserunt, sed celeriter se fuga subduxere. Asinus autem interroganti Leoni quinam tanti clamoris caussa & quia factum esset? respondit; Se Lupos conspectos, absterrere voluisse, à quibus derisus fuisset cū tamen ipsum Leonē visum statim fugissent. Recte inquit Leo: Non enim clamores sed vim metuit Lupus.

Fabula indicat: Fortes & constantes viros non verbis, sed factis animum attendere.

VVLPES ET ANGVIS.

FAmelica Vulpes, cibum quærens sibi, discurrebat per siluas & cāpos ac forte calcauit Anguem a quo ictus cum esset, magno dolore & indignatione cōcitata morsu illum sauciat, atque ita læsi ambo tum quidem discedunt, medicina quæsituri vulneribus suis. Post annos aliquot ob viam factus Anguis Vulpi,

animè memori & cupido vindictæ, ea idè Vulpem verbis aggreditur. & quantam, inquit tristitiam capi, de dissidio nostro, neque quidquã ex illo tempore, quo si multas inter nos extitit, maiori mihi curæ fuit, quàm vt gratia nostra reconciliaretur, ac post illa te quidem nunc video primum. Quare si videtur, obliuiscamur priorum, & amicitiam renouemus, interque nos amanter complectamur, quis pridem hostiliter appetimus? Quid enim magis omnibus mortalibus, cuiuscumq; generis ac conditionis expetendum, quam pax, & concordia? Quæ alia res melior, vtilior, iucundior, esse posset? Hæc õnia & conseruat, præstatque incolumia ac salua, & auget atq; bonis multiplicibus cõplet. Hæc ferè illa est quæ opes, diuitias vitam denīq; ipsam. & paris, & nutrit atq, ducat. Et quid multis opus? Nullum est bonum in terris Pacis bono præstantius, neq; optabilius. Atq; hæc loquntur ad obscurũ se erigere Anguis, & Vulpi oculis ablandiri. Illa verò Angui non credidit, quem sciret natura esse implacabilem, & cum sæuum tum etiam maliciosũ. Itq; cũ auer sara, Sic vt loquere est, inquit Sed vt pace vera nihil meliùs ita ficta deterrima res est rerũ omnium. Hoc enim venenũ quadã dulcedine opinionis pacificæ conditũ & non vitatur, & haustum subitò necat, Neque vllæ possunt inimici

tiæ & bellũ tam nocere, quàm simulata beneuolentia & pax, Hæc publicas & priuatas res, hæc salutem, dignitatẽ vitam fortunasq́; euertit, ac pessumdat mihi metuentiũ & securo sit. Nam inimico & hosti nemo credit, ideoq́; ab his non fallitur neq́; decipitur quisquam. Sed ista facata verba & species honestissima bonitatis, ea in fraudem imperitiores impellunt, ac simplices inducũt in errorem, atque miseriam. Ac tibi quidem laudatori pacis tantũ esse responsum volo. Ad reconciliationem autẽ gratiæ & amicitiæ nostræ quod attinet, ita habeto neque me postea (quæ accidere memini) tibi vnquã ex animo crediturã esse, neque arbitrari, te mihi vt fidem habeas facere posse.

Fabula monet: incertam, & dubiam esse voluntatẽ eorum, inter quos magna inimicitiæ, & graues simultates intercesserint, maximè si vnus etiam ab altero læsus, & damnis affectus fuerit.

HIRCVS, ET ERINACEVS.

CONtemplans cornua sua, & crura in aqua reni enti Hircus dignum se magnis honoribus esse arbitrabatur: sibi que admodum placebat. Cui Erinaceus qui forte, & factum Hirci & verba audierat: Si inquit, oculatum etiam tergum haberes nun tua mutila cauda & extantes coxa in aquis apparerent, sic te satis honoratum esse crederes.

Fabula hoc dicit: non videmus mantica, quod in tergo est

STRVTHOCAMELVS VOLANS.

STruthocamelus alas, quidem habet, quibus in cursu ad pernicitatē adiuuatur, sed insubla ne volando non extollitur. Hæc siue bestia seu auis, cū fortè in ardua rupe constitisset, incitare se se ad volatum & imitari velle reliquas volucres. Cui Gallina, quæ hoc conantē videt rat, Caue, inquit, ne volandi cupiditate etiā in grediendi facultatē amittas. Qua derisa, deiecit se passis alis de rupe, atque ad terram pondere suo afflicta crura fregit.

Fabula docet, contra naturam niti oportere neminem.

LVPVS ET VRSVS.

QVærebat ex Vrso Lupus qua de causa caput semper demissum gereret. Quia enim, inquit Vrsus, debile illud est & infirmum. At tu, inquit Lupus, cornibus armato, quemadmodū armata esse capita Taurorū cernis. Quis hoc, inquit Vrsus præstare mihi poterit? Multa, inquit Lupus, homines norunt, quos natura singulari ingenio, & industria instruxit. Inter eos igitur huius rei artificem quæres. Vrsus paruit monitis Lupi & inuento tandē, qui cornua se additurum ipsi profiteretur, de mercede sciscitari, ac pacisci cœpit. Cui artifex: Da sane mihi

bi dimidiatas aures tuas, inquit. Quid enim præter has aut possis, aut velis persolvere, nihil video. Fiat, inquit Vrsus lætus si pro acuminibus aurium aciem cornuum habiturus esset, ac truncari illas patitur Tum artifex: Nunc perforabo, inquit eam capitis partem, cui tu potissimum inseri cornua volueris, Minimê, inquit Vrsus, desiperem enim, si hoc fieri permitterem. At ego aliter, inquit artifex, cornutũ te reddere non potero. Garebo igitur, inquit Vrsus potius cornibus, quorum cupiditas vtinam non aures mutilasset meas.

Docet Fabula: Incogitantiũ, & stultorũ maiora affectantium cupiditates non carere detrimentis.

TALPA, ET MVS.

CÆcũ quidẽ esse animal Talpã, videtur minime incertũ esse, sed habet tamen quiddam oculorũ simile, vel etiã oculos fortasse, quibus tenuissima membrana prætenditur. Huius generis vnũ gloriarũ de oculorũ pulchritudine contra Murẽ accepimus. Cui Mus respondisse fertur. O bellos oculos, qui nihil aspiciant

Reprehendit fabula arrogantiam, & inanes ostẽtationes.

FICVS, ET SPINA.

CVm Ficus grossis esset grauis, florebat Spina. Hæc igitur ad Ficum: Vbi flores tui sunt ait. Cui Ficus. Vbi fructus tui, inquit sunt

At mihi inquit Spina fructus natura negavit. Quare tu igitur, inquit Ficus, flores in me requiris, cum floribus multo præstantiores fructus videas?

Nunquam quidem abesse, intelligendum virtute decus sed minus interdum conspici: At vitiosa, & facilia non nulla sæpè admodum nitent.

SIMVS, ET VVLPES.

Simius contēplans bene habitā, & curata pelle ac nitidis pilis Vulpem: O quanta inquit benignitate erga te maiori usa est natura, quā erga me quem exquisita quadā deformitate affecit. Cuius errorē ut refelleret Veni tu mecū inquit Vulpes. Faciam inquit ille ut iubes etsi pudet me strigosum & nudū tecū incedere per viā quæ ita quasi pexa & vestita es. Cum non multum itineris confecissent obviā fit illis Elephas, cui essent dentes fracti. Huc Vulpes interrogat: Qui tibi dentes tantæ bestiæ frangere potuerint? Cupiditas inquit ille hominum, cū præda huius tui nunc pertinacius oppugnarēt ipse impactos arborum truncis excussi & simul eo, quod tantopere expetebatur, redemi vitam meam. Digressi ab hoc, vident Pavonem, cui essent pennæ & de cauda, & de alis revulsæ. Rogat Vulpes a quo ita a tormentis & spoliatus sis decore tuo? Cui refert Pavo: Hominum pulchritudine, & admiratione speciei illorum

captum

captũ rapuisse eas sibi Hoc relicto incidunt in Vulturem cui de pectore pellicula esset detracta, quem miserata Vulpes: Quid te in hoc, inquit tantum malum impulit? Cui Vultur; Plumarum laneam quandam molliciem delicati concupiere, & repertam in me adimentes, ita vt cernis, denudarunt. Vix à conspectu huius abierant cùm obuium habent Hominē onustum sarcinis, & trahentem secum parvulos liberos, pene sequente vxore: Hunc Vulpes salutat & vnde veniat, quoq; proficiscatur, percõtatur. At ille. Quo quidem eam, nescio, sed vrbe capta venio, quæ quondam omnium rerum copia affluens, vi in hostilem in se potentiorũ cõcitauit: & nunc direpta, ac diruta me quoq; miserũ perdidit. Tum Vulpes. Videus, inquit, diuitias & copiam eorum quæ magni fieri, & placere solem, nosi reddeete beatos possessores suos? Qua propter fac tuæ paupertatis, neque pudeat te neque pigeat.

Docet fabula in opulentia, & abundantia plus esse plerumque mali, semper quidem maiora pericula quam in paupertate, & egestate.

VVLPES, ET MVSTELA.

VVlpes irrepserat in frumenti cumerã per angusta rimam, quod valdè macilẽta esset & corpore attenuato fame, repleta antè, cũ eadem se recipere, & egredi vellet, non magis

pa-

patui exitus distincto bibo. Tum nitentem, & vrgentem fugam conspicata Mustella monet, vt sic exire studeat, quemadmodum intrauerit. Macie enim pristina recuperata, tū demū euasuram illa, qua subijsset.

Qui à diuitibus, & potentibus locupletentur, eos intelligendum se in carcerē includere obsequij illorum: neque inde, nisi partarum commodorū amissione, liberare sese posse.

CVCVRBITA, ET PALMA.

CVcurbita consita ad Palmæ radicē, cū largis imbribus irrigata esset, stirpi Palmæ inuitans, ad illius se cacumina extulit. Tum interrogare Palmam, quot annis ad tantam granditatem peruenisset. Cui respondit Palma, Non minus cētum annis. Tum Cucurbita. Quanto te ego sum melior inquit, quæ non cies totidē crescendo cōfeci & tuam exaquaui altitudinē. Paulo post prænatura, & ipsa flacescere, & radix amisso succo nonmagis vegetare illā: Ergo quam temere de processu incrementi sui gloriata esset intelligens, & suam granditatem cōtemnens stultitatem confessa fuit.

Fabula docet: Quæ cito oriantur, etiam cito accidere: Et subitò incrementa fructuosa non esse.

PORCVS, ET VVLPES.

PInguis & opimus assiduo pastu, & diligēte sagina Porcus interrogatus à Vulpe, vnde

de nam ipsi tanta corporis moles,& ille,quem animaduerteret copiosus adeps contigisset? Respondit,curam hoc efficere domini, a quo omnia præberetur abundè, & etiam ingerentur. Quod nomine Porcus dicere, beatū se putandum, qui tantopere hominibus placeret. Vulpes non potuit se continere, quin futuram, & infulsam, nisi animam pro sale haberet,bestiam redargueret,atq; illum abducit intra villam antequam fortè conuenerat, iubetq; sursum aspicere. Hoc ille vix potuit,cum difficulter ceruicem reflecteret. Sed sublatis oculis, succidiam vident laridum,pernas farta. Tum Vulpes,Hæc, inquit; omnia suilla sunt, & ad talis fructus tendit cultura tua.

Fabula docet: Vitandas voluptates, & in ventre pingui non in esse sapientiam.

CANIS SENEX.

BOna & laudabili opera Canis perstrenui, vtus aliquantisper venator fuerat. Deficientibus autē iam viribus,& debilitatis mēbris nihilosecius ille tamen ab hoc alacritatem & cursus pristines requirebat & verbis,atq; verberibus cessantē vrgebat. Cui Canis: Quā cito oblitus meritorū meorum inquit ita in me sæuus es! Neq; prodest quicquam, quod benefacerim,facere possim desierim.

Fabula reprehendit hominum prauitatem in beneficijs abutescentis.

MVSTELA.

IMbecillis iam, & annis grauis Mustella, Mures assequi non magis poterat. Hanc igitur excogitat fraudem, in frumenti manipulos se implicat, eodem veniunt, & mures fruges vt erodant hos illa sine labore, & defatigatione capit, atque deuorat.

Fabula docet: Viribus deficientibus magnum in prudentia subsidium esse positum.

TIGRIS.

VEnator iaculis, & sagittis feras persequebatur quibus fugitantibus Tigris se bellū solam sustentaturam esse profitetur. In huius de latebris suis femur sagittam venator coniijcit. Tum illa grauiter ingemiscere & circūspicere, ac quærere authorem vulneris Cui obuiam facta Vulpecula. Quis te læsit, ò fortissima, inquit ferarum? Nescio, inquit illa, sed sentio viri robusti adhibitum manum fuisse.

Refutat fabula temeritatem audacium: qui antē viribus præstant, plerumque in cautiores esse consueuere, Docemur igitur hoc, vt intelligamus, victoriam non tan virium esse. quam prudentiæ.

BOS, ET MVS.

OPimū Bouē resupinatū in stramēto arrodere Mus cœpit & dētibus multa carnē dētium femur lacerare. At Bos primu caput quassare, & mouere cornua, mox etia exsurgere, & circunsf-

cuspicere, ac vestigare hostem Cui Mus de cauerna sua caput exiens Quantilla inquit, ego bestiola quantum animal excitare potui.

Fabula docet: sæpè nihili, & contemptos homines impunè illudere potentioribus, & magnis.

BOS, ET IVVENCVS.

ANte Bouem arantē, quē ætate confectū, etiā quotidianæ aratri & plaustri trahēdi operæ sessum & squalidū reddiderant, ante hūc igitur exultare nitidus & petulans Iuuencus, atque ipsius scabram & nudatam pilis cutē irridere Paulo post arripitur ad immolationē Iuuencus, qui cum præter Bouem duceretur, demisso capite & lento passu ingrediebatur. Tū Bos: Etsi inqui, nolim has te pœnas dare lasciuiæ, & insolentiæ tuæ, tamen cum ita ceciderit, delector id me cognoscere verū esse, quod audire etiam de meis parentibus memini. In maximis periculis versari petulantem iuuentutem. Ac esse quidem ætatē hāc per se malis obnoxiam scio tum maximè cùm accedat iniuriarum & improbitatis vsurpatio.

Præceptum, & admonitio fabula narratione cōprehenduntur.

SIMIÆ.

SImiæ purpuratæ instituebantur ad saltationem Ciuus cùm peritæ viderentur esse, produ & æuere ad spectaculum Saltantibus autem

artem obiecit quidam nuces: quibus visis, omnibus post habitis & neglectis ad nuces illæ dis currere. & de his inter se luctare, ac depugnare

Fabula hoc dicit: Naturam expellas, furca tamen usque recurret.

ASINVS CONTROVERSVS.

DVO, qui vna iter faciebant. Asinũ oberrantẽ in solitudine cõspicati accurrunt læti, ac vterq; illum sibi vindicare quod ipse sprior conspexisset Dum contendunt & rixantur neq; à iurgijs abstinent, Asinus aufugit, & subducit se oculis illorum. Ita dũ vterq; nondũ aprehẽsuũ suũ esse vult neuter illo potitur.

Fabula docet inter al tercandum, multa, quæ placido consensu retineri potuissent, solere amitti.

PISCATORES, ET TESTVDINES.

AD nauseam vsq; saturi Testudinũ carne piscatores, cùm etiam multũ ad huc illius super esset, prætereuntẽ forte Mercuriũ ad sua epulas inuitant. Qui non ignarus, quippe Deus quo animo vocaretur, iussit, suas ipsas Testus dines vel edere, vel vomere, neque post sua demum fastidia conuiuas quærere.

Prodigorum stultitia notatur qui ea alijs tribuũt quæ ipsi despiciunt, & parui pendunt etiam ea, quæ quantiuis interdum precij sunt.

CORVVS, ET LVPI.

PEtebat à Lupis partē prædæ Corvus; quas totū diem sectatus fuisset. Cui illi. Non tu nos quidem, sed prædam sectatus es, eo quidē animo, vt ne corporibus quidem nostris velles parcere, si exanimarentur.

Fabula docet. Spectari in actionibus, non tantū quid fiat sed etiam quo animo & voluntate fiat.

M V S.

MVs natus & educatus intra cistam referī tam nucious, forte delatus in pauimentū, dum in suam domunculam redire properat, & circū illam assultat. attingit hunc odor suauissimus ciborum, qui essent in propinquo de relliquis agitati conuiuij repositi; quibus gustatis. Hæc inquit, vt video iucundior vita futura est illa, quam intra cistam vixi.

Fabula imperitos notat. qui nunquam suum oppidulum egressi, illius vitam, & mores optimos, & laudatissimos esse statuunt.

AGRICOLA.

ASsiduus Cereris cultor Agricola exorauerat Deam, vt sibi frumenta sua absq; aristis produceret. Ita enim rebatur minore cum labore exculpi posse Sed indefensa grana dematura recente tum segete. Auiculæ excussere rostris, & deuorarunt.

Fabula narratur contra votorum stultitiam: & ostendit imprudentes spe parui commodi in magnū sæpe malumq; deferri.

AG-

ACCIPITER, ET COLVMBA.

COncitatissimo impetu Columbã insequẽs Accipiter; intra villã vnà cum fugiẽte aue defertur, & capitur à Villico. Hunc orat, vt se dimittere velit: neq; enim te inquit, læsi vnquã. Cui respõdit Villicus. Neq; vt opinor mei te vnquã læsere, atq; tracta illum gula interemit

Fabula docet Vindicandas à principibus non minus subditorũ iniurias, quã si sibi ipsis allatæ essẽt

ARANEA, ET HIRVNDO.

COnspicata Aranea capientẽ Muscas, Hirundinẽ contra illius volatus explicat retiola sua, per quæ facilẽ lata Hirundo, celeriter totum opus disturbauit. Tum Aranea: Ista, inquit muscatis plaga nihil moratur.

Ostendit fabula: imbecilles frustra se potentioribus opponere, & hoc obijcit: Vana est sine viribus ira.

AMNIVM SILENTIA.

RVsticus transiturus flumẽ vadũ vestigabat Ac primum quadã parte sed reperturũ spe rabat, qua defluebat illud placide, & cũ silentio, sed attentante reperitur magna ibi profunditas Facit igitur alibi periculum, vbi quidem reperit vadum aqua verò cũ strepitu, & impetu decurrebat Tum ille hæc secum Non vt video, inquit, Amnium murmur, & fremitus, sed silentium, & leues sibili metuendi sunt.

Non esse periculum fabula docet à clamatoribus.

& minacibus. sed à mussitantibus, & taciturnis.

COLVMBA, ET PICA.

CVr tu inquit Pica Columbæ semper eodẽ in luco deponis oua tua; atque pullos excudis neque redderis prudentior, continuis hominũ rapinis? Huic Columba. Non sinit, inquit simplicitas me, neq; male suspicari de alijs, neque meos ab illorum iniurijs eripere.

Ostendit fabula. Simplices esse iniuriæ, & fraudi expositos.

ASINVS, ET VITVLVS.

IN vno prato pascebatur Asinus & Vitulus. Cum autem signum auditum esset aduẽtus hostiũ quod de more solebat dari, pulsato ære Fugiamus inquit Vitulus ne in potestatẽ hostiũ deueniamus. Cui Asinus: Fuge sanê, inquit cui cædes, & mactatio ab illis impendet: mihi periculum nouum nullum obijcitur, quem ser uiẽdi & ferendorum onerum conditio eadem manet, tam apud ciues, quam apud hostes.

Docet fabula. Certæ, & exploratæ miseriæ cũ alia miseria commutationem non esse pertimescendam.

CAPI.

GAllinacei castrari solent, ita celeriùs pinguescere existimantur. Horum magnus numerus in villa alebatur, cum que omnes opimi redderentur cibo largo, & curatione diligenti, in vno tantummodo nihil proficiebat

sagina; huius maciem, irridebant cæteri. Mox cù n audissent imperium heri, pinguissimi cuique vt iugularentur ad cænam, affaturus enim hospites, intellexere stultè, quantopere tibi, & vitæ suæ casues, quibus dudum superbijssent, contrariæ & nocentes essent.

Cōsolatur fabula tenues, & pauperes, illorumque vitā docet esse multo tutiorem, quàm sit locupletū.

BOVES, ET ILEX.

TRabem ligneam trahebant Boues adiūcti ad iliam. Hæc autem indignari & quæri, atque Boues accusare, vt ingratos, à quibus ita raptaretur, cum frondibus suis sæpe illos pauisset. Cui Boues; Cùm nos in hac opera stimulis incitari videas, & gemitus, atq; anhelitus audias, debet profectò in mentem tibi venire, nos te inuitos trahere.

Docet fabula; Quemque iniuriæ, & damni sui authores non quos libet temere accusare debere.

ARBORES GRANDES, & Pusilla.

INter proceras, & grandes, & aspectu pulchras aliquot Arbores, vna enata fuerat humilis & cōtorta, deformisque quibusdā quasi gibbis. Ergo hanc illæ despicere, atque deripere. Mox cum ad ædificium quoddam materia quæreretur, cæsis aliis omnibus, hæc Pusilla, & deformis arbuscula sola relicta fuit. Tum qui-

 dem

dens illa statura, atque facie sua admodũ gaudebat quæ sæpe dolori inter aliorum contemptum ipsi fuerat: intelligebat enim se beneficio huius retinere incolumitatem suam

Monet fabula. Ne animo iniquo feramus, deesse nobis bona illa corpori, atque fortunæ, quorum si quis omnia colligat, satius necuisse affluentiam, quam profuisse compleriet.

CYGNVS.

Cygnus, qui Latinè Olor dicitur, edens antè mortem (vt fertur) suauissimum carmẽ, interrogatur à Ciconia, hæc enim illud fortè exaudierat Quæ res illo tempore faceret, vt cãtare & gaudere liberet? Huic respondit Olor: Spe fieri bona vitæ melioris & animi quodam præsagio futuræ fælicitatis in quam ex hac vita migrare se intelligeret. Quænam illa esse possit interroganti stulta aue, vt eam absolueret: An tibi illa parua videtur, inquit, quod tum neque quæ rendi victus, neq́ insidiarum metu afficiar, atque excruciabor.

Docet fabula. Mortem non esse extimescendam quæ cum ad meliorem bonos vitam quasi transferat, tum à multis miserijs adducat.

DE ASINO SIMIA ET TALPA.

Me miserũ inquit & infælicem Asinus, cui me natura tribuit, quod illi animáli inutile esse videatur, atq; vtinã cornua illa mihi

hi esset largita. Hæc audiens Simia: non tamẽ tanta, inquit turpitudo tua, quanta mea est, quæ audis viuo natibus, & sine cauda. Cognouerat querelã amborũ Talpa, vt illo forte in loco solùm egerere cœperat. Fertur autẽ hæc bestiola solertissimi esse auditus. Prolato igitur capitulo suo; Quid, inquit, queritmini, cum sciatis me captũ oculis & sempiternas in tenebras à natura procreatum esse?

Fabula ostendit Eos qui se infœlicissimos esse extiment, comparatione aliorum beatos interdum videri posse.

AVIVM ET PISCIVM FOEDVS.

SVscepto bello cum quadrupedibus fecerant Fœdus cum piscibus aues, inter cuius condi tiones, & hæc erat certi numeri, vt auxilia alteri alteris mittere deberent quoties peteretur. Sed à Piscibus cùm expacto auxilia postularentur negant, illi terra mittere sese posse.

Instruit ad prudentia fabula eos, qui se cum alijs coniungere statuerunt & docet cauere ne societatem ineant cum ijs, quorum sibi opera suo tempore præsto, aut vtiles esse negent.

AQVILLA, ET PICA.

ORasse quodam tẽpore Pica dicitur Aquilã vt sibi quoq; locũ inter eos esse pateretur quorũ opera in regni administratione vteretur. Neque enim vlli se facie cedere, vel cor-

poris agilitate, vel specie, vel prompta lingua Cui Aquila respōdisse fertur. Fortasse illius te operā non repudiaturā fuisse, nisi tāta linguæ celeritate, atq; agilitate præditam esse sciret.

Docet fabula loquacium, & garrulorum familiaritatem à prudentioribus respui solere.

RVSTICVS CANIS, ET VRBANI.

FVgientem Canem rusticum Vrbani cum ingētibus latratibus insequebantur, qui tādem confidentia capta substitit, & contra illos dentibus infrendens se se conuertit. Tū Vrbani cohibito curso, substinere, & ipsi, neq; vlterius procurrerunt.

Fabula dicit: Fortem animum plerumque in periculis maximo præsidio esse consueuisse.

TESTVDO, ET RANÆ.

TEstudo cùm videret leuitatē, & agilitatē Ranarū esse maximā deplorabat inertiā ponderis sui & testæ grauitatem Mox cū cerneret easdē capi, ac deuorari, & ab auibus & à piscibus: Quanto inquit, satius est viuere tarda, quam expeditam mori?

Docet fabula, Accusari per inscitiam sæpe naturæ salutaria.

GLIRES, ET QVERCVS,

NE conscendere cū frequenti labore Quercū ad glandes rodendas cogerentur Glires conuenisse dicuntur ad hanc effodiendam vt

vt per ociũ glandibus illa euersa, vescerentur Tum vnus natu grãdior & ætate peritior. Sed si nunc eradica verimus, inquit, nutricem nostram, quãuis in præsẽtia copiosus victus nobis suppeditatus sit, in posterũ tamen fame, & inedia nos confici necesse fuerit.

Monet fabula. Ne spe præsentis cõmodi, & futura bona euertamus & mala nobis accersamus.

CANIS FVGITIVVS.

HAbebat quidã in delicijs Canẽ, quem ipse pascere, & palpare solebat, insolentiorẽ autem castigari verberibus sæpê iubebat à seruo. Quodam tempore aufugit Canis: cum quo retracto ex postulare ille, quod diceret erga se fuisse Canem ingratum, & immemorem quippequem ipse curasset diligentissimè, neque digitulo vnquam attigisset duriùs. Tum canis. At seruus, inquit quoties tuo iussu quam atrociter me verberauit.

Docet fabula. Non solum manibus, & factis iniuriam ferri, sed etiam consilio, & subornatione.

SCARABÆI, ET AVES.

MAgnus timor, incesserat Aues, ne Scarabæi fũdis se prosternerent. à quibus cernerent tantã vim pilarũ de sterquilinio cõglobati: Tum Passerem (aiunt) consulatum genus suum. & iussisse habere bonum animum, quod volucribus à Scarabæorum pillis nihil esset pe

riculi quas illi tanto molimine, & conatu ægrè per terram involuerent.

Fabula monet Ne temerè aduerfariorum apparat: territi victoriam quæ in fortitudine noſtra fuiſſet, illis concedamus ignauia.

VRSVS ET APES.

ICtus ab Apicula Vrſus, ira incenſus, in apiarium irruit & aluearis populatur. Tū Apes impetu facto totis examinibus in illum irruūt, de quorum vix elapſus aculeis, Quanto, inquit, vnum Apiculæ vulnus perferre me, ſatius fuerat, quam tantas copias harum excitari iracūdia mea!

Narratur fabula contra impotentiam iracūdiæ

AVCEPS, ET FRINGILLA.

EXplicatis retibus, & ſparſa eſca aſſedit in inſidijs Auceps, aues vt aprehenderet: ſed quotquot aduolaſſent paucæ illæ videbantur: itaque ſaturatas auolare de area patiebatur, expectans aduentum plurium. Quia in ſpe, & cupiditate toto die conſumpto, vnam veſperi miſeram Fringillam, quæ ſola ad eſcam aduolaret capit.

Docet fabula. Auaritia infinitas cupiditates etiam parta ſæpè amittere.

EQVVS NOVICIVS.

MErcatus quidā Equum, cū prius habæret validum, inanem, aliquanto cū maiore

se cura illũ aluit, quàm alterũ. Hoc mirari ipse quoque atq; de socio causam exquirere. Quid enim inquit, est cur me impensius curet Herus multis nominibus te inferiorẽ: Neq; enim forma neq; velocitas, neq; vires meæ cũ tuis comparandæ sunt. Cui ille, nihil, inquit, nodũ neq; mirum Herus facit, sed hominum more prioribus posteriora & recentis vilitatis præfert.

Fabula leuitatem vulgi notat, & nouarum rerum studium.

CANIS, ET SVS.

AD aucupia Canes diligenti, & exquisita cura atq; ratione erudiri & militari solent: & ad silentia verborũ minis, & auriũ vellicatione assuescũt. Ceteræ autem nationi hi diriguntur quorũ in primis bona, sagaxq; natura sit. Huius generis vni in seruitutem exprobrasse optimũ, & pinguẽ suem aiunt. Cui ille: Se non poenitere breuis molestiæ responderit, qua vitam sibi cõparatam sit delicatã neq; pigere in præsentia tædij aliquantulum deuorare, vt iam tutissimis dum postea ciuis perfruatur.

Fabula hortatur, discipulos bonarum artium, & virtutis ad labores qui in discendo exercenti sint perferendos, spe maximorum commodorum, & iucundissima vitæ.

TRABS, ET BOVES.

Qui

QVi Trabem Boues trahebant, vnde tignum fieret, increpabantur ab illa, quod anhelantes in pigritia lento gradu incederent. Cui vnus de Bobus: Nos tamen, inquit, hoc mox onere liberati acquiescimus cũ tibi paulopost imponendum vsque ad cariem sit sustinendum.

Subijcitur fabula praeceptum humanitatis, vt vereamur insultare miseris, cùm fieri possit, vt nos multo maior calamitas maneat.

CARDVELIS.

AVolarat Carduelis, quã diu puer in delitijs ciccurẽ habuerat. Hanc ille gestu & voce reuocare & dare operam, vt blanditia verborũ pelliceret ad reuersionẽ. Nam cur inquit, mea tu fugis, aut quid tibi triste, aut contrarium, dũ me cum fuisti, vnquam accidit vel quid potius ad beatam vitam defuit? Nihil, inquit, illa, sed meo arbitratu viuere mihi maximè libet.

Fabula docet. Nullum bonum libertatis bono melius, aut præstantius esse.

GVLÆ DEDITVS.

GVlæ deditus quidam ad epulas inuitatus in ruis quod abesset paulò ab vrbe longius; dum proficiscitur spe singularium lauticiarum, & opipare instructarum dapum, in itinere pira reperta ita spreuit, vt etiam per derisionem lotio suo aspergeret. Cùm autẽ riuus qua transeũdum fuerat, subito ea nocte ad al-

titudinē excreuisset tantam, vt cum manifesto discrimine ingressurum se ille aquas intelligeret, recire tristis, atque post ereptum spem copiosi cibi acerrimè etiam esurire cæpit Itaq́ cùm ad pira, quæ dudum coniūxerat, venisset, ceteris illa arrosit & hanc escam obiecit ieiunis .. latrantibus intestinis.

Fabula docet contentus, & fastidij sæpè has pœnas dari vtque paulò ante homines spreuerint, & abiecerint. eum.ex appetant & amplectantur.

EQVVS, ET PORCVS.

ALacriter ad pugnam Equus, & armatus ipse, & armatum Equitē vehens, proficiscebatur. Hunc conspicatus Porcus de luto in quo volutabatur. Heus tu inquit, quo properas, ignarus, an vitam in prælio amissurus sis Cui Equus: Etiam tibi, inquit, mors impendet, & quidem appetenda sine laude, vbi tuo cimino satis pinguis factus esse videbaris: ac mihi quidem animam si ita cadat viri fortis, tibi Lanij manus ereptura est.

Fabula honestam mortem non nimium pet timescendam, docet, cùm etiam in summa ignauia illa euitari non possit.

VENATOR, ET CERDO.

CErdo ad Venatorē, quodā tēpore deuenisse dicitur, & petijsse ab eo, sibi Vrsi pellem. vt venderet Venator sibi illo tēpore Vrsi pellem

nō eſſe, reſpondit, ſed ſi vellet pecūniā numerare, traditurum ſe poſt dies paucos, vt haberet, cū Vrſū cœpiſſet, cuius luſtrū iam ſibi exploratū eſſet. Ita ne, inquit Cerdo, facilè eſt Vrſū capere? Mihi quidē, inquit Venator, nequaquā difficile hoc fuerit, inter feras, & in ſilmis penè à puero verſato. Licet, inquit Cerdo, te comitari: nā mihi libet ſpectatorē eſſe talis venationis. Licet inquit Venator, mecū perendie inſtitutā abeas. Quo cùm eſſet ventū apparuit ſtatim Vrſus bellua ingens, & horribilis: Cerdo tū celeriter arborem conſcendit. Venator adortus ferā fortiter, cū tamen hæc excuſſiſſet ictum, recordans quod audiſſet non ſolere Vrſus cadauera morſu attingere in terrā ſe, quaſi mortuus eſſet, abiecit. Vrſus autem naribus ad os, & aures illius admotis, captare anhelitū & tentare an ſpiraret. Sed illo animam tū cōtinēte. Vrſus mox diſceſſit. Cùm igitur & Venator ſe erexit & Cerdo de arbore deſcendit, atq; iam animis receptis inter alios ſermones percōtari Cerdo de Venatore, quid in aures ipſius tam diu inſuſurraſſet? Cui Venator reſpondit: Monuiſſe illum diligēter, ne poſt hac vnquam Vrſi pellem nondū capto, & confecto ipſo vēdendam exiſtimaret.

Fabula, non eſſe ante victoriam exultandum admonet, ne ſecuritatis, & temerarijs animus dubia pro certis habeamus.

C8

CERA.

CEra inuidebat lateribus duritiem, quã de igne consequi illos videbat. Abiecit igitur & se se in flãmã futurũ sperans, vt & ipsa indurescerent: sed contra accidit, celeriter vt desilueret, & reliquefacta ab igne consumeretur.

Docemur: Non esse appetenda ea, quæ sunt à natura nobis denegata.

AGRICOLA.

CVm esset pertæsũ Agricolam sempiterni laboris in terra fodienda, & aranda, inq; varia & difficili cultura arborum, animum ille ad militiã adiecit, quod multos audisset rem, & famã belli gloria quæsiuisse. Fundo igitur vendito, exornatus & instructus armis, cæterisq; rebus necessarijs militatũ abit. Sed re male gesta, vulneribusq; acceptis, vix seruatus de prælio mercaturas potius facere statuit, quod & his locupletatos & auctos quã plurimos animaduerteret. Nauẽ igitur conducit, & merces cõparatas diuersorũ generũ in illam imponit, spe magna futuri. Sed cũ vehe[r]etur in mari de improuiso (vt fit) tẽpestas oritur, & naui fracta, ipse vna cũ mercibus, fluctibus obruitur, atq; perit.

Fabula hæc dicit: Temerè mutantes conditionẽ, & fortunam suam, plerumque quod fugerint relinquendo, alibi reperire duplicatum.

AMNIS.

COntēdisse præ se Amnis fontes suos fertur. Cū & ipse piscibus abundaret, & flumine largo, nec non grato alicubi murmure, delaberetur Quin etiam inquit, tu intra muscos istos tuos, & gerrulas delities, ego præter & amœnissima loca terrarū, & celeberrimas vrbes, & populos, ac gentes maximas feror. Fontibus offensis superbia & proteruitate alumni, placuit reprimere scaturiginem suam. Ita origine extincta, celeriter defecerunt, vnde fluuij & Amnis exaruit,

Notat fabula eos, qui sibi arrogant authoribus ea bona, quæ aliunde accepere. & docet, ab ingratis teterrimi vitij grauissimas pœnas dari solere.

ASINI VOTA.

CVm hiems Asino ob frigus & arida pabula admodū grauis videretur, expetebat ille ardentibus votis verni tēporis viriditatē & tepore cum crebriore agitatione exerceretur æstatem aduenire operauit. Quæ cùm præter alios labores etiam onera frumēti ex area, & fructus ex hortis deportandos ipsi imponeret, reliquus erat autunus, quē expectabat quietiorem Sed per illum quoque vindimiæ, & lignatus molestijs & defatigationibus pressus, ad hiemis reuersionem desiderium suum retulit.

Fabula docet, Totam vitam in laborum tempora distribui. Notat, & vulgarem leuitatem quæ præsentem

tem fortunam nunquam boni consulere solent.

MVRES, ET FELIS.

Mures Felem placidè accubantem cum multum, & diù contemplati fuissent: tum vnus; Libet, inquit, cũ ista mitissima (vt apperet) & mansuetissima animante familiritatem contrahere. Atque his dictis ad Felem accessit, & blãdè compellauit, quæ illum statũ cõprehensum dilacerauit. Hoc intuente alij Mures. Quantopere, inquiunt, nostrum popularem species fefellit.

Fabula docet: De vultu, & specie animum, atque mores certè intelligi non posse. Sæpè enim mentem decipiunt formæ.

HYSTRIX, ET LVPVS.

Hystrix Africanum, & Indianũ esse animal perhibetur, non absimile Erinaceo, sed longioribus aculeis ornatũ, & ijs quidẽ missilibus quos soleat eiaculari in persequentes. Huic insidians Lupus, vt spicula ponat, neque si illis sine causa perpetuò oneret, suadet. Cum autem opus, fit, & res poscat tum vti resumat. At illa: Nũc igitur, inquit his opus nam Lupo inermem occurrere periculosum est.

Fabula monet Vt aduersus bestiarum, & inimicorum vim, ac fraudes semper muniti, & defensi esse studeamus.

MVS, ET MILVIVS.

Ire-

IRretitus & implicitus laqueis Miluius, exorat Musculum, se vt liberet. Hoc ille facile corrosis plagis efficit. Tum Miluius cum arripit & deuorat.

Ostendit fabula. Quam gratiam pro beneficijs acceptis mali reddere soleant.

TESTVDO DOMIGERA.

ALijs alijs animantibus a Ioue domũ petentibus facultatẽ hanc petijsse Testudo fertur domũ vt suã absq; incõmodo quolibet secum circũferre posset. Quid ad hoc petendũ ipsam moueret interrogata respõdit. Malorũ vicinorũ metus in quos si forte incidisset, nihil esset negotij futurum vt migratione sua declinaret si domum portatilem haberet.

Infamat vicinitatem improborum fabula, rem deterrimam, & excerabilem: bonorum autem vicinitatem commendat.

ERINACEVS, ET VIPERA.

IMpetrauerat a Vipera Erinaceus per brumæ frigora in suam ipsam vt cauernam acciperet. Cum autem in angusto loco spinis hospitis pungeretur Vipera, postulat, vt suam domum sibi relinquat & alio demigret cum intelligat illam ambos capere non posse. Sed Erinaceus fertur respondisse: Si quis durare illic nequeat ei sua causa vt exeat licere, sibi discedere in animo non esse. Si Vipera habitatione

potens

offendatur posse hanc mutare. Ita hospitis iniuria cauernam suam illa amisit

Fabula monet: Ne cum illis nos facilè coniungamus, in quorum potestate nos, aut res nostræ postea futuræ esse videantur.

LEPVS, ET VVLPES.

ANte ponebat se Vulpi Lepus, cui pedum pernicitate præstaret. At Vulpes dicere se ingenio vincere, cuius esset multo & frequentior & præclarior vsus quàm pedum.

Fabula incredibilem esse docet, bonitatem prudentia, neque corporis maximas acces cum minimis animi dotibus comparari rectè posse.

LVPVS.

INduerat pellem Ouis Lupus, atque cum ita ignoraretur, aliquandiu per impunè in grege fuit grassatus. Sed Pastor mox animaduersa fraude necatū hunc de arbore suspendit. Hic qui pelle decipiebantur, admirantibus: Pellis quidem est, Pastor inquit, Ouis, sed sub hac Lupus latebat.

Habitus, & vultus inditia non habēda procertis fabula docet, & ideò secta atq; rē spectari oportere.

CANIS, ET PASTOR.

PAstor deprehendit suū Canē, cui custodiā gregis commiserat in cæde, & deuoratione Ouis, cui iratus, ficuti commeruerat Cui Canis; Cur tu, inquit, suos vis perdere?

Meos quidē inquit ille, nocentes, & sceleratos multo, quam externos, maxis: præsertim eos à quibus fidelitatē, & beneuolētētiā sperauerim

Fabula hoc monet. Non mirandum, si inimici nos lædant qui profitentur odia sua. Sed hoc esse indignum, si amici & beneficijs à nobis affecti, insidientur capiti, fortunisve nostris.

VVLPES, ET LEPVS.

ORabat Vulpes Iouem, vt caliditatē ingenij sui velocitate cursus ornare vellet: Lepus autem celeritati suæ adiungi versutū animum petebat. Iouem his ferunt respondisse: si se in animantes singulas liberaliter esse certa dona & beneficia collata, neque vni se largiri omnia potuisse. Hanc enim benignitatē erga vnum quempiam, summam iniquitatem erga vniuersos alios futuram.

Hoc dic fabula. Non vni dat cuncta Deus.

SENEX, ET ADOLESCENS.

DOnspectū senex Adolescentē, qui de sua arbore poma carperet hortatur, vt aliena ne in vadat, neque rapiat. Hunc Adolescens de arbore irridere, & poma vt cœperat, decerpere. Tuam senex. Herbas, inquit, audiui magna vi & efficacitate pollere: vellit igitur herbas, & contra adolescentē proicit: Hic verò in cachinos eff ndi & Senem delirare credere. Ibi Senex: Nihil quidem herbarum, inquit, vt intelligo,

telligo, vires erga illũ valuere, sed & lapides de quibus sæpe mira, quãtũ illi possint, audire me mini, experiar: atq; collecta saxa in furem coniecit, itaque illum de suis pomis facile abegit.

Fabula Terentij, quã subijcit sententiam: Omnia prius experiri quam armis sapientẽ decet. Docet, & hoc: Senilem & prudentia, quæ huius ætatis propria est impetum lentum sed vehementem.

LVSCINIA, ET ACCIPITER.

Lusciniā Accipitē, à quo cõprehensa fuerat, orabat, se vt amitteret neque in cũ gratuito facturum esse aiebat. Preciũ quod iã futurum esset roganti Accipitri responder suauissimi carminis sonos. At ego, inquit ille, non aures meas sed ventrem expleri cupio.

Fabula potest ad suos sensus, eosq; dissimiles accõmedari. Primũ, vt intelligamus, imperitos homines liberalibus studijs atque artibus non capi. Alterum, necessaria iucundis anteferri oportere.

CVLEX ET APES.

Brumæ frigore & insuper fame laborans Culex ab Apibus petijt, intra ipsarum alueatia recepto sibi, vt cibum impertirent, ob quod meritũ se illarum filios canendi artem edoctorum esse pollicebatur. Tum vna de examine. Nihil inquit, tua est arte opus liberis nostris, qui a nobis multo meliorem, & magis salutarem discere poterunt.

Monet fabula Ita instituendos liberos, & eiusmodi artibus instruendos, vt sua opera ipsi victa sibi quærere sciant.

PASTORES.

PAstores cæsa Oue conuiuium intra tabernaculum agitabant. Quod cùm Lupus, qui prædadi causa caulas circuibat, fieri cerneret: Ego inquit, si agnum rapuissem, quãtú tumultus excitaretur! at isti impune patentē vorant. Tū vnus his auditis Nostra enim, inquit, scelerate; non aliena Oue epulamur.

Docemur hac fabula Et potente impunè peccare, & horum delicta non facilè reprehendi à quoquã debere.

LVPVS SALTANS.

HIeme quærebat escā Lupus & Anserē nactus, in siluas deuoraturus hūc asportauit. Qui videns de se esse actū, nisi consiliū callidum excogitaret, quo eriperetur è dentibus sæuissimæ belluæ, valde orat Lupū quoniā sibi moriendū esset, mediocriter se delectari, tunc quidē in commodo ipsius, ac molestia pareretur, minus postea grauiter mortē, vt ferret. Lupus iubet petere, quid concedi sibi velit. Tū ille respondit cantātē se cupere agitāre, quam ipse ducat. Lupus qui nihil fraudis metueret, inquit fiat & leuiter penna eminentiorē prehendens, cū Anserre saltare cœpit. At ille occasione fugæ obla-

ta, relicta penna in ore Lupi auolauit. Lupus cũ gemitu auolantem prosequens: Me miserũ inquit, non oportuit saltare ieiunium.

Fabula monet. Nihil recte alieno tempore fieri.

ADOLESCENS, ET EQVVS.

CONscenderat adolescens Equũ ferociendũ illoque, qua via, quaq; nulla via, esset aufferente miserũ non erant vires Adolescentis ad cohibendũ impetũ Equi satis neque in hoc desiliendi potestas erat. Plorare igitur ille & lamẽtari Tu forte obuiam huic notus & familiaris factus: Quonam abis? inquit. Cui respondit infœlix Eques Quo quidem isti, Equum demostrans libuerit.

Similiter & voluntarij in cupiditates, qui suas se se imposuere.

LEPORVM CONCIO

QVodã tẽpore visum est omnibus bestijs conuentũ & cœtũ habere, quod aliarũ de alijs frequentissimæ querelæ essent: vbi dictis vltro, citroque, sententijs, Lepores ita concionatos perhibent Videri sibi æquũ, omnium, vt bestiarum eadem sit dignitas, & par potestas: neque oportere alias tanto plus, alias minus valere: hoc enim pacto fieri vt inferiores præstantibus direptioni, & prædæ sint. Quibus dictis, obloquuntus Leones reccepimus, orationi Leporinæ de esse vngues, & dentes.

Fabula docet: fortem orationem nisi etiam viribus sit fulta, à potentioribus derideri.

BVBVLCVS.

BVbulcus onustum lignis plaustrum domũ agebat: quod cùm in lutosa via, & salebra hæreret & retineretur, cœpit ille ociosê astãs. Deos, Deasque in auxilium advocare præque cæteris, quem maximè propter celebratũ vulgo robur colebat, Herculem. Tum illi se Herculem conspiciendum obtulisse ferunt: & his verbis corripuisse stolidam ignauiã ipsius. Rotis manus ò Bubnice, applica, & stimulum Bobus admoue, & Deorum de inde opem poscito ne, si tu cesses: Dij frustra inuocentur.

Fabula narratur contra desidiam, & pigritiam, & cessationem

SOL, ET AQVILO.

SOlem & Aquilonem de robore, viribusq; quondam disceptasse ferunt conuenisseque inter eos, vt vter viatori vestem eriperet facilius, is valitior haberetur Priores igitur fortitus Aquilo vetus acer & vehemẽs, omnẽ vim flatus sui in cõspectu forte viatorem immisit: verũ ille, quo magis ventus in se ferebatur, hoc arctius vestimenta continere, circumq; se componere. At Sol æstus & calorem effundens, facile effecit, vt viator se vestibus nudaret, non solum pallio posito sed etiã refibulata tunica.

Fabula docet: Cedere robur ingenio. A-

AQVILA, ET TESTVDO.

TEstudo spatij cuiusdam conficiendis certamen cũ Aquila susceperat: propositus erat locus, ad quẽ prior ex ipsis vter die tertio peruenisset victor haberetur. Aquila contenta tarditate Testudinis prouolare cœpit, & desidere sæpiusculè & alias res agere, denique noctem totam acquiescere, & nõ admodum mane euolare. Persuaserat enim sibi vno impetu, õnes conatus Testudinis facilè se esse anteuersurũ. At hæc nihil remittere dies noctésque itinere versari, rectáque contendere ad designatũ locum. Itaque sedulitate sua velocissimam volucrẽ vicit, & cùm adhuc abesse longissimè crederetur, designatum locum tenuit.

Significatur Socraticũ dictũ: Melius esse festinare studio, & animi motu quã corporis incitatione.

SERVVS FVGITIVVS.

& Pistrinum.

FVgitiuũ Seruũ aliquãtisper quæsitũ cõspexit quodã tẽpore dominus: qui cũ illum sequitur, vt retraheret ad se, ille pœnã metuens, & conscientia delicti territus fugere, atq; in Pistrinum, quod proximũ esset, sese abdere. Ibi dominus ipso inuento. Quonã, inquit, in loco deprehendi magis idoneo potueras.

Fabula indicat. Diuinam vltionem sceleratos, & tempore, & loco suo manere.

GALLINACEVS, ET VVLPES.

ACcepto nuncio ægrotare Gallinaceũ, visere adiuit Vulpes, quasi beneuolẽtia adducta, & interrogare quomodo se haberet? Cui Gallinaceus: Sic mediocriter, inquit, sed multo habiturus melius & rectius valiturus, si tu discesseris.

Officia simulata, & dolosa improborum hac fabula notantur.

AMICVS FALLAX.

FRumentũ emerãt dup logõ amicitiæ vsus familiare id æqualiter diuisũ inq; aceruos duos cogestũ, separatõ relinquũt curaturi postridie ad se deferendum. Horũ alter animo perfido & insido, cũ surripere amico ipsius partẽ statuisset, ne falleretur in tenebris, vespere crepusculo pallium suum, expandit super acervo amici Is verò paulo post cũ venisset inspecturus frumentũ vt diligentẽ hominẽ decebat, videns contectũ esse frumentum, primũ mirari, mox agnito amici pallio, nihil etiã fraudis suspicans, secu cogitare non esse æquum pati, vt proprio pallio alienũ frumentũ intectum sit, ac Quanta, inquit, ista est beneuolentiæ vis, atque mãgnitudo! At qui fieri non oportet imo ipsiu protegere melius est, simul de suo acervo pallium detractum super amici acervo explicat, His peractis, cum iam caligo noctis omnia oppleret accedit ille fur in tenebris, & manu prætendens

quærebat pallium. Quo contrectato, suum frumentum festiua opera ad se deportat, in opinione, & spe furti, nihil lucratus nisi vigilias & solicitudinem nocturnam.

Docet fabula: Fraudes fallacias sæpenumero se ipsos circumvenire.

VVLPECVLA, ET TINTINNABULUM.

VVlpecula habitabat iuxta flumẽ non procul inde alligatum arbori Tintinnabulum erat, quo ventis impulso omnia circum loca resonabant. Vulpecula, cui ignota vox illa esset, metuebat ne quid feræ & immanis bestiæ tales sonos ederet. Tandem sensim, & placide arrepens, perspectaque tintinabuli inanitate, euius strepitibus nihil subesset virium: Nunc deinceps non facile, inquit, specie, & opinione percelli animum meum patiar.

Multa opinionem magnifiunt, quibus præsentibus nihil est contemptibilius.

CERVI DIMICANTES, & Vulpes.

ORta inter duos Cervos pugna, iam eo vsq; processerat, vt multis sanguis in terra fluеret. Viderat hoc Vulpecula & cupida huius rei illius surrepit dimicantibus, & inanius auiditate lingari ẽdi fabiens a Ceruis attrita, cõ pedi, satis collis, semimina in sanguine relinquitur.

Doc t

Docet fabula. Auaros quærendi infinito studio vrgere ipsos exitium suum

TESTVDO VOLATICA.

INiuerat Testudo societatem cũ duabus auibus. Accidit quoddã anno, vt æstu liquoris, & cœli ardore omnia squalerent, riuulusq; vbi illa emanebat, funditus exsiccaretur. Nec non, & auibus eo in loco consistere graue erat vicinæ locis õibus situ, squaloreq; laborantibus. Placuit igitur migrare alio, sed obstabat deserto sociæ & amicæ Testudinis. Tandẽ hanc ineunt rationẽ. Baculũ transuersũ rostris capessunt & medium tenere mordicus Testitudinẽ iubent, ita se subiatam in aera secũ asporturas in loca irrigua, & ad perẽnes aquas pollicẽtur. Sed hoc iterum atque iterum monẽt, semel prehensũ bacillũ vt teneat, neue cõmittat vt os aperiat. Ita cũ illa subuolarẽt Aliquantillo processerant, cũ vidẽt aliæ Testudines rem admirabilẽ sibi seque mutuo inclamant, & demonstrant, vna alteri volantẽ sororem. Tum illa oblita famulis suæ & præceptorum salutarium Etiã inquit dicere volebat, se volare inuitis omnibus, & amisso per hiatum bacillo, delapsaque in saxum testa fracta interijt.

Res est noxia garrula loquacitas Itaq; ad taciturnitatem nos exercere studebimus. Tacere enim non solum cum est improuisi sed inuita etiam silentio

lentio mala, & infœlices euentus euerti solent.

DEPOSITVM ÆS.

DEposuerat mercator apud hospitẽ suum magnum pondus æris. Venit aliquando, & repetit. Ille mures erosisse dicit. Quid mures, inquit mercator homo intelligẽs Dij boni quid narras? nunquã audiui illos hoc cibo vti. Vtuntur, inquit ille, & hic & in insula Gyaro: an tu obsecro non audisti? Non equidẽ inquit mercator quod sciã: sed bene habet, quod tu eius furtivo rapacitatẽ ipsorũ. Placebat hospiti cõmentũ suũ quod tam facile imposuisse mercatori. Sed dũ discedit mercator puerũ per quendã filium hospitis sui ante ædes discurrentẽ absq; custode, abducit ad aliũ suũ hospitẽ. Postero die offert se conspectui veteris hospitis qui apud illũ conqueri, & deplorare amissionẽ filij sui. Tum mercator: Ego heri inquit non procul ab ædibus tuis puerum vidi à coruo auferri. A coruo, exclamat ille puerum? Quis tam validus coruus esse potuit? Tum mercator: Qua in terra, inquit, mures æs erodũt in ea verisimile est reperire coruos, qui pueros rapiant. At hospes se suis artibus peritum sentiens, pollicetur se pretium æris persoluturum, rogatque mercatorem puerum sibi vt restituat.

Fabula subijcit prouerbi sententiam: Clauum clauo pelli oportere.

D

DE VVLPE, GALLO DIVINO.

FAmelica Vulpes ad arborē super qua Gallinaceus cōsederat accedēs exquisitis laudibus illū extollit & diuinationis atq; prædictionū nomine in primis Atq; vtinā inquit, ea fœlicitas sit mea tā eximij vatis caput vt osculari cōcedatur. Gallinaceus hanc laudatori suo gratiā referre volens, & præbere caput illi osculandū suū de arbore deuolat ad Vulpē, quæ illum prehensum asportare in sinuas, & deridere, quod vate isto, & diuino nihil insipiētiùs neque vecordiùs vnquam se vidisse diceret.

Fabula ostendit: Leuium hominum animos laudationibus, & assentione facillime peruerti.

ASINVS EXCORS.

LEO ægrotans, & infirmus Vulpeculam orat sibi cibum, vt inueniat. Illa abit, & ad Asinū solum in quodā prato oberrantem deuenit, ac, quid tu hic solius agis? inquit. Quin mecū confers ad tui generis animalia, quæ plurima intra istud nemus conuenere. Asinus oratione Vulpeculæ motus, illam se ait sequi Hæc cum ad Leonem deducit, qui ita fuerat morbo debilitatus, vt Asinum retinere non posset. Ille igitur elapsus, in suum pratum reuertitur. Leo iterum atque iterum orare Vulpem, ad se illū, vt redducere studeret. Hoc vix posse fieri Vulpecula dicebat: iā sibi Asinū nihil iā crediturū

esse, sed promisit se tētaturam. Redit igitur ad Asinū & cū illo expostulat & verè Asinū esse ait pecus agreste & rusticum, qui maximorum amatorum complexus fugerit: nam illos gaudio non apud se fuisse, ideoque illatos in eum vehementiùs Asinus credit, Vulpi, & iterū cum ipsa ad Leonē, accedit, qui tum viribus annisus omnibus, cū prosternit ac iugulat. Tum iubet Vulpem carnes ciuere, & apparare, vt illis iucū dē vescatur; vulpecula vt iussa fuerat, facit, sed exēptum cor & præmorsas aures ipsa deuorat. Requirenti autem Leoni dicit illum Asinū neque cor, neque aures habuisse. Hoc Leo miraque ri, & incredibile esse dicere. Tū Vulpes: An tu putas, inquit, iterum ad te vt veniret adduci hunc potuisse, si vel aures vel cor haberet.

Narratur fabula in stolidos, & his quod prouerbio reprehenditur, ad eundem offendentes lapidem.

CANIS ET PATER FAMILIAS.

ERat quidam per quā fidelis Canis. Hic quodam tempore solus relictus apud paruulū filium illius iacentē adhuc in cunis, videt Serpētem ad puerū interimendū arrepere. Hic igitur in Serpentē qui iam ad cunas peruenisset, ruit & cū non sine difficultate interimit: itaq; inter luctandū euertuntur cunæ & supra serpentem recli[n]antur. Reuersus autem Pater familias, cernensq; cunas euersas, & cruentū os Canis quod lui-

supplicaretur ab hoc puerũ interfectum esse ne que prioris fidelitatis recordatus neque spacio capto ad rem cognoscendã, ense arrepto. Canẽ occidit Postea tollit cunas, & puero viuo reperto, & serpente conciso, quid factũ esset intelligit & suum erga Canem perpetratum scelus deplorat.

Fabula docet. Nihil esse in ira, & perturbatione animi inconsiderate committendum, ne festinationem nostram sempiternus dolor sequatur.

VVLPES, ET TESTVDO.

SVscepto cursu certamine inter Vulpem, & Testudinẽ, dicitur Testudo se caudæ Vulpilæ implicuisse & ita hanc à currente Vulpe raptatam fuisse ad locum præfinitum, à quo cum proxime abesset Vulpes respexisse fertur & per locum dixisse non se putasse tam celerẽ esse Testudinem, cum illa de cauda ad signum conuersa arrepere perrexit. & non animaduertente Vulpecula, illud tenuit.

Docet fabula Ingenium viribus præstare.

MVSCVLVS, FELIS, ET GALLVS.

EDucauerat Mater Musculũ cum maxima cura, vnicum natum suum & ad illum vsq̃ diẽ sollicita, ac metuens vitæ ipsius de cauernula non emiserat. Sed iam ætate corpusculo cõfirmato ipse & gestire alacris, & exire velle, neque pati se diutius cauernulæ angustijs inclusũ

reti-

retineri. Itaque assiduis precibus filij mota genitrix potestatem hanc illi facit: hac tamen lege, ne vlteriùs, quàm in conclaue proximum procurrat, atque ibi, vt caute versetur monet & lucem vitare, ac angulos & tenebras quærere iubet. Gaudet. Musculus se quasi de carcere missum, & matris tamen præceptorum memor in proximo conclaui animaduerso, propter focum angulo, & rimula, latebras occupat. Ibi vidat placido, & molli gressu candidam felem sensim ad focum accedere, & in illo altidā tem, pedibus prioribus quasi manibus, aures, & caput demulcere, atque defringere, & ita demū accubare, Musculus illam aspicere, & forma delectari & probare animo suo honestatem illius, compositosque ac placidos mores. Dum autem intueas eam quadam voluptate illectus accedere proprius cogitat, inuolat in idem cō claue Gallus Gallinaceus, & alarum strepitu, cantuq; subitò ita perculit. Musculi animu, vt oblitus ōnium, & sui quoq; immemor; pauens, & tremens ad matrē repente recurreret. Quæ complexa illum anhelantem, & timidum. Mi nate, quid rei est? inquit. O mea Mater, o mea matercula, inquit ille quid ego vidi? Quid vidi igitur? Quid vidisti inquit illa, mi nate mi fili? O mea Matercula, immanem, inquit ille bestiā vidi crist[illegible] capite, & cum mutis pedibus

qu[illegible]

quæ me clamore suo, ac strepitu ita perterruit, vt me etiam mirer viuere. Vbi illam obsecro, inquit Mater, cõplexisti mi fili? In proximo, inquit ille, conclaui, cùm inhiarẽ intentis, & oculis, & cogitationibus pulcherrimæ fœminæ, quæ vellerib9 albis tecta, mollissimo incessu, vix tum primũ aduenerat, & cõpta cõpositaq; bellissimè manibus facie in foco accubuerat. Cuius aspectu, dũ licuit, dumq; animo securo fui, iucundissimo fruentem, ista bestia quã dixi, inuolans & de loco editiore horridam vocẽ edens ita me formidine cõpleuit, vt vides. Mater iam intelligens quid formosæ fœminæ, & quid immanis bestiæ diceret filius: Mi fili, inquit, ille quidẽ clamor, & hæc tumultuatio bestiæ istius, caue post hac vnquã tibi metũ incutiat: at verò silentiũ & mollitudinem, & blandos gestus atque concinni speciem fœminæ illius sic fugito, aut præsentem mortẽ, neque tu vultum ipsius ferre, neque in ea iteram loca, vbi semel cõspexeris venire, denique totas domus, odio, & fuga huius generis vitare ac declinare velis, si tua vita, & salus tibi curæ est.

Docemur, non feroces istos, & clamatores, & grãdes sed taciturnos, & lenes, & contractos metuere.

VVLPES GRAVEDINOSA.

LEO cũ graui morbo laboraret quo fœtor animæ illius auctus totum spectũ tætrum

redderet, accersit ad se bestias, quasi ad officiũ visendi regē. Atque vt quæque introgressa fuerat, accedere eam propius iubet, quasi orationis altiorē sonũ neque ipse ferre, neque vsurpare posset. Post initia autem quædam querelarũ morbi sui, rogat quasi fortuito, ecquid is fœtoris sentiat? Cum alia simplex sentire se diceret, & teterrime olere, ita se suāque regiam contēni & infamari cum indignatione clamitans, statim illam obtruncat: Aliam, quæ ei assentari vellet neq; se offendi, vel etiā bene olere antrum diceret, ipse mendatio se irrideri causatus, similiter interficit. Tandē adoerit & vulpes: hæc verò ambigua in interrogatione hæsitans, & periculum responsionis vtrāque in partem prævidēs; Nihil etiam inquit, sentio mi Rex. Ac ne tu mirare, scito hoc me die densissima cum nebula esse progressum de cauernula mea, & in illo aere crasso ac humido, grauedine, & distillatione correptā esse ita vt odoratus sensum me penitus amisisse intelligam. Quare quidquid est odoris nihil me, vel iuuat, vel lædit.

Fabula docet Nihil esse in consuetudine potentum factu vtilius, quam res, statum, & consilia illorum nolle intelligere.

VVLPES ET ERINACEVS.

CVM vna forte iter facerent Vulpe, & Erinaceus gloriari illa, & ostentare ingenij sui cal-

liditatem, & se plurimarũ artiũ notitia instructam esse, superbè prædicare, & rogare quid Erinaceus sciret? Nihil enim, inquit Erinaceus, nisi me in globulũ cõuoluere Hoc enim verò irridere illa & contenendũ ducere. Paulo post incidũt in Canes que cum omnibus artibus Vulpem capiunt, & discerpunt. spinis autem suis tectus & defensus Erinaceus omne periculum euasit Vnde, & prouerbium postea natum quod Græci ita protulere. Multa nouit Vulpes, sed Erinaceus vnum magnum.

Fabula narratur contra gloriatores.

HIRCVS, ET STATVA AHENEA.

Conspicatus aheneã Statuã Hircus, qui sibi magnitudine cornuũ admodũ placebat in illam magno impetu se intulit quasi prima incursione euersurus: sed tantum affuit, vt illam prosterneret vt ipse fractis cornibus collabens animo linqueretur.

Fabula dicitur ijs, qui cũ potẽtioribus cõtendunt.

OVIS, ET CANIS.

Quo tẽpore animalia, & pecudes sermone vtabantur aiunt Ouem dixisse hero suo; Per mihi mirũ videtur, nihil nobis a te præberi, cogique etertra nos victũ quærere de quibus tamẽ tu, & lanã capis, & caseos, & agnos; at Canibus vnde nihil horũ tibi redit, impertis panẽ, quo ipse vesceris. Tu Canẽ, qui hoc audisset retulit

sic locutū: Merito hercle meo fit nã ego is sū, qui vos ipsas etiã custodio, atque seruo, ne vel hominum furto, vel Luporum raptu pereatis: quod si ego vestram custodiã negligerem, iam ne ad pabula quidē exire auderetis præ formidine interitus. Atque ita etiã Oues ipsas facile passas fuisse accepimus, vt se Canes potiores, ac maiore in honore haberentur.

Hac fabula narratur vulgò imperitorum, qui sapientum otio irascuntur & illos in tanto honore vitam de suis laboribus degere, molestè ferunt.

NOCTVA, ET SOL.

GRauiter querebatur Noctua ob hicis, & dici ortū & cū Sole expostulabat. Cui Sol; Nō meū opus, inquit, sed oculi tui culpandi sūt.

Docet fabula: Improbos irasci virtuti, quæ illorum facinoribus obsistere soleat

ACCIPITER, ET LVSCINIA.

COmprehensam Lusciniam Accipiter, & miserabiliter vociferantē increpat his verbis: ac quid tu, inquit, rere tui clamoris gratia te amissum iri? Nihil ego illum moror, aut curo; neque nisi forte animo meo placuerit, tua queritatio te vngulis eripiet meis.

Fabula docet: Stultè facere eum, qui nitatur cōtra potentiores: nam neq; superiorem illum esse posse, & ad miseriam sibi derisionem adiungere.

SATIAVS, ET IGNIS.

ALlato igne in terras, quē Heſiodus ſcribit Prometheū Ioui furto ſubtractū apportaſſe mortalibus: tum igitur Satyrum delectatum ſplendore & claritate flammæ, voluiſſe aiunt, amplecti ignem, & oſculari: ſed Prometheum monuiſſe futurum hoc cum detrimēto barbæ ipſius: Aduret enim hanc inquit, & cum cruciatu exulcerabit mentum. Ibi ferunt Satyrum reprehendiſſe factum Promethei, qui malum ſplendidū mortalibus attuliſſet: Prometheum verò docuiſſe malum non eſſe. Nam vrere quidem ignem, ſed lucem etiam, atque calorē ſuppeditare, tum ad vitæ iucunditatē, tū omniū artiū vſum & opificia, ſi quis illo vti rectè ſciat.

Docet fabula: Exquirendum vſum verum in rebus omnibus, ne peruerſa vſurpatione damna nobis accerſerimus.

COLVMBÆ.

OPpreſſa colūbarum cohorte, quæ ab vna quaſi regina & domina cādidiſſima Columba ducebatur, reti aucupis, ſingulæ ſtrepere & alis plaudere, & ferire rete, ſi qua erūpere poſſet. Tum non ſolum albam, ſed etiā ſapientē reginam ferunt illum impetum promiſcuum, & temerarium ſuarum Columbarum verbis cōpeſcuiſſe, & hortatam eſſe, vt conſociata, & coniuncta vi atq; opera erumpere ſtuderent: nam ſingulas non aliter ſeruari poſſe, quam ſeſ

nulla

uatis vniuersis Cũ autẽ hæ parent ductrici suæ, & pariter subvolare impetu concordi omnes conarentur, sustulerunt rete & in siluas aufugientes abstulere, vbi super arboribus laqueis relictis, ipse omne periculum euaserunt.

Fabula docet: Communi salute singulorum, salutem comprehendi, & obedientia subditorum non solum publica sed priuata etiam bona pracurari.

VVLPES, ET PASSER.

PAlũbiũ nidus erat super arbore, quo prius pulli quàm euolarent venire consueuerat Vulpes, & postulare mercedem, quasique pensionem habitationis illius, quod diceret suam esse arborem, & à maioribus suis possessam ac auibus quoque tempore ad nidulandum elocatam fuisse. Petebat autem pullum vnum, qui nisi daretur, totum nidum se vastaturam, & illam Palumbium familiam deletaram esse minabatur. Grandiores igitur Palumbes sermonibus illius territi, pullum à se annis pluribus exigi passi fuerant, Itaque lucabans ouis mater semper mæsta erat cogitatione, & dolore amittendi pulli. Hanc tristem conspicatus præter volans Passer, rogat quid rei sit, aut quid perturbetur eo tempore, quo lætari in ipso fœtus deberet. Cui Palumbes, que causa metuat & qua anxietate teneatur exponit Vulpisque iniurias, & totam rem edisserit. Hic enim verò

Palumbem simplicē irridere & castigare stolidam verbis; Quid enim tu censes, inquit, Vulpino generi vllam arborem à natura peculiarem procreatam esse? Minimè hoc factum est, mihi crede neque siquid proprium attribuere vellet natura rerum Vulpibus arbores, vt opinor, quas non possent illæ conscendere, sed specus, & dumeta concessisset. Sed etiam tu cogita, an recordari possis à matre tua audiuisse, mercedem Vulpi, vt huic arbori insidere tuto liceret datam esse. Verum sit ita, & Vulpes iure vtatur suo, quin tutamenem inus illius spernis, quippe quæ volucris sis, & quam assequi Vulpes omnes, quotquot sunt, nequant. Quare ita facies, cùm exclusi pulli fuerint, & Vulpes ad pensionem auferendam assuerit, negato te illi quidquam debere, cumque solitas minas vsurparit, hoc modo respondeto; non te vereri, ne Vulpes arbores ascendant cum tam ponderosis caudis Paruit consilio Palumbes & Vulpem paulopost cum superbia, & minis aduenientem ad mercedem sumendam ita ablegare, & ea oratione refutare cœpit, qua fuerat à Passere instructa. Tum Vulpes dolos patefactos sentiens, cùm tamen Palumbis ingenium ad talia explicanda non esse idoneum sciret, & alium fuisse architectum intelligeret, remittere se Palumbi quidquid debeat sibi, & omni me-
tu

tū à se illam liberare, deque suo iure decedere ait, modo indicet, à quo talem responsionem edocta, & isto consilio instructi fuerit Palumbes nihil cunctata. Passerem sibi præmonstratorem, & sualorem fuisse dicit, Venit igitur ad Passerem. vt forte in terra constiterat. vulpes dissimulans se quidquā comperisse: & Sæpè inquit, mecum admiror ac suspicio genus vestrū cui natura tantam agilitatem tribuerit, vt in sublime altè euolare, & celeriter quocumque libuerit deferri, atque omnes. & maria transire possitis. Sed vna videtur res ventorum & procellarum vis contraria, & molesta esse vobis capitulis tam paruis & subtilibus præditis Nihil, inquit Passer, illa vis, quam memoras, nocere nobis potest, nam quotius hæc commota tēpestate infertur, sub alas reclinata capita ita abdimus & protegimus: ac simul recondit sub ala caput. Tum vulpes irruens de improuiso illum corripit atque discerpens vlciscitur confe subiecta Palumbi consilia.

Fabula notat eos, qui alijs cauere, & consulere soleans sub ipsis nesciant.

PASTORIS MEMORIA.

PRofectarum villæ cuiusdam dominū in vrbem opulentam longiùs negotiorū suorū gratia, orabat vxor monile sibi, vt aureolum afferre; orabat filia, vt vestem apportaret: etiā

ancillulæ, vt reticula emeret. Tum Pastor accedit, nummosq; in crumenula tradit hero vt fistulam sibi mercetur, rogat Rebus perfectis, quas ob res in vrbem illam ventum erat, cum ingressum iste ad suos apparet, dum sarcinas inspicit, forte crumenulam acceptā à Pastore reperit. Ibi recordatus peritionis huius fistulam emit & Pastori paulopost reuersus domum eam dari iubet vxor igitur & filia inprimis, sed & ancillulæ sperare atque poscere sua. Cum verò diceret hic sibi excidisse, quid, quæq; voluisset curari, sibi, & omnino illarum eptionem oblitū fuisse. indignari mulieres, & moleste ferre, pastoris mandata potiora cum habuisse suis. Tum Pater familias. Nolite mirari neq; irasci inquit Pastoris enim memoria me in crumenula prosecuta fuit.

Fabula docet Gratuito operam quidem alijs nō nullos sed largiri quā velint, & de sua etiam pecunia esse liberales paucos reperiri.

VASCVLVM MELLIS.

CVidam, qui esset in opinione sanctitatis singulari, quod præ cura rerum diuinarum humana omnia negligere crederetur, à religiosis mulierculis spe pro se se procū erga Deum illius tribui abunde solebant necessaria ad vitam sustinendā, de quibus ipse, quantum satis esset capiebat, reliqua dilargiebatur egentibus alijs.

Quo-

Quodam huic tempore allatum fuit fictile vas plenum optimo melle, quo dono admodū delectatus homo supra suum lectum suspendit vasculum atque multis annis mel integrum, & inconsumptum seruauit. Forte annus venit contrarius apibus, quo mellis pretium supra modum augeretur; tum vno illo die accubans supraque se appensum vasculum intuens, rationē m compatare cum animo suo, quanti venire posset vasculum cum melle, posuitque tanti quanti Oues duæ emerentur. Hac spe delectatus, & progressus longius, illæ que inquit, oues binæ post annum binas alias pariet harum deinde quaternas quatuor, & mox octonas octo, Pergensque hoc modo ad magnum peruenit gregem ouium: has tum inquit. Oues cùm erant carissimæ vendam, & de pretio illatum domum, agrosquemihi cōparabo; ita tandem re bene gesta ducam vxorem æque illa suscipiā liberos in primis filium elegantem, quem optimis præceptis vitæ & doctrinæ instituam. At ille auscultans mihi euadet in virum egregie eruditum, & inueniet laudem sapientiæ ac virtutis Verum si non obtemperare monitis meis, nequa parere voluerit rectè monstranti, & institutionem meam repudiarit; tum ego illum his arrepto, inquit, scipione qui prope sponda-am ad parietem appiicatus stabat, sic illum ego

ego verberabo. Et inter hæs cogitiones diuersas suas clerum altius ſei, ipnem impegit in vasculum eoque pertuoſo etiloſſum vna cum præclara illa ſpe deſluit in ſtragula mel, hicq; conſiliorum tam ſplendidorum fuit exitus, carere vt homo melle quod tandiu conſeruarat, & eluere ſtragula cogeretur

Fabula reprehendit vanitatem vulgi, qua illud animis ſuis inhiare ſolet ſemper maioribus, neque mediocritate contentum fructus præſentes percipit vita communis.

IMPERITVS.

QVidam præter excuſſoris officinamdum tranſit ferrum forte videt abiectu humi, quod faber de forcipe paulò ante, vt candor non magis appareret ciecerat. Hoc ille, nihil tale ſuſpicans, cum tollere vult, manus aduruntur homini: itaq; dolens relicto ferro diſcedit. Conſpicatus hæc omnia alius: ſtulte, inquit periculum te prius facere oportuit, vtrum caleret ferrum. Quonam ille pacto? inquit. Vt inſpueres inquit alter. ſtrideret enim niſi deferbuiſſet. Hoc audito, paulopoſt in prandio quod recordaretur palatum ſibi aduſtum fuiſſe olim pulmento calidiore, etiam in appoſitum cibum inſpuere, & illo non ſtridente audacter glutire, & os comburere. Quid alius cernens: quin inquit a calido cibo abſtineas paulisper, dum frigeſceret? Ego in-

inquit ille, deferbuisse cẽlebam Quomodo inquit alter quem videres fumantẽ? Memor ille huius etiam signi, cum forte totum æstiuum diem itinera faciendo consumsisset, venit vesperi cum maxima siti ad fonticulum, vbi auræ vt fit speciem fumi præberent: hic vero ille miser, & siticulosas abstinere, tanquam feruentibus vndis, & quærere ad profundã vsque noctem aqũã & siti pœnè interire metu ne à fontanis fumeutis vt rebatur vndis vreretur.

Narratur fabula contra imprudentiam, & eos, qui non distinguntur diuersos res intelligentia sua & promiscue deijs, inter quæ maxima sunt discrimina, iudicant

MANTICÆ.

QVidã Matica applicata humeris circuibat, & in priorem illius partem cogerebat peccata aliena, in posteriorem reijciebat sua. At quo ille reprehendere alienos errores, stultitia, flagitia, scelera, totosque dies in sæculum de camitare suum, & de Mantica promere hominum mala facinora, quæ quibus libet obiectaret. Quodam die vnus accerrimè obiurgatus, cum tandem finis fuisset. Quæso inquit a tergo tuo quid tumet? Pars, inquit ille, scilicet Manticæ ea est Intus verò quid? Mea, inquit ille, delicta, & facinora mala: Ab his ne igitur, inquit hic, redarguendis tantum ocij tibi est, mea,

mea & aliorum, vt cures? Non, inquit ille, videmus Manticæ quod à tergo est.

Docet fabula: Omnes sibi facilè ignoscere, alijs verò difficiles esse: seque absoluere, alios condemnare, atq; in genere narratur contra amorem sui ipsius.

VVLPES, ET AVICVLÆ.

DIu perpessa famē vulpecula, cum nihil successisset omnium artium, quas ad victum parandum exercuerat multiplices, tum sese illa præ mœrore animi abijcere humi, & secum miseriā suā tacitê deplorare Aues mortuam ratæ aduolare proprius. Illa vbi hoc videt, immobilis manet & animam cōtinet, ne Aues spiritum vitā adesse intelligant. Securæ igitur accedunt & in vulpem insiliunt: at illa, postquā cēsuit tēpus esse, exsilit & cōprehendit proximā, ac deuorat Postridie experitur eandem fraudem. Ibi vna (Cornix vt opinor) non inquit si tuā pellē in ista sæpè expassam conspicere, in illam in volauero.

Docet fabula: Fraudulentis nunquam fidem habendam esse ipsis enim etiam quiescentibus, doli tamen vigent, & mouentur.

AB APIBVS ICTVS.

QVidā conspecto aluco intra quem Apes acquiescerent accessit, & aperit illum auidus mellis: tum ipsum Apes facto impetu inuolant, & quæcunque partes in corpore patebant, eas con-

configunt aculeis suis Hic verò pessimè acceptus, vix fuga se eripuit, & periculū euasit. Quē conspicatus alius quod esset ore tumido & viscerato causam mali sciscitatur Hic verò, quid sibi accidisset, narrat Tū ille, at tu inquit, post hæc Apes prius reppellito, & abigito: Ita deniq; mel tuto capere, & frui illo securè poteris

Monet fabula: Non cupiditatibus temerè obsequendum, & quidquid faciendum sit, vt cum ratiòne egrediamur.

CVSTODES FRVGVM.

MAturescentibus frugibus custodē quidam apposuerat qui prohiberet ab illorum trāsitu tam homines quàm iumenta: Huic cū permulti elaberentur, neque iumenta, cursu assequi posset præposuit custodiæ arborum ille equitem: Hic verò, dum iumenta, si quæ forte in fruges invasissent; dumque transeuntes viatores insequitur maiorem stragem propemodum ipse, quam qui fugabantur edidit.

¶ In eamdem sententiam.

MVLIER, ET MVRES.

MVlier à viro iussa, ad sacra quædam liba, & placentas torruerat. Hunc cibum Mures adepti nocta arrosere. Illa in idem conclaue Felem immi sit, quæ Mures caperet. & suos labores protegeret: at hæc & integra, & reliquias Musculorum deuorauit,

Docet fabula: Sæpè mala mutari prioribus.

ASINVS IVDEX.

COntendentes de cantus bonitate Cuculus, & Luscinia, iudicem cepere Asinum Asinus iubet canere Lusciniam: illa vt potest suauissimum carmen, & omni varietate distinctũ modulatur. Mox iudex Cuculum & ipsũ promere, quod meditari videretur iubet. Ille suos cantus notos, & æquabiles & vn iusmodi profert. Cum finem fecisset: Hunc inquit Asinus, victorem pronũcio: te Luscinia quæ intricata & varia canis, victam esse statuo; hæc mea sententia est.

Docet fabula: Id quod prouerbium, Asinum lyræ cantus audire nõ intelligere. Et item hoc, quod alterum dictum in Asinum mandantem tribulos similes habere labra lactucas.

RANÆ, ET PVER.

LAscibus Puer ad stagnum conspicatus Ranas exerentes capitula de aquis, per lusum saxis illas appetebat, deque illis iugulabat multas. Tum vna iste quidem Puer, inquit, vt videtis, ludit; nostræ autem sorores moriuntur.

Quidquid delirent Reges, plectuntur Achiui.

ASINVS, ET NACVCVLA.

PIstoris Asinus cũ sitiret, ad proximũ accedit flumen, cuius siue altitudinẽ metuens, seu alia, nescio qua Asinina cogitatione, per lintrem

trem resti alligatam àd ripiam fluminis vacit ad aquationem atq; sedata iam siti dum redit, demerso rostro vt pleraq; faciunt bruta, omnia olfactans, ad restim de recentibus frondibus salignis impiicitam deuenit, quam illo arrodēte foruitur linter & vna cū Asino secundo flumine, qua vndæ sine gubernatore ferebant, defluit itaque siue intercepta, seu summersa vna cum infœlici nauta perijt. Viderant aliqui in lintre Asinum auehi, ita res cognoscitur ab vtriusq; domino. Vterque igitur suum damnū moleste ferebat, alterum, vt authorem illius accusabat Post multa iurgia causa in iudicium deducitur Corā quibus illa disceptabatur, ij non ansi pronunciare de controuersia singulari, vt videbatur, cum clamaret vnus lintrem alienam suum animal auexisse, alter alienum Asinum suā lintrem soluisse; consulunt legum & iuris publici peritos atque ijs res magna, & difficius visa: itaque omnes libros excurrere, in scholis, & cœtibus suis illam disserere, atque quærere, vtrum ne damnum dedisse linter, an Asinus pauperiē fecisse videatur. Neque putantur ad hodiernum vsque diem statur, decidique potuisse.

Fabula docet: Tales esse in doctorum iurisconsultorum disputationes.

MILVIVS AFFECTATOR.

MI-

MIluius audito Equi hinnitus suauiq; terribili cogitauit si ipse simili vteretur, formidini sese reliquis auibus fore. Imitari igitur velle & ad similem vocem exprimendã guttur, & rostrũ intendere. At ille neque clamores & fremitus equinos assequi potuit, & suum sipientem vt vocant tinnitum corrupit, & magis in ridiculum, quam metuendum alitem euasit.

Dicitur fabula contra ineptias, & peruersitatem imitationis stultæ & reprehendendæ, & in affectatores stolidos ac incogitantes.

ADOLECENS IMPROBVS.

CVM domum interdũ redijsset. Adolescẽs audax, & petulans, gloriabatur atque iactitabat cum alia ferociter, & improbe à se perpetrata, tum illo etiam die alium Adolescentem verberibus affectum fuisse. Cui Pater, quoties forte audierat dicere solebat Nondum fili reperisticum, quem quæris. Quadam nocte reuersus domum male mulctatus, sanctius, cũ mussitaret & latebras quæreret; tum patter; Serius quidem, inquit, sed tandem inuenisti, fili, quem longo tempore vestigasti.

Docemur hac fabula, non efferri animis successu improbitatis. Itemque, neminẽ fuisse vnquam, neq; esse tam ferocem quin alius ferocior reperiri possit.

DOMINVS ASPER SERVIS.

Erat

ERat cuiusdam in seruos magna seruitia, qui neq; illis quidquam temporis indulgeret ad quietē & victum parcissimè præberet. Quodā tēpore cum abesse Serui illum putarent longius quærenturque secum miserias suas, tū vnus siue temere, seu instinctu quodam diuino: Non ille, inquit, huius anni fructur vindemia è me verum diuisse omnes cōperietis: Sed dominus audierat hoc, vt forte ab illis non cōspectus accesserat proprius atque perculerat dictum tristius animum ipsius: contemneret tamen illud & nihilominus durū erga seos se præbere. Cum vindemia copiosa fuisset & vinum intra dolia conditum; recordatus dicti servum illum, qui vaticinatu malum sibi esset, poculum elvere, & mustum afferre iubet, quod diceret se illo invito vindemia sua frui velle. Hic quidem obsequi dominis parabat & Deo tamen volente dicere debueras, inquit here. Magnæ enim sæpe res, & admirabiles euentus celeriter existunt. Abi, inquit ille, nugator, & quod iussus perage. His dictis nunciatur nescio quid in ædibus tumultus oriri. Ille procurrens, vt rem cognoscat, & cōponat de scalarum gradibus festinatione præcipitatur, & ceruice fracta prius moritur, quam gustasset vindemiæ suæ mustum.

Fabula, & diuinam vltionem præsto esse docet, & animi peruicaciam redarguit.

FVR, ET CARNIFEX.

DAmnatus quidam furti ad supplicium ducebatur, qui suam infœlicitatem deplorans. Me miserum inquit, cui mortem dum superstite magistro meo, à quo hanc artem didici quem scilicet plecti oportebat prius Huic Carnifex, imo te, inquit, qui tam male didisceris inertiæ pœnas dare æquissimũ est. Cui Fur; At inquit nõ fuisse me imperitum furandi, confessio mea indicat Debueras igitur inquit Carnifex, te exercendi finem facere.

Docet fabula optimum esse à malis facinoribus celeriter desistere. Namque is non peccat in vita, delictis nullis tenetur.

RVSTICVS, ET MINISTER illius.

MInistrum suũ miserat Rusticus ad peruestigandum bouem quæ illo die de armento aberrabat. Hic cũ haberet ante nemus quodam bouẽ in cõspectu, visis tribus auiculis quasi illa iam recuperata persequi auiculas cœpit Quo opinione diutùs foris commorante, dominus, & ipse progreditur, vt quid de boue fieret cognoscere posset. Ac reperto Ministro quid agitur? inquit Recte, inquit Minister reperi. Dominus quod nusquã bos appareret, quid igitur reperisti; inquit. Tres, inquit Minister, lætus, auiculas. Vbi sunt illæ? inquit dominus.

Vnam

Vnam inquit Minister, paulo ante bouē conſpicatus, cernebam alterius vocē audiebā tertiam nunc etiam inſequor. Ergo, inquit dominus, bos quantum intelligo amiſſa eſt.

Fabula redarguit vulgi ſtultitiam, & leuitatem qui ſtudium, & tempus nugatorijs rebus impendere, & in his operam perdere ſoleant, neglectis neceſſarijs, & debitis actionibus.

LEPORINVM CAPVT.

Cocus iuſſus in cœnam parare Leporem, detracta reliqui corporis pelle cum in capite denudando pluſculum illi negotij exhiberetur, Carnificem, inquit, ad hanc partem aduocari oportuit.

Fabula docet: Capita reipub non facilè, neque libenter admittere caſtigationes, neque illa paulè durius tractare ciuibus tutum eſſe.

RANA, ET SCIRPICVLI.

IN paludis Scirpiculis familia quædā Ranūculorū annos multos habitauerat, & diligentes illos, vt larem & tecta ſua conſeruarāt, & integros præſtiterat. Horum poſteritas quodam tempore petulantior, & iuuēta laſciuios tenellos Scirpos arrodere & penetes ſuos vaſtare cœpit Hanc iniuriam ferebant ægrè Scirpiculi & præcari primum incolat ſuos, ne a maioribus ipſorum ſe defenſos & cuſtoditos perderet, atque euerterent. Deinde cumprecibu-

parum proficerent cum que illos Ranunculi irriderent. & dicerent maiores suos genus antiquum, & imperitum bonis sui vt nesciuisse: Diuina, & humana testati Scirpi, sceleratam vim alumnorũ suorum cõfirmatis animis pertulerunt. Sed non lõge abfuit vindicta, & scelerata vis in capita ingratæ sobelis celeriter cõuertit. Nam cresis Scirpiculis & loco iam aperto atque patente: mox Ranæ vilæ absque negotio à volucribus, & hydris arreptæ & distractæ fuerant.

Docet fabula, Astulta posteritate insistenta maiorum cum pernicie euerti.

RVSTICA ANVS, ET PVELLA.

CVM quodam tẽpore familiæ optimum & pinguissimum lac apponi à matre sua puella Rustica cerneret mirabatur quæ noua bonitas atque facilitas erga ministeria sua in matre extitisset. Accessit igitur ad illam, & quid faciat interrogat; & se nunquã id antea fieri ab illa vidisse ait quæ lac semper me infecunũ butyro, & caseolis fingẽdis cõparcere, aut foros reseruare solita fuerit. Cui mater, Quid tua id refert stulta? inquit; non fit temerè hoc. Instanti puellæ & facti causam exquirenti mus ulculus inquit mater, in ollam delapsus hac nocte, suffocatus fuit itaque verita, ne viriatũ lac alijs potioribus visibus parum idoneum esset apponi

famil-

familiæ, vt viciſſim ei hoc fuit acceptiſſimum.
Fabula docet: Pleroſque non, niſi de inutilibus, & corruptis gratificari alijs.

FOENERATORES.

QVI quæſtum faciebat detrahendis pellibus mortuorũ animalium, quorum vendere coria ſoleret, obviã forte factus Fœneratori, ſalutarum hũc ita compellauit, vt ſuis ordinis & gregis hominem, quorum vterque idẽ opificium factitaret. Ac admiranti fœneratori, qui ſibi primarius in populo ciuis videretur, & iſtum noſſet, per contantiã; quonã modo idẽ opificiũ ambo exercerent reſpondit ille. Quia ipſe mortuis animantibus pelles, Fœneratores autem viuis hominibus res, & bona detraherent, atque deriperent.

Fabula docet: In mores ſæpè tanta vicia inuadere, vt peſſima facinora non ſolum impunita, ſed etiam honorata eſſe repetiantur.

ROBVSTVS BOS.

COntemnebat præ ſe reliquos Boues, ſocios ſuos, vnus eximijs viribus præditus. Sed cũ poſt arationem illi etiã iuga & alia onera impoſuiſſet Agricola, reuerſus in ſtabuliũ poſt matutinam ferociam maximam, veſperi placidiſſime de miſſo capite aſtitit,

Fabula indicat: Et virtutem negotioſiſſimã ſolere eſſe, & cũ fortuna plerũque mutari animis.

ASINI VMBRA.

COnduxerat institor Asinum iuri, à quo suas merces deportarentur in oppidũ vicinũ tẽpore, quo õnia solis æstu & ardore flagrabát. Impositis igitur mercibus in Asini posse ipso cũ locatore sequebatur. Cum autẽ iter fieret per loca cãpestria & vndique aperta, & patentia gressu Asini collibito: conductor propter illum se apposuit humi vt in vmbra paululũ acquiesceret. Hunc ei cõmoditatẽ locator invidens, surgere iussit & agere Asinũ cum in locum ad quẽ conduxisset: ille enimvero se cõducto iumento pro arbitrio vti velle, & fieri licere aiebat: Negante locatore, & affirmante habere illum conductum Asinum, non vmbrã Asini, ad contẽtionem, & lites deuenere. Delataque controuersia tandem ad iudices, etiã non disceptatur de Asini vmbra.

Fabula notat stultitatẽ litigatorũ. Et maximã esse indicat rixarũ in terris partẽ de Asini vmbra.

RVSTICVS, ATHLETA.

VAlentem & robustum filium cum pater vidisset dentale de aratro forte excussum restituisse manũ verbere, neque malleo firmasse, quã si malleo vsus fuisset, ad pugilum certamina illum deduxit ratus sine dubio præmia virium, maximarum victoriam se reportaturum esse. At ille artis imperitus, cũ neque plagas inferẽdi, neque

neque deuitandi rationem teneret, admodũ ab aduersarijs affligebatur. Hoc pater cernẽs: Fili inquit, illam de aratro impinge. Quod dicto adolescens omni corpore annisus, vehementissimam plagam infligit aduersario, & palmam obtinuit.

Docet hæc illa rectissimè fieri, quæ consueto, & solito cuique more fiant.

PATER ET FILIVS.

CVIusdam paruum Filium tota vicina, vt improbitate, & petulantia intolerabili præditum accusabat apud Patrem. Qui grauiter obiurgare Filium, & interminari verbera, nisi desineret esse molestus vicinis: An tu nescis inquit, hoc odio vicinitatis nobis præcipuũ malum accersiri; cum bono vicino nihil melius, malo nihil peius esse dicatur? Filius, vti poterat, se defendebat: sed cum sentiret se minus satisfacere defensione sua Patri: Ego inquit, vt intelligas illos mihi immerito infensos esse, super nostrum equũ post te crastino medie impositos, & prætervenitos illos audies enim mihi maledicere me quiescente, & tacente. Placebat hoc patri. Ibi vt quosque vel in via, vel de fenestra prospicientes puer vidisset, eos gestus edebat, qui illos facile ad iram, & indignationem prouocarẽt. Ecce igitur nostrum puerum illi clamare, & apage, scelesto nihil scele-

tius

tius fieri queat & similia. Pater cogitans à tertio filium irritare vicinos ad maledicentiã, cũ go ipse quid faceret considerare minus posset apponit super ceruicẽ equitante secum illo os distorquere & diducere labia & rictũ pandere & linguam egerere contra vicinos, vt multo diceret in eum grauiora, quã prius. Tum pater, qui nihil audiret neque cerneret à filio fieri, quod reprehendẽdum esset, profectò (inquit) fili infelici sidere natus es, qui cum neque facias neque offendas quãquam, ab omnibus tamen inclamitatis & conuicijs cõscinderis. Perge igitur, quæ tibi, vt vides, ferenda sunt, & consolare te innocentia tua.

Indicat fabula: simplicitati facilè imponere improbitatem, & de illius obseruationibus vndique elabi, vt de omnibus prehendentium angusta solet.

ICTVS AB APIBVS.

QVem Apes spoliantem aluearia confixerãt aculeis suis, querentem, & gementem alios audiens; cum illo, inquit hoc tibi habendum fuit. Imo verò inquit ille, hoc cum illo carendum potius.

Fabula docet: Prudenter facere eos qui ob non magnam voluptatem, magnũ periculum adire, aut dolorem perferre nolint.

INter nauigandum cum esset mare placidũ & tranquillum, qui in naui veheretur Mercator interrogat Nautam quo genere mortis Pater ipsius interijsset. Cui respondit Nauta; Eo ipso anno in aquis patrem & ante annos decẽ simul fato perijsse auum suum. Quid pro auo inquit, factum est? Et hic inquit Nauta, itidẽque (vt mihi dicitur) ac auus in mari suffocati fuere. Nõ igitur tu inquit Mercator metuis aquas? Non sane, inquit Nauta, sed dic quæso qui fuerit exitus tui patris? in suo inquit ille lectulo mortem opperijt. Quid auus? Et iam inquit Mercator, hic, necnon de pro auo, & ab auo, idem comperio, Cur te igitur non & tuũ inquit Nauta lectulum reformidas?

Docet fabula: In vitæ honestate mortem non esse timendam

PATER, ET FILIVS RVSTICVS.

VADE, inquit Pater rusticus Fili, & arvum nostrum accepto ligone perfodito, vt conseratur. Filius egressus, se tam spacioso aruo perfodiendo satis vnum non esse futurũ secum cogitabat, atque illum diem, desperato laboris processu cũ humi propter aruũ se postrasset acquieuit. Idem postero, & tertio die fecit. Cũ Pater opus inspecturus egreditur, & intactum adhuc aruum esse videt: de Filio quid tribus diebus egisset, requirit: Nihil, inquit hic, nam qui pos-

possim ego tantum arbum solus perfodere? Pater errore Filij intellecto: At tu, inquit, singulis diebus spatiũ pedum octonũ perfodito. Cũ Filius obsecutus Patri aliquod diebus octonos pedes absoluisset, arui fodienci spatium in dies minus reliqui ani naduertit. Itaque annisus celeriter totũ illud vti iussus fuerat perfodit.

Fabula significat difficultatẽ in æstimãdis laboribus, & opus faciendum potius, quam metiendum.

CANIS VENATICVS, ET Molossi Domestici.

CEperat Venaticus Canis Leporem; cum quamuis esuriens gloriose iactans verbis celeritatẽ suam detulit domum ad Molossos custodes gregis & ædium: illi enim vero Leporem eripuere ostẽtatori & inter se discerpiere

Fabula contra ostentatores dicitur: nam bona tegere sæpe prodest

DE FVRE, ET SICARIO.

COnsociata opera rem communiter gerebãt facinorosi duo vnus Fur alter Sicarius; quadam nocte venere in ædes Agricolæ, vt putabatur, non pauperis: cuius cum non solũ ædes compilandas, sed etiã abigenda animalia Fur censeret. Recte, inquit Sicarius illo interfecto omnia exi[illegible] poterimus. Prius tamen, inquit Fur Bouẽ vnam aut alteram educamus, et si [illegible]

apitu

abstulerimus: Non placet hoc mihi inquit Sicarius ne Pater familias strepitu excitatus eripiatur manibus meis. At hoc Fur melius est inquit Imo illud, inquit Sicarius. Ita inter rixas iratus Fur, Patremfamilias inclamat, & vigilare iubet, ne vitam amittat. Qui excitatus etiam res suas seruauit.

Fabula indicat: Malorum dissidia bonis esse salutaria.

LVPVS, ET VVLPES.

VIdebat Lupus ad supplicium capitis Vulpē quondam rapi, eximia forma & magnitudine: itaque misertus illius, statuit Leonem Regem, apud quem se sciret singulari in gratia esse, deprecari pro vita illius, sciscitari igitur causam, propter quam Vulpes damnata est. Cui responderunt qui illam ducebant. Quod freta viribus suis, non contenta rapinis auium de corte pinguissimum etiam Anserem, de numero eorum, qui regi ad delitatiores cibos asseruaretur, fuisse aula aggredi. Tum Lupus mutata Vulpis liberandæ voluntate discessit, & fracta ceruice illa periit.

Omnes facinorosi inuidi sunt: estque hoc prauitatis vitium insitum pœne omnibus vt eos, cū quibus communicare videat cōmoditates suas, e medio sublatos cupiant, illis vt ea soli fruantur

RVSTICVS, ET MVSCÆ.

IMpatiens quidam in æstate Muscarũ, à quibus perpetuò vexaretur, arripit iratus accē su stramenta, & in casula vbique circumfert flammam, cuius vt muscæ vel necarentur, vel repellerentur: sed incautius dum ignem tractat tugurioli arida materia incenditur, & domuncula tota conflagratur.

Docet fabula: Plerosque vitantes parua detrimenta in maxima damna incidere.

OPVLENTVS, ET PAVPER.

TEmpore brumali obuiam factus fuit Pauper Opulento bene vestito ipse pertenue amiculum indutus. Cũque ille effertus pannis, frigus tamen vix ferret, hic autem nullum signum daret frigore se affligi; miratus qui bene Opulentus causam è paupere quærit: Nã ego, inquit, dentibus crepito præ frigoris, vt tu autē ne sentire quidem illud videre, ita ingrederis alacriter, & sum tamen ego, quã tu multo vestitior. Cui alter, nihil, inquit, mirum pro copia enim tua quemque vitam degere oportet: ego omnibus meis vestibus amictus sum similiter, & tu sic in tuas vniuersas te implices, & frigus facile vitaueris.

Indicat Fabula, Permulta in hac vita opinione fieri non ex ratione. Itemque, ab exercitatis perferre ea facile, quæ in exercitati, & molles sustinere nullo modo possint.

Vul-

VVLPES, ET GALLVS.

FAmelica Vulpes, vt fraude Gallinaceum quem conspexerat, adlicere ad se, atque capere posset, humi se prostrauit, & alterum oculum compressit, cum miserabili querimonia, & imploratione auxilij à Gallinaceo, sibi qui eximere spinam de oculo, cui illa paulò ante vadenti per sentes infixa esset. Gallinaceus, intellecto dolo non ego medicus sum, inquit, & si incautius ad oculos forte unguiculos admouerim, periculum fuerit, ne calcaribus meis, etiā sanus oculus lædatur. Sed paululum expectare si vis, ego domum nostram aduolabo, & inde, qui tibi medeatur accersam. Vulpes, & ipsa sentiebat dolose agere Gallinaceum; se igitur pati velle ait quod necesse sit. Nam sæpe audiuisse, multis medicis vtendum non esse.

Fabula hæc dicit: Cretizandū aduersus Cretensē.

LVPI, ET CANES.

CVM animaduerterent Lupi, se non virtute Canū, sed multitudine superari, hoc iniisse consilium perhibentur: Mittunt ad Canes, qui ab ijs, quorum color non dissimilis Luporū esset, quærerēt: Cur non potius secum cōiungerēt quibus natura ipsos conciliasset, id quod coloris significaret similitudo: quique illis dicerent: nisi Luporum opera auxilio aduersus alios Canes discrepantes colore, vti vellent postea sabla

tis illis, & ipsos solus rerum potituros & in perpetua amicitia Luporũ futuros esse. Cũ n res nu tis Canibus probata, & alij Canes circumuenti atque iugulati fuissent eum tine negotio & periculo, illos etiam concolores sibi interfecerunt Lupi.

Fabula narratur contra proditores quibus tantisper honor habetur dũ requiritur opera illorũ: at mox rebus perfectis plerumque ne parcunt quidem bis, neque abstinent illi ipsi, qui eos corruperunt.

VICINI DVO.

QVidam videbat aberrasse de armento Bouẽ Vicini & non procul abesse, quia deuenire tan loca infesta Lupis. Venit paulopost cũ ad huc fucurri potuisset Boui, ad vicinum suũ & numquid noui audire gestiat, quærit. Bonne, inquit ille, aliquid affers? Negante hoc: ne audire quidem igitur libet, ille inquit. Abeo igitur inquit alter. Postridie amissam Bouem, cognouerat enim a Lupis laceratam esse, deplorans ille qui nihil triste audire voluerat, audiente etiam Vicino, qui nunciaturus dãnum impeditus fuerat; Ego quidẽ, inquit hic, vidi illam ante sylua oberrantẽ solã & cogitaui futurũ esse, id quod narras accidisse. Cur ergo non indicasset expostulanti grauissime: quia inquit tu refutasti, neque admittere nuncium voluisti.

Do-

Docet fabula: Castigationes non refugiendas, & tristitiam dictorum saepe esse fructuosam. Notatque aurium delitias quae nihil, nisi quod iucundum sit, admittere velint.

VIATORES.

DVO vna faciebant iter, quorū alter perpetua in cogitatione de victu parando versabatur, alter in bona spe foelicis fortunae alacriter pergebat, quo intenderat. Hoc ille mirari, & quaerere de socio suo quaenam res tanta animi tranquillitatem efficeret; nam ego quidem curis & solicitudinibus distringor, cum mecum reputo, quam rationem, & quod consiliū vitae degendae sequar. At ego, inquit ille iam pridem cōstitui, ideo animis quietus est. Quid cōstituisset interroganti, respondit, fideliter se, quā didicisset artem facere velle, & euentum permittere Deo. Hoc verò ille anxius ridere & dicere se multos vidisse Deo fretos decipi. Atque ita relapsus ad dubitationes, & incertasque solicitas deliberationes suas coepit inter alia percelli metu caecitatis, atque Deum immortalē, secum inquit, quid te futurum esset, cernendi sensum si forte amitteres? Iusq; hac formidine subij voluntas tentādae in tali calamitate progressionis; vtque antecesserat non lōge socium suū, oculos cōprimit arctissimè & ita peruium cautè & attentè vadit spatiūque nescio quā lō-

gum

gum clausis oculis conficit neque videt in via marsupiũ cũ pecunia; quod alteri cuipiã viatori elapsum esset. Id verò sequens pene socius mox sustulit & aliquãdo etiã postea æquiore animo, quã dudum reliquum itineris confecit.

Fabula non considerationem, neque industriam notat, sed anxietatem, & miseriam consiliorum, de qua neque actiones fere bene; & plerumque ideo sistit cuius aliquem pœniteat.

AQVILA, ET AVES.

QVodam in cœtu alitum, plærique illorum de se, & virtutibus suis magnificè loquebantur celeritatem Accipiter, cantum Luscinia, Oscines gloriam auguris, formã Pauo, calliditatẽ Perdices audaciam Trochilus, remigandi scientiã Anates, præsensionẽ tẽpestatis Ardea iactabat. Tũ Aquila, nugæ, inquit illæ sunt, nam quod est optimũ & plurimi fit in hac vita, eo facile omnes vos antecello, vt acutissimo visu oculorũ vtar. Quod si quid minus creditis verũ esse, age insidito supra ceruicẽ meã, & illi ostendã de tam sublimi spatio, vnde ipse vix terram conspicere possit, me certè omnia, & haud fallente luminis acie contueri. Mussitãtibus allijs, Regulus in Aquilã incubant, iubet subvolaret, vt experiatur, vtrũ vera gloria illa sit. Cum sub nubes penetrassent Aquila, Quid, inquit, cernis infra Regule? Vix illo terrã tibi appa-

apparere dicēret. At ego istic inquit, clarè Ouē conspicor, & quidem albam mutilata cauda, inque eam, vt quod dixi tibi certius probem, mox etiam inuolabo. Sed illam Ouem grandibus volucribus escā proposuerat Auceps, qui laqueis positis intra frondes prope latitabat atque illatā impetu Aquilam cepit, & strangulauit. Hec Regulus videns: falso, inquit, gloriata fuisti de perspicacia oculorum, quæ caudā mutilatem diceres te cernere, & laqueos atque insidiatorem Aucupem non aspexeris.

Fabula coercet elationem, & superbiam animi. Et doces cupiditates acute cernere in ijs modo, quæ appetunt, ad reliqua esse cæcas.

ADOLESCENS IN LVCTV.

MOrtuo Sene quodam, multi amici illius filium Adolescentem dum mortuus efferetur, in funere comitabātur officij causa, quibus ille inter eundem meditabatur, qua oratione gratias dignas ageret: veniebatq; in mentē hominī formulæ vulgaris, qua solerent optare Vt occasio referendæ gratiæ aliquando daretur: hæc ille, qui non videri mutus vellet, vtendum sibi decreuit. Perfecta igitur sepultura, cum paternis amicis gratias pro officio egisset, & se disceret habiturū semper, addidit, & hoc atque vtinam si cui vestrū pater superstes est, vis celeriter diem obeat suū, simili officio vestrum hoc cōpensare possim.

Stultorum loquacitatem reprehendit fabula. Itaque quidam interrogatus aliquando, quid inter stultos, & intelligentes putaret inter esse, respondisse fertur, nihil si vterque sileret.

VVLPES DAMNATA, capitis.

RApiebatur ad suppliciū Vulpes propter ingentes prædas Gallinaceorum, & aliarum auium altilium, quas sine metu omni, & pudore multis annis fecerat. Illa hoc vnū orabat, ne vsitata via ad forum duceretur: sed per istud me inquit optimi viri diuerticulū abstrahite. Insidiose hoc primum petere videbatur, ideoq; interrogat, quade causa tantopere à cōsueto itinere deflecti oret? Quia enim, inqui, in illa altera via scio plurimas aues versari, quarum saltem garritu, & aspectu; hoc extremo die vitæ meæ velim exhilarari.

Insectatur fabula prauitatem exsecrabilem malorum, qui non solum de actionē, sed propositi etiā & voluntatis turpidine ac sceleribus, voluptatem capere soleant

LEO, ET HOMO.

SEnex Leo cum alia docero solebat filium suum tum illi præcipero, ne vnquam cū Homine congrederetur ac depugnaret animal enim illud est, inquit, mirificum, & inuictum. Leunculus illa quidē audiebat, sed non tangebant

bant dicta animum. Cum adoleuisset, & sentiret vires suas cõfirmatas esse, progreditur quodam die, eo animo, cum homine, vt prælium committere vellet. Videtque in agro coniugatos boues accedit igitur & rogat num Homines sint. Illi quidē se homines esse negant, sed ab Homine impositum iugum portare dicunt. Digressus ab his, Equum conspicatur, cum strato, & frenis alligatum ad arborē, ibi & ille huic, Tu ne Homo inquit, es? Minime ego quidem, inquit Equus, sed Homini seruio & fertē pero. Paulo post cernit quendam in silua, qui ligna finderet, ad quē accurrens. Homo inquit, videris esse? Ita est, inquit ille. Pugnabis igitur mecum inquit. Maxime, inquit ille sed quæso te, distrahe prius hanc arborem cuneis fere iam illi impactis. Incurrit mox Leo vngulas insertas ... bens, & dimouit quidem catenas, vt cuneus excideret: sed eis tanta non erat, vt arborē distraheret itaque partibus, vt fit vtrumque redeuntibus comprehēsis pedibus illic hærebat captus Leo. At lignator clamores tollere, & de agro vndique vicinos aduocare cõtra Leonem. Hic vero, cum quo in discrimine esset animaduerteret omnibus viribus adhibitis pedes de ligno retraxit, atque ita quidem vngulas pleraque intra arborem, vt relinqueret: ac reuersus ad suum patrem cum cruētibus pedi-

bus. Mi pater, inquit, si paruissem monitis tuis vngulas non amisissem.

Fabula hortatur omnes, vt in primis quidem parentibus sed, & alijs recte mostrantibus libenter obsequantur atque pareant.

DVO BELLATORES.

DVo fide data inter se cōmunia futura ōnia, ad bellū proficiscebātur. Hoīū vnus ager, in itinere remāsit, alter, vt iussus erat, iter ad militiā exequitur, atque ibi re, & gloria parta, redit ad sociū, qui iam habebat meliuscule. Is gauisus prosperitate socij, quod luciū partum ī secū esse speraret, illum cū magna lætitia cōplectitur, neque diu post, vt pecuniā allatā, ita vt cōuenissēt, diuideret, petit. Faciā, inquit ille, sed alia etiam attuli, quæ cōmunia esse oportet, at ōnia vndique exequentur. Ille lætus præciosam vestē aut supellectilē sociū apportasse ratus; Ita enim, fieri, inquit, par est. Sed quid nam præterea attu isti? Vulnera inquit aliter, & cicatrices, quarū similes atque æquales etiam tibi infligi debebūt. Nō, inquit ille, hæc mihi placet societas, ac pecunia etiam careo potius, quam cum vulneribus, & cicatricibus habebo.

Fabula ostendit. Prudentes esse homines, qui pro leuibus commodis graues labores subire nolent.

PREOLIS ERVDITIO. Diu

DIV Abfuerat domi & a ſuis Lepus bonarum artiũ diſcẽdarũ gratia, ac reuerſus aliquando cum illa in regionẽ venerit ẽ cognoſceret ſeſe doctiorẽ, inſtitit apud ſuos, vt a Leone Rege impetrarẽt ſibi vt largiretur facultatum aliquid quibus in ſtudio ocioſam vitam ſuſtentare poſſet. Hoc cum illi feciſſent: Non eſſe ſibi contrariũ aiebat Leo ſed prius eruditionis Leporinæ periculũ ſe factũrum eſſe. Adducitur igitur ad Regẽ Lepuſculus. Hũc ſequi ille ſe iubet Venatũ rat in ſiluam, vbi Venator conſpicatus Vulpem & tenſum arcum cõmẽderat, vt hoſtẽ aſpectu ... feriret: ſed Vulpes diſcurrendo atque ſubſiliendo non patiebatur in ſe dirigi telum. Vrſus autem viſo Homine ſuo robore fretus in illum ſeſe rectà inferre & contra conſiſtere, ita emiſſa in pectus ſagitta victus eſt. De hoc caſu inquit & quid videtur tibi? Id, inquit Lepus, quod audiui in ſcholis memorari de dictis Poetarũ veterũ plus valere conſilia ſapientiæ quã manuũ robur, & imperitorum roburiæ, [illegible] e cautam eſſe mali. Tum Leo. Mihi placent talis ſententiæ: ſed didiciſtine verſus facere? Annuente Lepore, ergo, quæ memoraſti, verſibus complectere, inquit. Tum Lepus ita illa pronunciauit.

Sapientia eſt, non virum victoria &
Robur parit ſinitas malum crebro ſaxum.

Vidētur posse ferri isti versus, inquit Leo: Tū progressū extra sīluam, vident a longinquo Villicum in agro cum seruis altercantem, quorū vnus tacere ad illius iurgia, alter respondendo irā augeret Villici, & verbera acciperet. Quid de his sentiret interroganti Leoni, Quid aliud, inquit Lepus, quā quod fertur quidam ex veteribus sapiētibus dixisse; Pœnituisse se locutionis sæpè silentij nūquam: Hanc sententiam cū iussisset versibus includere illam Leo: Tū Lepus distichon subscriptum pronunciauit.

Sapè loqui prodest, sed semper posse tacere:
Sæpe locutori verbera verba ferunt.

Videntur, & hi mediocres esse, inquit Leo, certē sententia bona est. Pergētes inde vident producere Agricolam iunctos Iugo duos Boues, impositis In capita illorum manipulis singulis fœni, vt in meridie mox acquiescentes pabulū haberent. Horum autem vnus, quod minus par mas videretur manipulus, reijcere illum: & obterere pedibus: atque illi in aruo mox pabulo carendum fuit, & defesso opere & fame rediēdum noctu domum. De quo, & rem eloqui oratione soluta, & de suo iudicio. Tū Lepus: Qui modicum, inquit, respuunt, eos sæpe frustratur expectatio copiæ. Multo autem meliùs est potiri quantulocūque bono præsente, quam maxima,

xima, & plurima abientia requireret: etiam illi cui nihil boni satis est: nihil videri mali nimiū debet: tum post fastidia non esse pœnitentium dolorem vix vnquam compertum est. His dictis Leo statuit dignum esse Leporem cui de rebus necessarijs ad vitam degendā prospiceretur, vt in ocio, & quiete colere posset studia bonarum artium atque doctrinæ: idque vt fieret curauit.

Fabula docet: Si tui optimarum artium atq; disciplinarum & humanitatis studia non magnificienda, & quæ pro [illegible], omnique ratione urgenda, ornandaque esse vt leniantur, cum etiam bestiarum feritatem vix ceris immunitate sua.

LVPVS, ET PORCVS.

CVM quandam plurimis annis Lupus viciniæ totius animalia prædatus fuisset, cœpit tandem cogitare animo suo quam grauiter illos tam longo tempore affligisset, itaque decreuit annum integram solis piscibus vesci, & à carnibus abstinere velle. Pauci dies abierant, cum illū pœniteret statim propositi, & requireret consuetum cibum: forte igitur conspicatur in cœno volutantē se porcum, ad quem, celeriter accurrit, & quid animantis sit interrogat. Ille enimvero se porcū esse, respondit de hara rustici illius pagi etiam nomine cōmemorat. Porcus inquit Lupus certè etiam Porcus piscis, est illum raptū deuorauit.

Docet fabula: Multos in nullo proposito benè iustis perseuerare.

LIGVRITOR.

Liguritori quidam & gulæ dedito, inq; primis cupido boni vini, qui quæ per locum parasitico more soleret gustare, quicquid forte appositum vini esset, & optimum iterum atque iterum poscere quod bona, secundum vetus verbum, repetenda sæpius censeret: huic igitur quidam diues, apud quem crebrò cœnitaret, curauit argenteo poculo vini acerrimi hominis propinari; at ille deceptus, & argento & colore, auide primum haurire, sed mox offensus tæterrimo sapore, suspicatus id quod res erat, se lectum bibisse, vt certius etiam experiretur, admouere naribus receptaculo, & re comperta, nauseare atq; corrugare nasum. Tunc is, qui illum inuitauerat, Nunquid vinum hoc placet inquit. Non admodum, inquit ille. Certè inquit hic bonum fuit, ut scio. Credo, inquit ille, sed in dolio corruptum esse apparet.

Fabula duo subijcit & gula deditos omnibus forte in cibo, & dissimulare tamen in officiis optimum esse.

ASINVS, ET CORVI.

Asinum quidam onustum sale in vrbem agebat: quo segnius pergente, ille animi alienus cum verberibus instigare, & sæpe inter alios [illegible] placari Coruorum deprecaretur; & [illegible] ferens tarditatem debere, ad Coruos, vt [illegible] dici-

dici ſolet, abire alebat. Hoc duo Corui audientes totum diem ſequi & pabulum ſperare ſibi oblatum iri; ac vix tandem noctu reuolare in ſuos nidos inicius, & ni antibus roſtris demiſi.

Fabula indicat libẽter credere omnes, id quod ipſi volunt. Namque volumus, & credimus libenter, & quæ ſentimus ipſi, reliquos ſentire ſperamus.

MORIO VAPVLANS.

ACceperant duo miniſtri Morionẽ, neſcio quo deducendũ. Ille enim vero non ſolũ lenter ingredi & ſæpe poſt illos lõgo interuallo reſiſtere, & ſubſiſtere nonnũquã, & ut ita dicam fuiſſet tranſverſos per tramites & obliquas euagari ſemitas, ita plurimũ negotij & laboris ductoribus exhibebatur. At illi hũc primũ orare eũq; verbis ac geſtibus abblãdiri. Nã quid hic agimus in ſpiũs, in agro? q̃n properamus ad epulas & pocula? Age tu noſter optimè, belliſſimè perge. Sed cũ minus verbis bonis ac clemẽtibus proficerent, ibi tum minæ eiecta ingeruntur & cõuitia maxima faciunt ceſſatori, ſed pari fortuna. Tum vnus Vilicesi, tum inquit, ſcitabunt profecto: & virgis crura affligere Morionis cœpit & inclamare tanquã iumẽtũ & iubere pergere. Quo facto non modo poſt illos non magis reſtitit, ſed toto reliquo itinere etiam anteuenit.

Fabula vulgarem prauitatem notat, quæ ſit, v-

plerique malo tandem suo reddanter doctiores.

ANVS ET IVVENCVLA.

Filias suas Anus omnibus rebus ornatas iusserat quadã in festiuitate nuptiarũ esse hilares & inter suas æquales choreas ducere, sed verecũdæ vt bene moratæ esse dicerētur Cui illæ: ostra matercula inquiũt quū & te exornas, & vna ades in chorea, simul & ipsa sæta, simul & spectatrix, vt sis nostrū moderatrix. Meæ filiolæ inquit. Anus, choreæ non ornatum tantum modo requirunt.

Significatur. Non esse temerè aggredienda ea, ad quæ vel non satis futuræ vires, vel persona nostra minus idonea esse videatur.

CORVI ET COLVMBÆ.

Orta cōtrouersia inter Coruorū & Columbarum genus, eligitur ab ambobus in Accipitē iudicem. Ille causa audita, Colūbas statim condemnat & Coruos absoluit.

Docet hæc: Nihil ferè periculi ijs quorū aut vis metuantur aut ex quibus vtilitas nulla percipi possit, sed imbeciles, & ferè eos iniuria eo noxios esse.

VRSVS ET VVLPES

Quondam in cœtu bestiarū, cū quæreretur, quænam in causa viderentur ne virtutis & oppressionis bellum generis, quæ cū essent viribus multo præstantius genere humano, a quo tamen caperentur, & in seruitutem redigerent.

Tum

Tum Vulpem dixisse ferunt, se existimare He n iaum sapientiam, & rationem tantam esse, tamque mirabi em, vt nul um te hur ilh reniite re potuit. Tui Vulus fremens ita. Imo nostra inquit vecordia nos perdi & res sponte nostra obsequendo & animo stando iis demamur. Quanam de quis tic mi nonne valentissimi b, nis Elephantus Hominibus assentatur, & non imperat, neq; recusat imperium illorum? Sed nos si cum his, vt inter nos facimus stulte depugnaremus tam per dum anima inesset, & circumventæ fraude prius vitam amittere, quā nostris hostibus obsecundare vellemus, neque vlla commercia inter nos, neq; cōiunctionē esse pateremur, libertatem fortasse hoc pacto nostram tueremur. His ferocimè enumeratis finem Vrsus dicendi fecit & conuēctes solutus fuit. Non ita diu post in laqueos incidit Vrsus & captus mox anulis innares inferius circumduci se se atque etiam ad saltationes & alia iu ssu patienda parendumque nutibus hominum esse fieri patiebatur.

Docet Fabula: Cum fortuna animus hominum mutare. Docet, & hoc: Experientes homines atque cogitantes non solere esse feroces: contra vero istos fortes, & audaces verbis, in aduersis ad turpissimum sæpe humilitatem abijci.

FATVS, ET ESSEDVM,
corruptas.

VEhebatur forte cū alij quibusdā Fatuus ad habitus risus, & locorum gratia In animad uertit clauibulum, qui ante rotā impactus fuisset de axe excidisse, & paulatim de hoc istā de noui Itaq; intelligens si totā prorsus devoluta esset futurum, vt Essedum corrueret subinde secū, sed sic, facilê vt exaudiretur, mussitabat Si diu pergeret Essedum id sibi quidem grauū esse. Hoc dictum cū sæpe murmure suo repetisset, atq; alij nō attenderent animum [illegible] deriderent tandem deuoluta rota corruit [illegible] sū & qui vehebātur effusi in terram, tū [illegible] sero Fatui solicitudinē cognouerunt [illegible] ciē tes & quæ illa, & quod nequaquā vana [illegible] et.

Fabula monet: Ne ullo quasi expeditorer [illegible] nimis esse securi velimus Itēque hoc subijcij [illegible] homines incogitātes, negligere atq; deridere [illegible] tanquam stolidorū solicitudinem, & metum [illegible] dentium malorum, illa verò euentu comprobari.

RVSTICI, ET LVPVS.

LVpus, qui Ouem de causa rapuisset cū illa de pago silutam versus aufugiebat. Ibi totus pagus exciri, & concurrere, & ouijs quibusque armis arreptis Lupum persequi atque inclamare. Cui cum Ouem extorsissent; vos qui ... ille inedijt scelerati Rustici ego feci Ionis ... tiulaturus sum qui ad arma concurreritis.

Fabula docet: Quod improbi qui iniuriam atque

vim alijs intulerint læsos fe se ad defensionem excitatos, i. superiores etiam facere soleant tanquam turbulentos, & seditiosos.

ASINVS ET MVSTVM.

AD lacum, quo mustum paulo ante exceptum fuisset opertum, deuenit Asinus & gustato dulci potu cum illi placeret bonam partem musti exhausit; hoc moleste ferens is, cuius Asinus mustum epotauerat, agit cum domino Asini de damno accepto. Ille deberi quidquam à se negat. Venitur ad iudices. Illi, etsi res ipsis ridicula visa, tamen vt litigatores absoluerent interrogant, an inter bibendum ad lacum Asinus astitisset. Cumque statim eduxisse mustum cognouissent pronunciant, nihil debere Asinum qui quasi prætereiens gustare, tantummodo mustum voluisse videatur.

Docet fabula. Disceptationes stolidas recte eludi posse: & litigatorum ineptias à iudicibus refutandas esse.

PATER, ET FILIVS LITTERATVS.

REuerso domum post vnum annum Filio, qui studiorum bonorum atque artium discendarum gratia abfuisset: Quid inquit Pater, mi Fili de tanta pecunia factum est, quantam tibi misi? Quantam? inquit adolescens, non enim memini: Fer, inquit senex, hoc anno à me tibi curata pecunia est, bis vno, & altero mercatu semel inter [illegible]. Atque priore quidem merca-

tu, dedi nostro vicino aureos sexaginta, quos tibi remuneraret altero deinde totidem. postea tabellarius nuper huc missus, sexaginta & ipse attulisse tibi debet, tot enim tum petieras. Ita factum est, inquit adolescens, sed hoc nihil est. Nihil ne hoc est? inquit senex, an nihil videtur summa aureorum centum & octoginta? Præ debitis quidem nihil est. inquit Filius, quæ reliqui foris. Nam tua, mi Pater meis verbis obligata fides est in centum alios, & insuper quadraginta. Hæc inquit Pater iam summa fuerit aureû, vt opinor, trecentorum, & viginti. Fuerit sane, inqui Filius, sed tu cogita mi Pater multis mihi apud externos rebus opus fuisse: quid enim, quod vno asse veniret solet gratis datum? Ac cibo potu habitatione commoda cubili, vestibus, libris, charta, calamis, atramento cætera certè sua quidem etiam voluntate non dedit. At magna, inquit iam iratior Pater, ista summa est? quanti igitur illi cibus datus? quanti habitasti? quanto conducti lectuli fuere, & cætera quanta pecunia sunt parata? Referam, inquit Filius rationes, si postulas. Ita enim fieri, inquit senex oportet. Inchoemus igitur à minimis, inquit Filius Ac pone pro atramẽto, & calamis aureolos decem Hoc audito, satis inquit senex superque est rationum: nam ad hæc si, vt alia omittam, chartæ modo æstimatio ponẽda sit,

Iam vltra illos trecentos, viginti ego tibi amplius dediturus sim

Fabula indicat. Adolescētia levitatē stolidā & profusionē esse propriā præsentim in liberiore vita. Memoratur similis eodem sensu de coco qui à cōdimentis incohata relatione rationū pro petrosilinis iussisset in mensem vnum poni decem aureos.

MERGVS, ET STELLÆ.

NOxerat serena admodū & lucida, splēdore que Stellarū clara. In hac Mergus per stagnum ferebantur piscium capiendo cū causa. Vt que renidentem in aqua fulgorem stellarum cernit, ratus piscēs se conspicatum, apperit scintillas in aqua apparentes. & se in eas captans incitat. Mox vbi se deceptum, neque pisces esse. quos crediderat sensit. a labore immani desistēdum sibi esse decreuit. Die autē orto videt matutino tempore in liquido stagno sub aquis splendorem squamarum in piscibus relucentem at ille defrustratione nocturna cogitabat etiam istas, vanas esse imagines, patiebaturque prætes fluere pisces, ne vt arbitrabatur laborem iterum inutilem susciperet. Ac tandē loca illa in quibus copiose alli potuisset deseruit inque ea se contulit, vbi cū fame, & varijs malis conflictandum esset.

Fabula reprehendit stultorū hominū inconsiātē levitatē quorū cōsilia cū minus procedunt, aut vbi

opinio fallitur. quosuis ibi potius accusat, quam se atque inscitiam suam neque amplius iis de rebus deliberat.

NVX ET VEPRES.

NVX stirpe procera, & patulis ramis propter viam enata, te iam sub autumni tempus fructibus grauis vicinos Vepres spernebat præ se & verbis insectabatur, vt humiles & infructuosos, infœlicesque ac miseros vocabat in illa Deorum hominumque neglectione. Quæ est enim, inquit, & quam detestanda conformis depravatio vestri? Quis autem vos non simul atque tetigit, mox execratur, vobisque maledicit? Mea vero videris quæ stipitis sit firmitas, quæ ramorum densitas, quæ foliorum amplitudo, quæ fructuum copia, atque his dictis concusso comante vertice, tacentes Vepres superbissime despiciebat. Veniunt mox homines omnis ætatis ac sexus, viri, mulieres, virgines, pueri, ac fustibus saxisque Nucem petunt, maturosque fructus decutiunt, & longis perticis verberant, neque folia modo dissipant sed ramos etiam diffringunt atque lacerant, spoliatamque ipsam ac male multatam discedentes relinquunt. Tum Vepres, non quidem arrepta occasione illam derisisse in calamitate quod inhumanissimum esse scirent, sed in casum fortunæ incertæ atque dubiæ consideratione: Memorandi verbum inter se memorasse accepimus, huius

huius sententiæ: Beatus est, cui mens bona, & res obtigit.

Coercet fabula superbiam & conceptus, docetq; vitæ splendorem obnoxium esse miserijs. Quā antē peruersa sit res opulentia & præstanti arte sana, & omnes considerantibus huius effectionis, & opera manifestum facilè sit omnibus.

SOREX.

INter Mures sunt qui Sorices appellantur, exilio res quidā & acriores reliquis atque hi putantur soli stridere clarius, cum aliorum voces non exaudiantur. Horum vnum quondam in cœtu Murium gloriatum de cantu, & vocali sono ferunt, cui vetulus alius. Heus tu dixerit, quid gloriaris stultè quid ve istud exitiosum tibi stridiorem iactitas? An non audis de hoc etiam prouerbium natum inter homines; Soricem ipsum suo perire indicio? Ne tu igitur quod neque genari honestū est, & saluti contrariū tuæ quasi pulchrū, & magnifaciendum ostentes. Ridebat senem ferocuius iste, atque quam ante, magis, cōtentiusque stridebat. Itaque homines hoc signo Mures in illo loco versari cum deprehendissent operam dedere, vt eos insidijs circumuentus caperent. Captusq; in primis Sorex stridere tum quoque in dolore & perturbatione animi. Ibi vetulum illum suis paruulis musculis cum præcepta daret modera-

rationis & prudentiæ, hoc quoque dixisse accepimus. Detestabilem esse eam vocem quæ eadem & in lætitia ac fœlicitate, & tristitia atque miseria emittetur.

Fabula narrari potest aduersus stolidas ineptias ostentationis, licetque vanitatis ac leuitatis exultationem etiam misericordia adsistens.

VVLPES, LEO, ET ASINVS.

SI aliquid sibi impertiri vellet de Asino captato pollicetur. Vulpes Leoni eo se deducturam Asinum, vbi facilè comprehendi à Leone posset. Promittit Leo liberaliter; Ibi dum per inuia loca situata in Asinum circumducit Vulpes specie societatis etiam ipsa adhæserit & impeditur. Tum Leo Vulpeculam prius deuorat atque ita Asino ociose solus potitur.

Dici potest fabula in sociorum fraudulentam infidelitatem, cuius hic esse finis soleat, ipsorum post proditos socios interitus.

LVPVS AVSPICANS.

LVpus auspicatus prædis faciendis perquam vt arbitrabatur, fœliciter proficiscitur extra siluam, & statim reperit in via carnes salsas ac laridum: Ipse verò hunc cibum, vt minimè delicatum superbè contemnere atque præterire. Paulo post incidit in panes, quos viator quipiam amiserat. Ibi Lupus his, & ipsis spretis, secum Egone, inquit panibus iam vescar qui carnes mudo

fal-

asti dij? non ita hodie auspicatus fuit. Atque in hac contemptione, & spe ad flumen quod iam peruenit, vbi in ripa consedisse apud corbē veterē ibi à rusticis forte relictā videt Vulpeculā quæ Lupum odisset. Hanc intuens atque cōpellans Lupus; Quid tu istic inquit, ociosa desides Qui cum tu, inquit Vulpes, loqueris? Quid cum mihi te cum? inquit ille. Nā quid tu hic agis? Mihi, inquit Vulpes, post epulas acquiescere ita libuit. Quasnam illas? inquit Lupus; Bellissimas profecto, delicatissimas atque latissimas, inquit Vulpes. Nam ego ista hodie corbe grandissimos pisces cepi sedecim quibus differto ventre nunc hic, vt vides, pro tacta recubans. Lupus secum vim & euentum suspicationis admiretus, qua sibi exquisitas escas promissas fuisse recordaretur, & capied cupiditate piscium comedendorum incitatus, quo modo illi capi solerent, de Vulpe quærit. Illa enim vero, se corbem præ se egisse in aquis narrat. Sed multo erit piscatus copiosior scilicet, inquit, tuam ad caudam passus fueris alligari corbem, & ego pone sequens pisces excitauero. Paruit Lupus monitis, atque ita corbem annexam sibi trahens per aquas sursum versum sic enim faciendum Vulpes præceperat, ingreditur. Hæc autem a tergo Lupi non cessabat silices in corbem & saxa ingerere, & Lupum strenuae, vt per-

hortari. Ille sentiens pondus crescere; cupiamque eam piscium esse ratus, niti ac progredi lætus, donec iam vires ad corbem producendam deficerent, Ideo satis esse illo die operæ natatum dicere, & cupere in terram extrahi corbẽ. At Vulpes, maius, inquit onus est, quã cui nos sufficere possimus, accersam alios, qui adiuuent. Et ad rusticos vicinos procurrẽs: Quid vos hic statis? inquit, quin vlciscimini perpetuum hostem gregis vestri Lupum? qui non contentus caulas vestras vastasse fluuiúa etiã populatur, illi mirari rem cũ telis quæ in festinatione cuiq; oblata fuerant, ad flumen decurrunt. Quos simul conspicatus Lupus, simul clamore in festo audito; totis viribus aunisus eripere se imminenti discrimini mortis, cum artissimo nodo, & lentissimis vinculis cauda reuincta ad corbem adstringeretur, ad ruptæ ad corbem partem illius reliquit, & in siluas aufugit, vbi subter arborem stratus deplorare infortuniũ & se accusare, sibique à Dijs, vt sit in doloris Insanis pessima quæque imprecari Forte eam arborẽ paulò ante lignator conscenderat, is in Lupum securim suam venhementissimo ictu impegit. Tum verò Lupus questus, quod ad mala Dij tam essent exorabiles, in interiorem siluã mutilos iaacius, famelicusque recepit.

[redacted] hac constituta est contra fastidia, & leuitatem.

tem: & docet, quod Græci monent. Boni consulere præsentia, & quod fors cuique quoque tempore obtulerit gratum esse habendum.

MORTIS NVNCII.

CVM Hercules reliquisset superatum Letũ ad bustũ Alcestidos, vbi illud iaceret anhelans & exanimatum; miseram illius quendam Pheræum, qui transiens aspexit recreasse ipsũ & perfecisse ferunt, vt vires pristinas recuperaret. Ob hoc beneficiũ Letum promisisse illi memoriã a se grati animi, & cũ non prorsus parcere ei posset non tamen se oppressurũ esse de improuiso benefactorẽ suum, sed missurum prius qui monerẽt quique iudicarent, quod appropinquaret Letum. His pollicitis Pheræus elatus, animo securo vitã egit cumq; minimè metueret Letum ad se auferendum adesse cognouit. Questus igitur ille grauissime perhibetur, sese circumuentũ fraude arripi, & Leti vanitatem accusasse, ne minem enim præ nunciasse aduentum ipsius. Cui Letum narrant demõstrasse plurimos a se nuncios ad eum peruenisse. Nam, & annos ante sex febri; & post duos rursum grauedine ac destillationibus eum laborasse. Intereaque sæpe cum tussi sæpè capitis doloribus confectum proximè etiã anhelasse, Quibus omnibus, vt accederent Leti nuncijs non longissimè illud abesse commouendũ es-

rit Quin etiam, inquit paulo ante aduentum meum germanum fratrem ad te misi, veterno sum illum soporem; inquo aliquantisper pro mortuo iacuisti Ita probata fide sua, quodque promissum fecisset, Pheræum lamentantē; & muliebriter eiulantem abripuit.

Docemur de valetudinis imbecillitate,& morbis cognoscendā mortalitatē neque mortē, omnibus necessario oppetendam,nimimum perhorrescenda esse.

IVPITER, ET PLEBEIVS.

PLebeius in humilitate quidā & tenuitate sua admirans atque concupiscens splendorem accopiam diuitum, & locupletū, assiduis precibus Iouem flegitabat,sibi vt honores atque tues largiretur. Iupiter volens se molesto interpelatore tandem liberare Mercurium cū honoribus & opibus ad eum mittit impl icatis quidem vtriusque atque contectis, illis purpura his auro. Iusserat tamen & aperiendi, inspiciendiq; diligenter potestatem fieri Plebeio & admoneri quoque eum ne tam solicitè exoptata munera,quæ iam offerrentur temere, nenê inconsiderata apprehensione aliquid mali arriperet. At Plebeius ille captus specie ac claritate donorum cupide ambo complectitur,atq; aufert. Vbi verò contemplari ociose cœpit, toque illis [illegible] ret curas,anxietatis formidines, podagras omnia denique animi, & corporis mala,

mala, cum neque quo pacto nis tueretur reperiret, neque carere vt vellet a sua stultitia impetrare posset ita illis, quasi in pice muscu os solere aiunt, tum adhæsit.

Fabula cohortatur homines ad considerationem & deterret ab imprudentiam cupiditatesque coercet, neque temere; quæ miteant & speciem habeant præclaram, arripienda esse monet.

APICVLA DESERTRIX, generis.

ANi maduertens Apicula Fucos ociosos in copia non minore vitam degere quam laborio sissimũ genus Apicularũ, eos imitari, & non magis opus facere velle decreuit. Sed eũ quasi pensũ quotidianũ ab illa exigeretur, deser tis suis ad Fucos transit, interque illorum furta suppetente etiam vbique pabulo, æstatẽ satis, vt redatur, cõmodè transegit. Sub hiemis autẽ frigora fuci in suas lamulas dispergantur, & se quasi sepeliunt intra cauernas: Apicula igitur reuolare ad genus suum, & alueararia repetere, verum omnibus foraminibus & ostiolis alueorum obtutatis, celeriter gelu hiemis, & imbribus oppressa interijt.

Fabula contra fugam laborum, & desidiam, deque proditoribus narrari poterit.

AVARVS, ET FAMILIA.

QVidam admodum locuples, sed mirabiliter Auarus atque parcus familiæ onia iniquissimè præbere solebat, sed vinum in primis, cuius haberet totas cellas refertas. Accidit vt in senecta oculis ille caperetur, hac occasione familiares vsi persuadent cellario saltem vini, vt plusculū sibi vellet promere. Tum igitur aqua libus vinum indere & efferre solebant de cella. Quodā tempore cum sensisset multum illos bibere pater familias quærit quonam potu tam iucunde vtantur? Quonā verò inquiente vno, nisi aquæ? nam vinu quod tuo iussu nobis prebetur, labra quidem forte madefecerit, guttur humectare non possit. Sedamus igitur in hac æstu sitim aqua. Senex siue suspicans dolum subesse seu vere appetens & ipsa aquæ se quoque aquali bibere velle ait Ibi famulus, nu nimè tu inquit here de semipleno, & post nos, sed afferam recentem, atque vino profuso aquā de puteo se ni attulit.

Fabula docet auaritia, & sordibus familiam corrumpi, errem familiarem quoque lacerari.

MORTVVS, ET MISERICORS.

QVidam forte conspicatus Mortuum humi stratum misericordia motus accedit, vt iacentem erigat, & manu prehensa cum ad surgendum [illegible] tur, cu que cerneret sic mini mè excitati illum, omnibus viribus annixus in pedes

des cōstituit reclinatum ad parietem. Recidētem autem in terram iterum attollit, & vt potest, stabilit: hic iterum ouilabitur. Tum se frustra labore ille sentiens. Profecto, inquit nihil vt video profecerit in isto opera mea. ad consistendum enim latus esse aliquid oportebat.

Docemur hoc: In oratione sententiā in actionibus consilium, & rationem, in corpore animā in vniuersitate rerum numen diuinum esse oportere.

MVSCA, ET PLAVSTRVM frumenti.

CVM rusticus demessa frumenta magno in æstatis calore per puluerulentam viam plaustro imposita deueheret ex aruo, consedit Musca in manipulo, atque ita ad horreum peruenit. Cum plaustrum iam staret, & equi ac vector puluere respersi acquieuissent prouolat Musca ac Deum immortalem, inquit, quantā ego pulueris vim commoui.

Fabula narratur gloriosæ stultiæ, & ijs, qui alieno labore partam laudem in se transferunt.

CONSVLTATIO.

QVærebatur aliquando in nescio qua ciuitate, de oppido muniendo. Censebant fabri lignarij muros faciendos ligneos, Cementarij lapideos, at Cerdo, imo pellibus, inquit, cingatur opidum.

Fabula ostendit vulgus in deliberationibus ac republica suum spectare commodum.

FILIVS DIALECTICVS.

REuersus aliquando domum ad parentes rusticanos Filius de ludo literarum, vbi & quædam Arithmetica & Dialectica præcepta audierat, ostentare cupiebat eruditionem suam. Quodam tempore cœnantibus parentibus & ipsi vna, apponuntur tribus oua tria. Ibi pater, quam parce inquit, hodie cibus præbetur, ac cur non singulis bina oua data sunt? Tũ Filius occasionem gloriæ offerri sibi gauisus, immo, inquit, sed adsunt oua. Non video equidem pater inquit; At statim, inquit Filius videas, traditisque duobus Patri nonne hæc duo sunt? Ita sunt, inquit Pater, Et hoc vnum? Sic est. Vniuersa tria? Scilicet. Quot sunt igitur, duo vnum tria? Certe sex Vide ne ergo, inquit Filius, sed adesse oua teque sine causa stomachatum fuisse. Pater ineptias illius refutaturus simulabat se admirari sapientiam Filij & Vxori vno tradito ouo, sibi retinebat, duo reliqua petente autem, & partem suam Filio: Tibi, inquit, tria reliqua sunt, nempe dimidium de sex, quot tu paulò ante adesse nobis probasti.

Fabula docet; In se ipsis plerumque argutias euanescere.

FLOSCVLVS ET QVERCVS.

FLosculus enatus non procul ab arduis Quercubus superbè contemnebatur, vt

cum

cum breui tempore duras naturaliter, tum expositus, iniurijs carpentium puellarum quoq; Atque vna alli verbis insultans, Quam vnnuite inquit pietus est factus belle ac ventorum ludibria, & delicias hominum, si forte à bestijs tibi pareatur, vel comedendo, vel conculsceando Tacuit Flosculos, neque cū tanta arboris molesti bi putauit litigandum Paulo post aduenīūt Fabricum securibus, & maxime quāque proceram quercum cædere incipiunt. Quibus ad ictum ingemiscentibus quo maius esset robur ipsarum, & longius quasi ævū hoc dolore grauius eas interitu Flosculos intellexit, & boni consuluit suæ tenuitatis, & breuis vitæ conditionem.

Fabula docet: Vnumquenque sibi diuinitus vitæ spatio, & bonis concessis contemplum esse debere.

PARRICIDÆ INTERITVS.

DEbuerat ad ruinosum parietem quidam facinoribus parricidij pollutus, vt ibi somnum caperet. Huic oblatus per quietē Serapis, monuit eum, vt surgeret atque discederet, & alibi, si videretur, obdormisceret. Paruit ille & surrexit atque abijt, cum statim paries ille corruit. Mane gratias agens hic. Dijs ob obseruatam ab ipsius vitam suam cum gaudio rem dinam fecit quasi parricidæ: numini diuino cari essent. Rursum autem Serapis dor...

suam

suam faciem ostendit, & Censesne tu, inquit scelefte, mihi curæ esse improbos atque malos? Imo si tu nunc isto pacto occidisses mortem fuisset ea singularis doloris, & infamiæ expers. Quam ideò nunc effugisti, quia seruaris crucis merito supplicio.

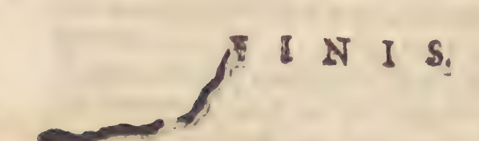
Hoc dicitur impietatem, & scelera debitas pœnas non effugere; quæ quo diutius differantur, eo esse illas miseriores.

CANVM CONATVS EBIBENDI Mare.

CErnebant Canes qui forte in litore conite rant, pelles natare in mari; harum cupidi cum eas fluctibus disijcit viderent, aggressi fuerunt putando exhaurire mare, vt ad pelles aditus pateret. Sed prius accidit, vt nimio potu existinguerentur, quã ad peruenire possent.

Notat fabula infælices conatus sopiæ parentia, & dici potest in auaros.

FINIS.

INDEX FABVLARUM. QVÆ IN HOC LIBRO continentur.

AQuilla, & vulpes. 3.
Scarabæus. & Aquilla. 4.
Luscinia, & Accipiter. 6.
Vulpes, & Hircus. 6.
Vulpes, & Leo. 7.
Vulpeculæ. 7.
Vulpes & Sentes. 8.
Grocodilus, & Vulpes. 9.
Gallinæ & Perdix. 9.
Vulpes, & Statua. 10
Carbonarius, & Fullo. 10
Piscatores. 11.
Gloriator. 11.
Pauper Vouens. 12.
Narratur Fabula, & humadmodū. 12.
Apollinis tentator. 13.
Piscatores. 13.
Fraudulentus. 14.
Ranæ 14.
Senex, & Mors. 15.
Anus & Medicus. 16.
Rusticus, & Filij. 16.
Hircus & Canes. 17.
Mulier, & Gallina 17.
Vulneratus Acanæ. 18.
Adolescentes, & Cocus. 18.
Felis & Mures. 19.
Thunnus, & Delphinus. 20.
Medicus, & Ægrotus. 20
Auces & Anguis. 20
Canis & Cocus. 21.
Canis & Lupus. 21
Canis, & Gallus. 22.
Leo, & Rana. 23.
Leo, Asinus, Vulpes. 23.
Leo & Vrsus, 24.
Diuinator. 25
Formica, & Columba. 25.
Vespertilio Rubus, &

& Hirundo. 26.
Lignator, & Mercurius. 26.
Ægrotus, & Medicus. 27.
Asinus, & olitur. 28.
Auceps, & Casite. 28.
Viator, 29.
Puer, & Mater. 29.
Pastor, & Mare. 30.
Malus & Prius. 31.
Talpa. 31.
Pauo, & Monedula. 32.
Aper & vulpes. 32.
Cassita. 32.
Hinnuleus, 33.
Lepores, & ranæ. 33.
Asinus, & equus. 34.
Auarus. 34.
Anseres, & grues. 36.
Testudo, & Aquila. 36.
Ceruus. 36.
Ceruus & Leo. 37.
Cerua, & Leo. 37
Asinus, & Leo. 38.
Venator, & canis. 38.
Anguis & cãcer. 39.
Pastor, & Lupus. 39.
Leo, & Lupus. 40.
Mulier, & Maritus, ebriosus. 41.
Olor. 42.
Mulier, & ancillæ. 42.
Saga. 43.
Felis. 43
Agricola. 44.
Viatores. 44.
Ranæ. 45.
Mellarius. 45.
Alcedo. 46.
Piscator. 46
Simius, & Delphinus. 47.
Muscæ. 48.
Mercurius, & statuarius. 48
Mercurius, & Tiresias. 49.
Canes. 50.
Pater, & Mater familias. 50.
Hoedus & lupus. 51.
Cancer, & vulpes. 52.
Fidicem. 52.

Fures

Fures. 52.
Cornix, & canis. 53.
Corvus & Serpēs. 53.
Monedula, & Columbæ. 54
Monedula. 54.
Opifices. 54.
Iupiter. 55.
Iupiter. 55.
Lupus, & Ouis. 56.
Lepores. 56.
Formica. 57
Vespertilio, & Felis. 57.
Asinus Silvestris. 58.
Asinus, & vulpes. 58.
Camelus. 59.
Columba. 59.
Dives. 60.
Pastor. 60.
Piscator, & Smaris. 60.
Equus & Asinus. 61.
De fauno, & Viatore. 62.
Vulpes, & Lignator. 62.
Homo, & statua. 63.
Canis, & cocus. 64.
Piscator. 65.
Bubulcus. 65.
Corvus. 66.
Cicada, & Formicæ. 66.
Gallina auripara 66.
Leo, & Vulpes. 67.
Lupus, & mulier. 67.
Hoedus, & lupus 68.
Anguis, & Agricola. 69.
Tubicen. 70.
Arundo, & Olea. 70.
Lupus, & Grus. 71.
Culex & Leo. 71.
Vulpes, & Simius 72.
De Homine, & Leone lapideo. 73.
Leo, Aper, Vultures. 73.
De Capra, & furioso Leone. 73
De Asino Gestante simulacrum. 74.
De Puero qui viscera, comederat. 74.
De Culice, & Tauro. 75.

De

De Puero, & Scorpio. 75.
De hirco, & vite. 75.
Caprea. 75
De vulpe & Vua. 76.
De Astrologo, & viatore. 77.
De equo, & cervo. 77.
De cornice Superbiente aliarum auium pennis. 78.
Struthio camelus. 78.
Boues & Leo. 79.
De Agricola & Ciconia, 80.
De cane, & frusto carnis 80.
Lupus & Agnus. 81.
Venator, & pastor. 82
De rustico, & Equite. 82.
Lupus, & asinus. 82.
Taurus & hircus 83
Hirundo, & Luscinia. 83.
Rex, & Subditus. 84.
Iuuenis somniculosus. 85.
Crines Alieni. 86.
Asinus Vulgi. 87.
De Glorioso in Ignauia bellatore. 88.
Gallus repertor vniones. 89.
Canis & Ouis. 90.
Leo iuuenca, Capra. 90.
Focta canis: 91.
Aper & Asinus. 91.
Simiæ, 92.
Duomures. 92.
Aquila & cornix 95
Leo Senex 95.
Asinus & catulus 96.
Leo, & Musculus 97.
Hirundo, & Auiculæ 97.
De ranis, & ioue. 98.
Miluius, & colūbæ 98
Fur, & canis. 98.
Mons parturiens. 99.
De cervo, & oue 99.
Musca, & calvus. 100.
Vulpes, & Ciconia. 100.
Crabro, & mula. 101.

Musca, & Formica. 102.
Lupus, & vulpes. 102.
Rana crepans. 103.
Vespertilio Transfuga. 103.
Accipiter, & Luscinia. 104.
Lupus & vulpes. 105.
Leporum, & Ouium Pax. 106.
Securis, & ligna. 106.
Ceruus & boues. 107
Leo, & Simius. 108.
Pauo. 109
Panthera. 109.
Verueces, & Lanius. 110
Auceps lippus. 110.
Simiorũ regnum. 111
Asina Febricitãs. 112.
Hirci. 112.
Vulpes, & Gallus. 113
Mulus, & Lupus. 113.
Verres, & lupus. 114.
Serpens vinctus. 114.
Ictis, & Vulpes. 116.
Lupus, & hircus. 117.
Asinus, & Lupus. 118.
Canis in præsepio. 118
Apicula, & Jupiter. 119.
Canis mordax. 120.
Viri Præceptum. 121
Olla natans. 122.
Simia. 122.
abies, & dumeta. 122.
Inuidus. 123.
Puer fallax. 123.
Capra, & Lupus. 124.
Simia. 124.
Olla. 125
Hoedus & lupus 125.
Seminiatores, 126
Auiculæ Præcepta. 127.
Vulpes & gallus 128
vulpes & formica 129
Asinus, & Leo. 130.
Vulpes & anguis. 130.
Hircus, & Erinaceus. 132.
Struthocamelus Volans. 133.
Lupus, & Vrsus. 135.

Tal-

Talpa, & Mus. 134.
Ficus, & Spina. 134.
Simius, & vulpes. 135.
Vulpes, & Mustela. 136.
Cucurbita, & Palma. 137.
Porcus, & vulpes 137.
Canis senex. 138
Mustela. 139.
Tigris. 139
Bos, & Mus. 139.
Bos & Iuuentus. 140
Simiæ. 140.
Asinus controversus. 141.
Piscatores, & Testudines. 141
Corvus & lupi. 142.
Mus 142.
Agricola. 142.
Aranea, & Hirundo. 143.
Animū Siccatia. 143.
Columba, & Pica. 144.
Capra. 144.
[illegible] Grandes, & Paũda. 145.
CYgnus. 146.
Auium, & Piscium Foedus. 147
Rusticus Canis, & Vrbani. 148.
Glires, & quercus. 148
Scarauæi, & aues 149
Vrsus, & Apes. 150.
Equus nouicius. 150.
Trabs, & boues. 151.
Gulæ deditus. 152.
venator, & cerdo 153
Cera. 155.
Asini vota. 156.
Mures. & felis. 157.
Mus, & miluius. 157.
Erinaceus, & vipera. 158.
Canis, & pastor. 159.
Senex, & Adolescens. 160.
Luscinia, & Accipiter. 161.
Lupus saltans. 162.
leporum concio. 163.
Sol, & Aquilo. 164.
Servus fugitiuus, & Pistrinum. 165.

FINIS.

ſes, y Semi-Dioſes, havian reinado en Egypto 42984. años antes que los hombres tuvieſſen el Imperio. Buſcar la verdad de lo que ellos dicen de ſu Nacion, es buſcarla en los Romances. Platon dice claramente, que los Sacerdotes Egypcios, que los Dioſes conſultaban tan continuado para ſaber de ellos los principios de el Mundo, ignoraban profundamente las antiguedades. Plat. in Tim.

Por lo que mira à los Chinos, el Autor de la *Antiguedad de los tiempos*, harà la eſtimacion que guſtare de ſu Cronologia; pero eſtoi perſuadido, que Dios ha conſervado mas puramente entre ſu Pueblo el conocimiento de los principios, y de las antiguedades de el Mundo. Y ade-

màs

demàs de esto, yo quisiera aguardar à que los Chinos desde luego se conviniessen, antes de emprender acordar su Cronologia con la de nuestras Biblias; por que *Su-ma-quam*, celebre Analista de los Chinos, que vivia àzia el año de 1066. de la Era vulgar, no hace à su Imperio tan anciano, como lo hacen los otros Historiadores desta Nacion. Quando ellos lo hacen comenzar en *Fobi*; *Su-ma-quam* lo pone mas de 250. años mas adelante, y sostiene, que *Hoamti*, es su primer Rey. El Padre Le Comte, Jesuita, que toma mui à pechos dar merito à la Cronologia de los Chinos, y de hacerle subir, mucho mas lexos que todas las Historias profanas, se tiene, no obstante, precisamente à esta extencion
de

